

**PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
OPĆINE POKUPSKO
ZAGREBAČKA ŽUPANIJA**

za razdoblje 2017.-2022.godine

**Prijedlog Plana gospodarenja otpadom
verzija 2.1.
(prethodno izdanje: Verzija 1.1.-Nacrt PGO)**

Zagreb/Pokupsko, srpanj 2018.godine

VODITELJ IZRADE

Srđan Černi, dipl.ing.stroj.
Specijalist ekološkog inženjerstva
Ekologija Černi d.o.o.

IZRAĐIVAČI

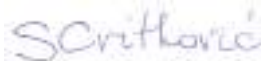
Srđan Černi, dipl.ing.stroj.
Specijalist ekološkog inženjerstva
Ekologija Černi d.o.o.

Nada Marija Černi, dipl.ing.bioteh.
Ekologija Černi d.o.o.

Marko Matijević, dipl.ing.stroj.
Ovlašteni inženjer strojarstva
Ekologija Černi d.o.o.

Stjepan Cvitković, dipl.ing.stroj.
Specijalist procjene rizika i kvalitete
Ekologija Černi d.o.o.

Ekologija Černi d.o.o.

Srđan Černi
Direktor društva

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I PRIRODE

10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 14
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 122

KLASA: UP/I 351-02/13-08/9
URBROJ: 517-06-2-1-1-13-4
Zagreb, 10. rujna 2013.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode na temelju odredbe članka 40. stavka 2. i u svezi s odredbom članka 269. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13) te članka 22. stavka 1. Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 57/10), povodom zahtjeva tvrtke EKOLOGIJA ČERNI d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Martićeva 31c, zastupane po osobi ovlaštenoj za zastupanje sukladno zakonu, radi izdavanja suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša, donosi

RJEŠENJE

- I. Tvrtki EKOLOGIJA ČERNI d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Martićeva 31c, izdaje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša:
 1. Izrada posebnih elaborata i izvješća za potrebe ocjene stanja sastavnica okoliša.
 2. Izrada projekcija emisija, izvješća o provedbi politike i mjera smanjenja emisija i nacionalnog izvješća o promjeni klime.
 3. Izrada i/ili verifikacija posebnih elaborata, proračuna, i projekcija za potrebe sastavnica okoliša.
- II. Suglasnost iz točke I. ove izreke prestaje važiti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu propisa iz članka 40. stavka 12. Zakona o zaštiti okoliša.
- III. Ovo rješenje upisuje se u očevidnik izdanih suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša koji vodi Ministarstvo zaštite okoliša i prirode.
- IV. Uz ovo rješenje prileži popis zaposlenika ovlaštenika: voditelja stručnih poslova u zaštiti okoliša i stručnjaka slijedom kojih su ispunjeni propisani uvjeti glede zaposlenih stručnjaka za izdavanje suglasnosti iz točke I. ove izreke.

Obrazloženje

EKOLOGIJA ČERNI d.o.o. iz Zagreba (u daljnjem tekstu: ovlaštenik) podnijela je ovom Ministarstvu 29. siječnja 2013. godine zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša: Izrada posebnih elaborata i izvješća za potrebe sastavnica okoliša; izrada izvješća o proračunu (inventaru) emisija stakleničkih plinova i drugih emisija onečišćujućih tvari u okoliš; izrada proračuna i projekcija za potrebe sastavnica okoliša te izvješća o provedbi politike i mjera; izrada i verifikacija izvješća i posebnih elaborata o emisijama u okoliš sukladno Pravilniku o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: Pravilnik).

S obzirom na stručne poslove za koje se traži izdavanje suglasnosti dopisom od 29. siječnja 2013. Sektor za procjenu okoliša i industrijsko onečišćenje zatražio je očitovanje od Sektora za atmosferu, more i tlo o ispunjavanju propisanih uvjeta glede podnesenog zahtjeva.

Sektor za atmosfera, more i tlo je u svom očitovanju od 29. srpnja 2013. naveo sljedeće: *suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša može se izdati za poslove Izrade posebnih elaborata i izvješća za potrebe sastavnica okoliša, Izrade proračuna i projekcija za potrebe sastavnica okoliša te izvješća o provedbi politika i mjera, Izrade i verifikacije izvješća i posebnih elaborata o emisijama u okoliš.*

U dijelu koji se odnosi na izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova Izrade izvješća o proračunu (inventaru) emisija stakleničkih plinova i drugih emisija onečišćujućih tvari u okoliš pravna osoba ne ispunjava uvjete.

Sukladno članku 40. stavak 6. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13) ovlaštenik za stručne poslove verifikacije izvješća o emisijama stakleničkih plinova iz postrojenja i zrakoplova te verifikacije izvješća o održivosti proizvodnje biogoriva uključujući izvješća o emisijama stakleničkih plinova, te za verifikaciju izvješća o emisijama stakleničkih plinova u životnom vijeku fosilnih goriva mora biti akreditiran sukladno posebnom propisu.

Ovlaštenik je uz zahtjev za izdavanje suglasnosti priložio odgovarajuće dokaze prema zahtjevima propisanim odredbama članka 5. i 20. Pravilnika o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: Pravilnik), koji je donesen temeljem Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 110/07), a odgovarajuće se primjenjuje u predmetnom postupku slijedom odredbe članka 271. stavka 2. točke 21. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13) kojom je ostavljen na snazi u dijelu u kojem nije suprotan tom Zakonu.

Slijedom naprijed navedenog zbog odgovarajuće primjene Pravilnika ovu suglasnost potrebno je uskladiti s odredbama propisa iz članka 40. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša, nakon njegova donošenja. Stoga, se suglasnost izdaje s rokom važnosti kako stoji u točki II. izreke ovoga rješenja. Točka III. izreke ovoga rješenja utemeljena je na odredbi članka 40. stavka 9. Zakona o zaštiti okoliša. Točka IV. izreke ovoga rješenja temelji se na naprijed izloženim utvrđenom činjeničnom stanju.

Temeljem svega naprijed navedenoga valjalo je riješiti kao u izreci ovoga rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Zagrebu, Avenija Dubrovnik 6 i 8, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba za zahtjev i ovo Rješenje propisao je naplaćena državnim bilježima u ukupnom iznosu od 70,00 kuna prema Tar. br. 1. i 2. Tarife upravnih pristojbi, Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine“, brojevi 8/96, 77/96, 95/97, 131/97, 68/98, 66/99, 145/99, 30/00, 116/00, 163/03, 17/04, 110/04, 141/04, 150/05, 153/05, 129/06, 117/07, 25/08, 60/08, 20/10, 69/10, 49/11, 126/11, 112/12 i 19/13).

Privitak: Popis zaposlenika kao u točki IV. izreke rješenja.

Destaviti:

- ①. EKOLOGIJA ČERNI d.o.o., Martićeva 31c, Zagreb, R s povratnicom!
2. Uprava za inspekcijske poslove, ovdje
3. Očevidnik, ovdje
4. Spis predmeta, ovdje

POPIS zaposlenika ovlaštenika: EKOLOGIJA ČERNI d.o.o., Martićeva 31c, Zagreb, slijedom kojih je ovlaštenik ispunio propisane uvjete za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša sukladno rješenju Ministarstva KLASA: UP/I 351-02/13-08/9, URBROJ: 517-06-2-1-1-13-4, od 10. rujna 2013.		
STRUČNI POSLOVI ZAŠTITE OKOLIŠA	VODITELJ STRUČNIH POSLOVA	ZAPOSLENI STRUČNJACI
1. Izrada posebnih elaborata i izvješća za potrebe ocjene stanja sastavnica okoliša	X Nada Marija Čermi, dipl.ing.bioteh.	Marko Matijević, dipl.ing.stroj. Srđan Čermi, dipl.ing.stroj.
2. Izrada projekcija emisija, izvješća o provedbi politike i mjera smanjenja emisija i nacionalnog izvješća o promjeni klime	X Nada Marija Čermi, dipl.ing.bioteh.	Marko Matijević, dipl.ing.stroj. Srđan Čermi, dipl.ing.stroj.
3. Izrada i/ili verifikacija posebnih elaborata, proračuna, i projekcija za potrebe sastavnica okoliša	X Nada Marija Čermi, dipl.ing.bioteh.	Marko Matijević, dipl.ing.stroj. Srđan Čermi, dipl.ing.stroj.

0.	Korištene kratice i pojmovi	1
0.1.	Pojašnjenje korištenih kratica	1
0.2.	Pojašnjenje korištenih ključnih pojmova	1
0.3.	Popis korištenih podloga	4
1.	Uvod i polazne osnove	5
1.1.	Trenutno stanje, načini, sustav i plan organizacije na razinama iznad općinske u gospodarenju otpadom	5
1.2.	Zakonodavni okvir	8
1.3.	EU okvir	10
1.4.	Obveze iz postojeće zakonske regulative RH	12
1.5.	Tokovi otpada i uz njih vezani troškovi	14
1.6.	Položaj jedinice lokalne samouprave u sustavu gospodarenja otpadom, uloga i obaveze	17
1.7.	Svrha i opseg Plana gospodarenja otpadom	22
2.	Osnovni podaci o županiji i općini	26
2.1.	Osnovni podatci o Zagrebačkoj županiji	26
2.2.	Osnovni podatci o Općini Pokupsko	30
2.3.	Zaštićena područja Općine Pokupsko	32
2.4.	Stanje vodnih tijela	36
3.	Analiza, te ocjena stanja i potreba u gospodarenju otpadom uključujući ostvarivanje ciljeva	40
3.1.	Ocjena stanja i potreba u gospodarenju otpadom	40
3.2.	Analiza gospodarenja otpadom Općine Pokupsko	43
3.3.	Mjere za uključivanje svih domaćinstava u sustav organiziranog odvoza komunalnog otpada na području Općine Pokupsko	48
3.4.	Potrebe u sustavu gospodarenja otpadom na području Općine Pokupsko	48
3.4.1.	Održavanje u funkciji, nadogradnja i razvoj postojećeg reciklažnog dvorišta	49
3.3.2.	Kontinuirana edukacija	50
4.	Vrste i količine proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganje komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanje ciljeva	51
4.1.	Proizvodnja i odlaganje komunalnog otpada Općine Pokupsko	51
4.2.	Sastav komunalnog otpada za odlaganje	56
4.3.	Projekcija očekivanih količina otpada za period obuhvata plana i ostvarivanje ciljeva	59
5.	Podatci o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom	62
5.1.	Postojeće i planirane građevine za gospodarenje otpadom	62
5.2.	Status sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom	63
5.3.	Sredstva za prikupljanje i odvoz otpada s područja Općine Pokupsko	63
5.4.	Uspostava zelenih otoka kao dio cjelovitog gospodarenja otpadom	63
5.5.	Reciklažno dvorište kao temelj cjelovitog gospodarenja otpadom	67
5.5.1.	Problematični otpad	74
5.5.2.	Upute za upis u Očevidnik reciklažnih dvorišta	75

5.6.	Mobilna reciklažna dvorišta	76
5.7.	Izgradnja reciklažnog dvorišta za građevni otpad	78
5.8.	Izgradnja kompostane za otpad prvenstveno sa uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Općine Pokupsko	78
5.9.	Ocjena postojećeg stanja	80
5.10.	Definiranje ciljeva	81
6.	Podaci o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju	82
6.1.	Lokacije odbačenog otpada i plan uklanjanja	84
7.	Mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada	86
7.1.	Mjere za smanjenja nastanka otpada u kućanstvima	88
7.2.	Akcije prikupljanja otpada	90
8.	Opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada	91
8.1.	Opće mjere gospodarenja otpadom i ciljevi	91
8.2.	Mjere gospodarenja opasnim otpadom	92
8.3.	Mjere gospodarenja neopasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada	92
8.4.	Mjere gospodarenja otpadom prema najboljoj dostupnoj tehnologiji	97
9.	Mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada	98
10.	Mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada	99
11.	Popis projekata važnih za provedbu odredbi plana gospodarenja otpadom	100
12.	Organizacijski aspekti, izvori i visina financijskih sredstava za provedbu mjera plana gospodarenja otpadom	101
12.1.	Izvori financiranja za provedbu mjera PGO-a	101
12.2.	Visina financijski sredstava za provedbu mjera PGO-a	102
12.3.	Rezultati kao posljedica organiziranog djelovanja	104
13.	Rokovi i nositelji izvršenja plana	105
13.1.	Vremenski rokovi izvršenja obaveza iz PGO-a	105
13.2.	Nositelji izvršenja Plana gospodarenja otpadom	106

Ekologija Černi d.o.o. nositelj je neprenesenih autorskih prava sadržaja ove dokumentacije prema Zakonu o autorskom pravu i srodnim pravima RH. Zabranjeno je svako neovlašteno korištenje ovog autorskog djela, a osobito umnožavanje, objavljivanje, ustupanje podataka na uporabu trećim osobama kao i uporaba istih osim za svrhu i sukladno ugovoru između Naručitelja i tvrtke Ekologija Černi d.o.o., Zagreb.

0. KORIŠTENE KRATICE I POJMOVI

0.1. Pojašnjenje korištenih kratica

AZO Agencija za zaštitu okoliša / HA(Z)O(I)P Hrvatska agencija za okoliš i prirodu
BAT Najbolja raspoloživa tehnologija (Best Available Technology)
CG(O)O Centar za gospodarenje (opasnim) otpadom
EE otpad Električni i elektronski otpad
EU Europska unija
FZOEU Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
IPPC Integrirano sprječavanje i kontrola onečišćenja (Integrated Pollution Prevention and Control)
JLS Jedinica lokalne samouprave
KO Komunalni otpad
MBO Mehaničko-biološka obrada
MZOIP Ministarstvo zaštite okoliša i prirode
NN Narodne novine
NPO Neopasni proizvodni otpad
PET Polietilen tereftalat
PGO Plan gospodarenja otpadom
PPU Prostorni plan uređenja
PPZZ Prostorni plan Zagrebačke županije
RD Reciklažno dvorište
RH Republika Hrvatska
ROO Registar onečišćivanja okoliša
ZOOGO Zakon o održivom gospodarenju otpadom
ŽCGO Županijski centar za gospodarenje otpadom

0.2. Pojašnjenje korištenih ključnih pojmova

- *ambalažni otpad* je otpad definiran u kategorijama Kataloga otpada i predstavlja ambalažu i ambalažni materijal koji ostaje nakon što se proizvod otpakira i odvoji od ambalaže, isključujući proizvodne ostatke;
- *biorazgradivi komunalni otpad* je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad;
- *centar za gospodarenje otpadom* je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada;
- *divlje odlagalište* je odlagalište na koje neko naselje, skupina domaćinstava ili pojedina domaćinstva unutar neke općine ili grada odlažu svoj otpad na nekontroliran način;
- *gospodarenje otpadom* su djelatnosti sakupljanja, prijevoza, uporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima te nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada, te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik;
- *građevina za gospodarenje otpadom* je građevina za sakupljanje otpada (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište), građevina za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom. Ne smatra se građevinom za gospodarenje otpadom građevina druge namjene u kojoj se obavlja djelatnost uporabe otpada;

- *građevni otpad* je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne uporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenja je nastao;
- *inertni otpad* je otpad koji ne podliježe značajnim fizikalnim, kemijskim i/ili biološkim promjenama;
- *krupni (glomazni) komunalni otpad* je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je nalogom iz članka 29. stavka 11. Zakona o održivom gospodarenju otpadom;
- *komunalni otpad* je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva;
- *miješani komunalni otpad* je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01;
- *NIMBY efekt* (Not In My Back Yard - Ne u mojem dvorištu) je kratica za pojavu poteškoća u određivanju lokacija za građevine koje potencijalno nepovoljno utječu na okolni prostor;
- *NIMET efekt* (Not In My Election Time - Ne u predizborno vrijeme ili Ne za trajanja mandata) je kratica koja označava neodlučnost političara za poduzimanjem aktivnosti po pitanju gospodarenja otpadom, posebice kod odabira lokacija za zbrinjavanje otpada;
- *odlagalište otpada* je građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište), uključujući:
 - a. interno odlagalište otpada na kojem proizvođač odlaže svoj otpad na samom mjestu proizvodnje,
 - b. odlagalište otpada ili njegov dio koji se može koristiti za privremeno skladištenje otpada (npr. za razdoblje duže od jedne godine),
 - c. iskorištene površinske kopove ili njihove dijelove nastale rudarskom eksploatacijom i/ili istraživanjem pogodne za odlaganje otpada
- *odvojeno sakupljanje* je sakupljanje otpada na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada;
- *oporaba otpada* je svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba otpada u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti za tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u tvornici ili u širem gospodarskom smislu;
- *otpada* je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada nužni u svrhu zaštite javnog interesa;
- *posjednik otpada* jest pravna ili fizička osoba koja posjeduje otpad, odnosno kod koje se otpad nalazi;
- *pretovarna stanica (transfer stanica)* je građevina za skladištenje, pripremu i pretovar otpada namijenjenog prijevozu prema mjestu njegove uporabe ili zbrinjavanja;
- *proizvođač otpada* je svaka osoba čijom aktivnošću nastaje otpad i/ili koja prethodnom obradom, miješanjem ili drugim postupkom mijenja sastav ili svojstva otpada;

- *proizvodni otpad* je otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, osim ostataka iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača;
- *problematici otpad* je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada;
- *recikliranje* je svaki postupak oporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpavanje;
- *reciklažno dvorište* je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada;
- *reciklažno dvorište za građevni otpad* je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada;
- *recikliranje* je svaki postupak oporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpavanje;
- *sakupljanje otpada* je prikupljanje otpada, uključujući prethodno razvrstavanje otpada i skladištenje otpada u svrhu prijevoza na obradu;
- *skladištenje otpada* je privremeni smještaj otpada u skladištu najduže do godinu dana;
- *sprječavanje nastanka otpada* su mjere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, a kojima se smanjuju:
 - a. količine otpada uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda,
 - b. štetan učinak otpada na okoliš i zdravlje ljudi ili
 - c. sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima.
- *tehnološki procesi gospodarenja otpadom* (u daljnjem tekstu: tehnološki procesi) su određene funkcionalno-tehnološke cjeline gospodarenja otpadom kojima se opisuje materijalni tok otpada, a uključuju prikupljanje, prihvatanje, skladištenje, prethodno razvrstavanje i razvrstavanje, miješanje otpada, pakiranje, popravak, čišćenje, provjera budućeg proizvoda i u slučaju oporabe ili zbrinjavanja otpada tehnološke procese koje je odredio podnositelj zahtjeva za dozvolu za gospodarenje otpadom sukladno smjernicama;
- *vlasnik otpada* je osoba koja je nositelj materijalnih i drugih prava i obveza u vezi otpada;
- *zbrinjavanje otpada* je svaki postupak koji nije oporaba otpada, uključujući slučaj kad postupak kao sekundarnu posljedicu ima obnovu tvari ili energije;
- *zeleni otok* je skupina raznovrsnih spremnika za odvojeno prikupljanje otpada pogodnih za recikliranje kao npr staklo, papir, plastika, metal.

0.3. Popis korištenih podloga

- Program mjera za postupanje s otpadom u RH u 2004. (MZOPUG)
- Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017.–2022. godine, NN 3/17
- Plan gospodarenja otpadom Zagrebačke županije za razdoblje 2011.–2019. godine (Službeni vjesnik Zagrebačke županije) – nije na snazi i korišten je djelomično u općem opisu i prostornim naglascima
- Prostorni plan uređenja Zagrebačke županije - Izmjene i dopune broj 6 (Glasnik Zagrebačke županije 27/15, te izmjene i dopune istog)
- Plan gospodarenja otpadom Općine Pokupsko za razdoblje 2008.-2016., kontinuitet održavanja PGO-a JLS-a sukladno pozitivnim zakonskim propisima
- Prostorni plan uređenja Općine Pokupsko (Glasnik Zagrebačke županije 28/2007)
- Izvješće o stanju u prostoru Zagrebačke županije 2008-2012.godine
- Naglasci izvješća o stanju okoliša u RH 2014.godina AZO/HAZOIP
- Metodologija za određivanje sastava i količina komunalnog odnosno miješanog komunalnog otpada, AZO/HAZOIP 2016.godina
- Izvješće o komunalnom otpadu za 2010., 2011., 2012., 2013., 2014., 2015., 2016. i 2017.godinu, HZA OIP
- Izvješće o stanju okoliša u Zagrebačkoj županiji 2009.-2012., lipanj 2015.god.
- Nacrt plana upravljanja vodnim područjima 2016-2021, Hrvatske vode 2015.g.
- Studija gospodarenja otpadom Zagrebačke županije (GZŽ 29/08)
- Popis stanovništva iz 2001. i 2011. godine, Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske

Prilikom izrade ovog Plana gospodarenja otpadom korištene su sve dostupne podloge javnog sadržaja kao i dostupni Planovi gospodarenja otpadom Županija i susjednih odnosno relevantnih Općina izrađeni od strane drugih ovlaštenika. a koji su kao i ovaj Plan u cijelosti utemeljeni na pozitivnim zakonskim propisima RH i pravnim tekovinama EU te najboljoj praksi svih sudionika u postupku gospodarenja otpadom.

1. UVOD I POLAZNE OSNOVE

1.1. Trenutno stanje, načini, sustav i plan organizacije na razinama iznad općinske u gospodarenju otpadom

Izostanak postojanja jedinstvenog i uniformnog sustava gospodarenja otpadom na razini Zagrebačke županije kao i svih ostalih županija, te značajne razlike u postojećem sustavu gospodarenja otpadom na razini gradova i općina su osnovne karakteristike kojima definiramo postojeće stanje gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj. Temeljni uzrok takvog stanja nalazi se u činjenici da zakonska regulativa u prošlosti nije bila cjelovita ali nije niti bila dosljedno primjenjivana osobito u pogledu poštovanja propisanih rokova. Posljedice izgradnje takvog nejedinstvenog i neujednačenog sustava gospodarenja otpadom, često bez dostatnih financijskih ulaganja te organizacijskih nedostataka brojne su i mogu dovesti do neželjene devastacije prostora. Ista će u konačnici rezultirati padom kakvoće okoliša i življenja te je stoga neophodno problematici gospodarenja otpadom pristupiti sustavno, ozbiljno, predano i bez zadržke.

Osim sredstava prikupljenih naplatom izvršenih usluga, financijska sredstva za gospodarenje otpadom osiguravaju se i iz proračuna JLS (jedinica lokalne samouprave), iz sredstava i programa Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost te iz sredstava i programa EU. Sustav financiranja nikako u cijelosti ne pokriva sve troškove gospodarenja otpadom te je potrebno provesti mjere postupnog povećanja cijena usluga, uz istovremenu optimizaciju sustava i potpunu primjenu načela "onečišćivač plaća". Navedeno načelo definira kako sve troškove gospodarenja otpadom u smislu prevencije, ponovne uporabe, odvojenog sakupljanja, prijevoza, pretovara, skladištenja, sanacije, odlaganja i zbrinjavanja snosi posjednik otpada, prethodni posjednici ili proizvođači proizvoda od kojih je otpad pristigao, uz uvažavanje cilja iz Nacionalnog plana gospodarenja otpadom.

Gledano iz perspektive svakodnevnog života, zaključujemo da je najvažnije otpad nekuda redovito odvesti, što je neosporno nužno, osobito iz sanitarno-higijenskih razloga. Zakapanje otpada na odlagalištima koja nisu uređena i tehničko-tehnološki privedena svrsi gospodarenja otpadom, uzrokuje dugotrajna i velika onečišćenja, te postaje teret okolišu koji će netko u budućnosti morati riješiti uz veća financijska ulaganja od sadašnjih - početnih. Odlaganjem otpada na odlagališta, čak i u slučaju kada su ista uređena i potpuno zakonski legalna, bespovratno se gube dragocjene sekundarne sirovine - materijali potrebni za ugradnju u nove proizvode kao i energetske vrijednosti otpada. Zakonom je zabranjeno otpad koji se može iskoristiti, odložiti na odlagalište. Upravo iz navedenog potrebno je odgovorno gospodariti otpadom.

Novije analize sastava komunalnog otpada većih hrvatskih gradova pokazuju da je on u svom morfološkom sastavu iznimno sličan otpadu iz drugih europskih gradova. Približno trećinu masenog udjela komunalnog otpada čini biootpad, odnosno razgradivi otpad kojeg čine ostatci hrane i prehrambenih artikala te zeleni otpad kao što je cvijeće, trava, lišće i sl.. Oko jednu četvrtinu čine papir i karton. Staklene otpadne tvari i to uglavnom ostaci staklene ambalaže, čine oko 8%, plastika oko 8%, a maseni postotni udio metala je 2%. Nameće se zaključak kako je teoretski iz kućnog otpada moguće iskoristiti 80 masenog udjela otpada što je svakako bitan pokazatelj vrijednosti otpadnog materijala. Ostatak od oko 20% čine sitni otpad ali i neke

također potencijalno iskoristive otpadne tvari kao što je primjerice tekstil, guma i drvo.

Statistički podaci govore kako svaki stanovnik u Republici Hrvatskoj godišnje odbaci prosječno oko 382 kg komunalnog otpada. Za odlaganje svih količina otpada koje nastaju npr. u Zagrebu, potrebno je godišnje trajno zauzeti površinu od 2 hektara. U Zagrebačkoj županiji se tako namjerava u skoroj budućnosti izgraditi Centar za gospodarenje otpadom, skraćeno CGO. CGO i građevine za gospodarenje otpadom su središnja mjesta za obradu otpada okolišno najprihvatljivijim tehnikama i tehnologijama uz nužno odlaganje neiskoristivog ostatka otpada. Centri se sastoje od postrojenja za obradu koje je mehaničko biološko te se naziva MBO obrada, odlagališta te prateće infrastrukture kao što su prilazne ceste, pretovarne stanice i slično.

Moderno rješenje za postupanje većim količinama, volumenima i osobito štetnim kategorijama otpada je provedba cjelovitog sustava gospodarenja otpadom utemeljenog na kružnoj ekonomiji, koji obuhvaća slijedeće hijerarhijski navedene mjere:

1. nadzor toka otpada: od mjesta nastanka do mjesta konačne obrade;
2. izbjegavanje i smanjivanje nastajanja otpada;
3. recikliranje i obnavljanje otpadnih tvari;
4. obrada neiskorištenog otpada;
5. minimalno odlaganje obrađenog otpada.

Sustav gospodarenja otpadom neosporno se mora temeljiti na postojećem zakonodavstvu Republike Hrvatske, koje je gotovo u cijelosti usklađeno sa zakonodavstvom Europske Unije. Jednako je bitno i uspostaviti financijsku održivost samog sustava.

Osnovni koncept gospodarenja otpadom mora se odvijati kroz tri osnovne faze opisane temeljnim dokumentom - Strategijom gospodarenja otpadom RH (Narodne novine 130/05), na bazi hijerarhijskog koncepta "IVO":

1. *Izbjegavanje* nastajanja otpada i smanjivanja opasnih svojstava otpada odgojem i obrazovanjem, čistijom proizvodnjom, kroz rad svih sudionika u procesu gospodarenja otpadom;
2. *Vrednovanje* - uporaba otpada odvojenim skupljanjem, reciklažom i uporabom, mehaničkom obradom, biološkom obradom, termičkom obradom i kemijsko-fizikalnom obradom;
3. *Odlaganje* kao konačno zbrinjavanje ostatnog materijala.

Smisao ovog koncepta je smanjivanje količine otpada koji će se trajno odložiti na odlagalište te izdvajanje iz otpada onih kategorija koje se mogu materijalno i energetski ponovno iskoristiti unutar granica tehničko-tehnoloških mogućnosti te ekoloških i ekonomskih aspekata. Primarni cilj sustava gospodarenja otpadom jest ostvariti pozitivan učinak na okoliš. Isti je moguće postići dogovorom i razumnim postupanjem s proizvedenim otpadom čime se može jamčiti društveni razvitak u skladu s očuvanjem prirodnih vrijednosti. Zbog toga je potrebno jasno definirati ciljeve, mjere i rokove koji mogu pridonijeti ostvarenju primarnog cilja. Sukladno navedenom, osnovni ciljevi su:

1. Uspostava jedinstvene organizacije gospodarenja otpadom na razini županije.
2. Izbjegavanje nastajanja otpada i edukacija.
3. Stalni razvoj sustava odvojenog skupljanja otpada.
4. Fazna izgradnja građevina za skladištenje, obradu i odlaganje otpada.
5. Sanacija postojećih službenih odlagališta otpada.
6. Sanacija nelegalnih odlagališta otpada.
7. Uspostava efikasnog nadzora nad sustavom gospodarenja otpadom.

Osnova za uspostavu organizacije podjela je odgovornosti u gospodarenju otpadom, te je stoga, uz samog proizvođača otpada, Republika Hrvatska odgovorna za gospodarenje opasnim otpadom te za spaljivanje otpada, Zagrebačka županija za gospodarenje svim vrstama otpada, osim opasnim, a jedinice lokalne samouprave za gospodarenje komunalnim otpadom.

Inicijatori procesa izgradnje zajedničke politike moraju biti tijela Zagrebačke županije, u prvom redu Upravni odjel za europske poslove, međunarodnu i regionalnu suradnju, Upravni odjel za gospodarstvo, komunalnu infrastrukturu, obnovu i energetiku te Upravni odjel za prostorno uređenje, građenje i zaštitu okoliša, na čelu sa županom i njegovim zamjenicima. Glavne aktivnosti moraju biti usmjerene na institucionalizaciju suradnje između Zagrebačke županije, općina i gradova, te postizanje konsenzusa po svim važnim pitanjima koja, u prvom redu obuhvaćaju odabir lokacije Županijskog centra za gospodarenje otpadom i pretovarnih stanica, usklađenje prostorno-planske dokumentacije i modele financiranja zajedničkog sustava gospodarenja otpadom.

1.2. Zakonodavni okvir

Gospodarenje otpadom najzahtjevnije je područja zaštite okoliša, te zahtijeva prioritarno rješavanje i usklađivanje sa standardima Europske unije. S pravnog aspekta područje gospodarenja otpadom uređeno je Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine 94/13) kojim se utvrđuju mjere za sprječavanje ili smanjenje štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš na način smanjenja količina otpada u nastanku i/ili proizvodnji te se uređuje gospodarenje otpadom bez uporabe rizičnih postupaka po ljudsko zdravlje i okoliš, uz korištenje vrijednih svojstava otpada., zatim međunarodnom Konvencijom o kontroli prekograničnog prometa opasnim otpadom i njegovom odlaganju – Baselska konvencija (Narodne novine – Međunarodni ugovori, 3/94), Pravilnikom o gospodarenju otpadom (Narodne novine 23/14, 51/14, 121/15, 132/15 i 117/17), Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (Narodne novine 130/05), Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017. – 2022. godine (Narodne novine 3/17) i više podzakonskih akata koji reguliraju postupanje s posebnim kategorijama otpada.

Odredbe Zakona o održivom gospodarenju otpadom utvrđuju sustav gospodarenja otpadom uključujući red prvenstva gospodarenja otpadom, načela, ciljeve i način gospodarenja otpadom, strateške i programske dokumente u gospodarenju otpadom, nadležnosti i obveze u gospodarenju otpadom, lokacije i građevine za gospodarenje otpadom, djelatnosti gospodarenja otpadom, prekogranični promet otpada, informacijski sustav gospodarenja otpadom te upravni i inspekcijski nadzor nad gospodarenjem otpadom.

U skladu s pozitivnim zakonskim propisima, gospodarenje otpadom čini skup aktivnosti, odluka i mjera usmjerenih na sprječavanje nastanka otpada, smanjivanje količina otpada i/ili njegovih štetnih utjecaja na okoliš, skupljanje, prijevoz, uporabu, te nadzor nad tim djelatnostima i skrb za zatvorena odlagališta na gospodarski učinkovit i po okoliš prihvatljiv način.

Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (Narodne novine 130/05) kao temeljni planski dokument propisuje smjernice, a Zakon o održivom gospodarenju otpadom propisuje obveze izrade planova gospodarenja otpadom koji zauzimaju mjesto osnovnih provedbenih dokumenata Strategije.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode rješava o zahtjevima za izdavanje dozvola za gospodarenje otpadom za djelatnost koja uključuje gospodarenje opasnim otpadom i postupke termičke obrade neopasnog otpada, vodi očevidnike iz područja gospodarenja otpadom, izdaje odobrenja za prekogranični promet otpada koji podliježe notifikacijskom postupku, sudjeluje u izradi podloga za zakonske i podzakonske akte, izrađuje izvješća, obavlja upravni i inspekcijski nadzor nad primjenom Zakona o održivom gospodarenju otpadom i njegovih podzakonskih propisa te obavlja i druge administrativne i stručne poslove iz područja gospodarenja otpadom. Osnovni cilj ministarstva u ovom području je odgovornim gospodarenjem otpadom očuvati okoliš i ljudsko zdravlje.

Plan gospodarenja otpadom Općine Pokupsko za razdoblje od 2017. do 2022. godine usklađen je sa Strategijom i ostalim zakonskim dokumentima iz područja gospodarenja otpadom, a ujedno je usklađen i s okvirom Direktivom EU-a o otpadu

(2008/98/EC) koja se temelji na društvu usmjerenom na reciklažu, te koja postavlja prioritete:

- Sprječavanje nastajanja otpada;
- Pripremu za ponovnu uporabu;
- Recikliranje;
- Ponovno korištenje (oporaba), npr. energetske korištenje i sl.;
- Zbrinjavanje ostatnog otpada.

Kao i u drugim područjima zaštite okoliša, i u području gospodarenja otpadom najbolji rezultati postižu se sinergijom svih sudionika i čimbenika pa tako i ovaj Plan gospodarenja otpadom uključuje suradnju s drugim jedinicama lokalne i regionalne samouprave u rješavanju zajedničkih pitanja gospodarenja otpadom.

Nacionalnom strategijom zaštite okoliša i Nacionalnim planom djelovanja za okoliš (Narodne novine 46/02), utvrđeno je da je neodgovarajuće gospodarenje otpadom najveći problem zaštite okoliša u Republici Hrvatskoj.

Prema Strategiji gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (Narodne novine 130/05) vizija gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj sadrži slijedeće:

- Postupno organiziranje središta gospodarenja otpadom s postrojenjima za obradu, odlagalištima i drugim sadržajima; uz Zagreb, 20 županijskih i 4 regionalna središta, uz postupnu sanaciju i zatvaranje većine postojećih odlagališta;
- Zabranu odlaganja otpada na otocima i gradnju pretovarnih stanica s odvojenim skupljanjem, reciklažom i baliranjem ostatnog otpada i prijevoz u centre na kopno;
- Posebnu zaštitu podzemnih voda na krškom području od eventualnih prodora procjednih voda iz odlagališta i drugih građevina;
- Sprječavanje ispuštanja otpada u more, jezera, rijeke i potoke;
- Uspostavu centra za gospodarenje opasnim otpadom s mrežom sabirališta;
- Kontrolirane prioritetne tokove otpada;
- Visok stupanj sudjelovanja domaće industrije, opreme i usluga u projektima gospodarenja otpadom kao doprinos smanjenju nezaposlenosti i deficita vanjsko – trgovinske bilance;
- Angažman stranih partnera i kapitala na temelju nezavisnih studija opravdanosti i potporu zajedničkim ulaganjima na osnovi javnog i privatnog partnerstva na bazi IPPC-BAT tehnologije;
- Jačanje postojeće organizacije gospodarenja otpadom i osnivanje međuresorne koordinacije za gospodarenje otpadom, što bi osiguralo suradnju relevantnih ministarstava za pojedine tokove otpada;
- Edukaciju javnosti, stručnjaka i upravnih struktura, pri čemu Programi i aktivnosti za podizanje razine znanja trebaju imati razvojni, istraživački i djelatni pristup.

1.3. EU okvir

Prema odluci Vijeća Europske unije, broj: 2004/648/EC, od 13. rujna 2004. godine, najvažnije preuzete zadaće Republike Hrvatske u sektoru gospodarenja otpadom su:

A. kratkoročno - u roku od 1 do 2 godine:

- usvojiti i primjenjivati Plan gospodarenja otpadom na lokalnoj, regionalnoj i državnoj razini.

B. srednjoročno - u roku od 3 do 5 godina:

- osigurati integraciju zahtjeva gospodarenja otpadom u druge sektore gospodarstva uz primjenjivanje politike održivog razvoja;
- nastaviti rad na prenošenju pravnog poretka EU-a, s naglaskom na gospodarenje otpadom, kakvoću zraka i voda;
- povećanje ulaganja u infrastrukturu, s osobitim naglaskom na sakupljanje i obradu otpadnih voda, vodoopskrbu i gospodarenje otpadom.

Okvir za europsku politiku gospodarenja otpadom sadržan je u rezoluciji EU Vijeća o Strategiji gospodarenja otpadom (97/C76/01) koja se temelji na tada važećoj okvirnoj direktivi o otpadu (75/442/EEC) i drugim europskim propisima na području gospodarenja otpadom. Postoje tri ključna europska načela:

1. prevencija nastajanja otpada;
2. reciklaža i ponovna uporaba;
3. poboljšanje konačnog zbrinjavanja i nadzora.

Direktive EU-a za područje gospodarenja otpadom organizirane su u četiri skupine direktiva, ovisno o području kojeg reguliraju:

1. okvir gospodarenja otpadom (okvirna direktiva o otpadu i direktiva o opasnom otpadu);
2. posebni tokovi otpada (direktiva o ambalaži i ambalažnom otpadu, direktiva o zbrinjavanju otpadnih ulja, direktiva o otpadu iz industrije u kojoj se koristi titandioksid, direktiva o otpadnim vozilima, direktiva o mulju iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, direktiva o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi, direktiva o baterijama i akumulatorima koji sadrže određene opasne tvari, direktiva o zbrinjavanju polikloriranih bifenila i polikloriranih terfenila);
3. pošiljke otpada, uvoz i izvoz otpada (uredba o nadzoru i kontroli otpreme otpada unutar područja, na području i s područja EU-a);
4. građevine za obradu i odlaganje otpada (direktiva o odlagalištima, direktiva o spaljivanju otpada, direktiva o integriranoj prevenciji i kontroli onečišćenja).

Najvažnije europske direktive i akti u sektoru gospodarenja otpadom su:

- Direktiva 2008/98/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o otpadu i ukidanju određenih direktiva (SL L 312, 22. 11. 2008.)
- Direktiva 2010/75/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća o industrijskim emisijama (integrirano sprječavanje i kontrola onečišćenja) (SL L 334, 17. 12. 2010.)
- Direktiva Vijeća 1999/31/EZ o odlaganju otpada (SL L 182, 16. 7. 1999.)

- Direktiva 2009/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o geološkom skladištenju ugljikovog dioksida i o izmjenama i dopunama Direktive Vijeća 85/337/EEZ, Direktiva Europskoga parlamenta i Vijeća 2006/60/EZ, 2001/80/EZ, 2004/35/EZ, 2006/12/EZ, 2008/1/EZ i Uredbe (EZ-e) br. 1013/2006 (SL L 140, 5. 6. 2009.)
- Direktiva 2006/66/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima kojom se ukida Direktiva 91/157/EEZ (SL L 266, 26. 9. 2006.)
- Direktiva 2004/12/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. koja izmjenjuje i dopunjuje Direktivu 94/62/EZ o ambalaži i ambalažnom otpadu (SL L 047 18/02/2004.)
- Direktiva 2000/53/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 18. rujna 2000. o otpadnim vozilima (SL L 269, 21. 10. 2000.)
- Direktiva 2012/19/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi (OEEO) (SL L 197, 24. 7. 2012.)
- Uredba (EZ-a) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o pošiljkama otpada (SL L 190, 12.7.2006.), kako je zadnje izmijenjena i dopunjena Uredbom Komisije (EU-e) br. 255/2013 kojom se, u svrhu prilagodbe znanstvenom i tehničkom napretku, dopunjuju prilozi I.C, VII. i VIII. Uredbe (EZ-a) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o pošiljkama otpada (SL L 79, 21.3.2013.)
- Odluka Komisije 2000/532/EZ koja zamjenjuje Odluku 94/3/EZ koja donosi popis otpada u skladu s člankom 1. točkom (a), Direktive Vijeća 75/442/EEZ o otpadu i Odluku Vijeća 94/904/EZ koja donosi popis opasnog otpada u skladu s člankom 1. stavkom 4., Direktive Vijeća 91/689/EEZ o opasnom otpadu (SL L 226, 6.9.2000.)
- Odluka Komisije 2011/753/EU o uspostavi pravila i metoda izračuna za provjeru poštivanja ciljeva iz članka 11(2) Direktive 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 310, 25.11.2011.).

U dokumentu Kohezijska politika Europske unije kao podrška razvoju i zaposlenosti, Strateške smjernice zajednice, 2007. – 2013., zemlje članice zajednički nastoje maksimalno povećati ekonomsku dobit i smanjiti troškove na način da riješe zagađivanja okoliša na samom izvoru. U sektoru gospodarenja otpadom to znači da se prvenstvo daje prevenciji, reciklaži i biološkoj razgradnji otpada koje su jeftinije i osiguravaju višu zaposlenost u odnosu na spaljivanje i odlaganje otpada. isto načelo i danas je na snazi te se u praksu provodi kroz dokument Zelena kohezijska politika 2014. - 2020. te Kohezijske fondove. Kao ključni alat za pomoć državama članicama Europske unije u ispunjavanju strategije „Europa 2020.“, Zelene kohezijska politika ima za cilj doprinijeti stvaranju zelenih radnih mjesta, konkurentnosti poduzeća, gospodarskom rastu, održivom razvoju i poboljšanju kvalitete života građana.

Ostale važne europske direktive u području gospodarenja otpadom su Okvirna direktiva o otpadu (2006/12/EC), Direktiva o odlagalištima (1999/31/EC), Direktiva o opasnom otpadu (91/689/EEC) s dodatcima (94/31/EC, 166/2006), Direktiva o mulju s uređaja za pročišćavanje otpadnih voda (86/278/EEC), Direktiva o spaljivanju otpada (2000/76/EC), Direktiva o ambalaži i ambalažnom otpadu (94/62/EC) s dodatcima (2005/20/EC, 2004/12/EC, 1882/2003).

1.4. Obveze iz postojeće zakonske regulative RH

Pregled propisa vezanih uz PGO koji uređuju gospodarenje otpadom, okolišem i prirodom u RH:

- Nacionalna strategija zaštite okoliša, NN 46/02
- Nacionalni plan djelovanja na okoliš, NN 46/02
- Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, NN 130/05
- Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske, NN 30/09
- Nacionalni plan djelovanja na okoliš, NN 46/02
- Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017. – 2022. godine, NN 3/17
- Program vođenja Informacijskog sustava zaštite okoliša Republike Hrvatske za razdoblje 2009-2012
- Zakon o održivom gospodarenju otpadom, NN 94/13 i 73/2017
- Zakon o zaštiti okoliša, NN 80/13, NN 78/15 i 12/2018
- Zakon o zaštiti zraka, NN 130/11, NN 47/14 i 61/2017
- Zakon o zaštiti prirode, NN 80/13, 6/18 i 15/2018
- Zakon o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost NN 107/03, 144/12
- Uredba o dobrovoljnom sudjelovanju organizacija u sustavu za ekološko upravljanje i neovisno ocjenjivanje (EMAS), NN 77/14
- Uredba o Informacijskom sustavu zaštite okoliša, NN 68/08
- Uredba o graničnim prijelazima na području Republike Hrvatske preko kojih je dopušten uvoz otpada u Europsku uniju i izvoz otpada iz Europske unije, NN 6/14
- Uredba o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada, NN 50/05, 39/09
- Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži, NN 88/15, 78/16 i 116/2017
- Odluka o područjima sakupljanja neopasne otpadne ambalaže, NN 88/15
- Pravilnik o ambalaži i ambalažnom otpadu, NN 97/05, 115/05, 81/08, 31/09, 156/09, 38/10, 10/11, 81/11, 126/11, 38/13, 86/13; *Napomena: prestao važiti stupanjem na snagu Pravilnika o ambalaži i otpadnoj ambalaži (NN 88/15) osim odredbi članaka 12., 13., 14., 19.a, 20. st. 3., 20.a i članka 25. stavaka 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. i 10. Pravilnika koje važe do stupanja na snagu Uredbe iz članka 53. stavka 4. Zakona i sklapanja ugovora za obavljanje usluge sakupljanja otpadne ambalaže u sustavu kojim upravlja Fond, te članka 16. stavaka 3., 8., 9., 12., 13. i 14. Pravilnika koji vrijedi do uspostave Registra iz članka 29. Pravilnika o ambalaži i otpadnoj ambalaži (NN 88/15).*
- Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest, NN 69/2016
- Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom, NN 50/15
- Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi, NN 38/08
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima, NN 133/06, NN 31/09, NN 156/09, NN 45/12, NN 86/13
- Pravilnik o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom, NN 42/14, 48/14, 107/14, 139/14
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim električnim i elektroničkim uređajima i opremom, NN 74/07, 133/08, 31/09, 156/09, 143/12, 86/13
- Pravilnik o ograničavanju uporabe određenih opasnih tvari u električnoj elektroničkoj opremi, NN 131/13, 16/14

- Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama, NN 40/06, NN 31/09, NN 156/09, NN 111/11, NN 86/13 i 113/16
- Pravilnik o gospodarenju otpadom iz proizvodnje Titan-dioksida, NN 117/14
- Pravilnik o načinu i postupcima gospodarenja otpadom koji sadrži azbest, NN 42/07
- Pravilnik o gospodarenju polikloriranim bifenilima i polikloriranim terfenilima, NN 103/14
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima, NN 124/06, NN 121/08, NN 31/09, NN 156/09, NN 91/11, NN 45/12, NN 86/13
- Odluka o izmjeni naknade u sustavu gospodarenja otpadnim uljima, NN 95/15
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima, NN 136/06, NN 31/09, NN 156/09, NN 53/12, NN 86/13, NN 91/13
- Pravilnik o gospodarenju otpadom, NN 23/14, NN 51/14, 121 i 132/15, 117/17
- Pravilnik o gospodarenju otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina, NN 128/08
- Pravilnik o katalogu otpada, NN 90/15
- Pravilnik o mjerilima, postupku i načinu određivanja iznosa naknade vlasnicima nekretnina i jedinicama lokalne samouprave, NN 59/06, 109/12
- Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada, NN 114/15
- Pravilnik o načinima i uvjetima termičke obrade otpada, NN 45/07
- Pravilnik o načinu i postupcima gospodarenja otpadom koji sadrži azbest, NN 42/07
- Plan intervencija u zaštiti okoliša NN 82/99, 86/99, 12/01
- Pravilnik o znaku zaštite okoliša, NN 70/08, 81/11
- Pravilnik o znaku zaštite okoliša Europske unije - EU Ecolabel, NN 110/14
- Odluka o postupanju Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za provedbu mjera radi unapređenja sustava gospodarenja otpadom koji sadrži azbest, NN 58/11
- Odluka o uvjetima označavanja ambalaže, NN 155/05, NN 24/06, NN 28/06
- Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom, NN 50/15
- Naputak o postupanju s otpadom koji sadrži azbest, NN 89/08
- Naputak o glomaznom otpadu, NN 79/15
- Zakon o potvrđivanju Baselske Konvencije o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovu odlaganju, NN-MU 3/94
- Uredba o okolišnoj dozvoli, NN 08/14 i 5/18
- Uredba o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš, NN 64/08
- Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš, NN 61/14 i 3/17
- Uredba o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima, NN 105/15
- Uredba o gospodarenju otpadnim vozilima, NN 112/15
- Odluka o izmjenama naknada u sustavima gospodarenja otpadnim vozilima i otpadnim gumama, NN 40/15
- Uredba o tvarima koje oštećuju ozonski sloj i fluoriranim stakleničkim plinovima, NN 90/14
- Uredba o gospodarenju otpadnom ambalažom, NN 97/15
- Strategija i akcijski plan biološke i krajobrazne raznolikosti RH, NN 143/08
- Uredba o ekološkoj mreži, NN 124/13, 105/15
- Pravilnik o ciljevima očuvanja i osnovnim mjerama za očuvanje ptica u području ekološke mreže, NN 15/14

- Pravilnik o ocjeni prihvatljivosti za ekološku mrežu, NN 146/14
- Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama, NN 144/13 i 73/16
- Pravilnik o ciljevima očuvanja i osnovnim mjerama za očuvanje ptica u području ekološke mreže, NN 15/14
- Pravilnik o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima, NN 88/14
- Zakon o vodama, NN 153/09, 63/11, 130/11, 56/13, 14/14
- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara NN 66/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17
- Uredba (EZ) br. 1221/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o dobrovoljnom sudjelovanju organizacija u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja Zajednice (EMAS) te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 761/2001 i odluka Komisije 2001/681/EZ i 2006/193/EZ, SL L 342, 22.12.2009.

Postoji još niz propisa koji na neki način, tj. indirektno, utječu ili reguliraju način gospodarenja otpadom kao što su Zakon o komunalnom gospodarstvu (NN 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13, 153/13, 147/14), Zakon o kemikalijama (NN 18/13), Zakon o prijevozu opasnih tvari (NN 79/07) i drugi.

Zakonske odredbe navedene u poglavlju 1.4. novelirane su zaključno sa datumom 15.travnja 2018.godine.

1.5. Tokovi otpada i uz njih vezani troškovi

Prema obvezama i odgovornostima u gospodarenju otpadom koje proizlaze iz Zakona o održivom gospodarenju otpadom svaki sudionik toka otpada ovisno o vrsti i svom pravnom te položaju u samom toku, snosi troškove proizišle iz obveza ali ujedno i ima prava kojima raspolaže prema vlastitim organizacijskim sposobnostima unutar zakonskih okvira. Troškovi gospodarenja otpadom obračunavaju se prema kriteriju količine i svojstvu otpada, uz primjenu načela "onečišćivač plaća", te moraju obuhvatiti:

1. troškove odvojenog skupljanja otpada,
2. troškove prijevoza otpada,
3. troškove drugih mjera gospodarenja otpadom koje nisu pokrivene prihodom ostvarenim prometom otpada,
4. procijenjene troškove uklanjanja otpada koji je nepoznata osoba odbacila u okoliš,
5. troškove uporabe i/ili zbrinjavanja otpada koji obuhvaćaju troškove projektiranja i gradnje građevina za uporabu i /ili zbrinjavanje otpada, troškove rada građevina za uporabu i/ili zbrinjavanje otpada te procjenu troškova zatvaranja građevina za uporabu i/ili zbrinjavanje otpada, njihova naknadnog održavanja i gradnje nove građevine koja će se koristiti nakon prestanka rada postojeće.

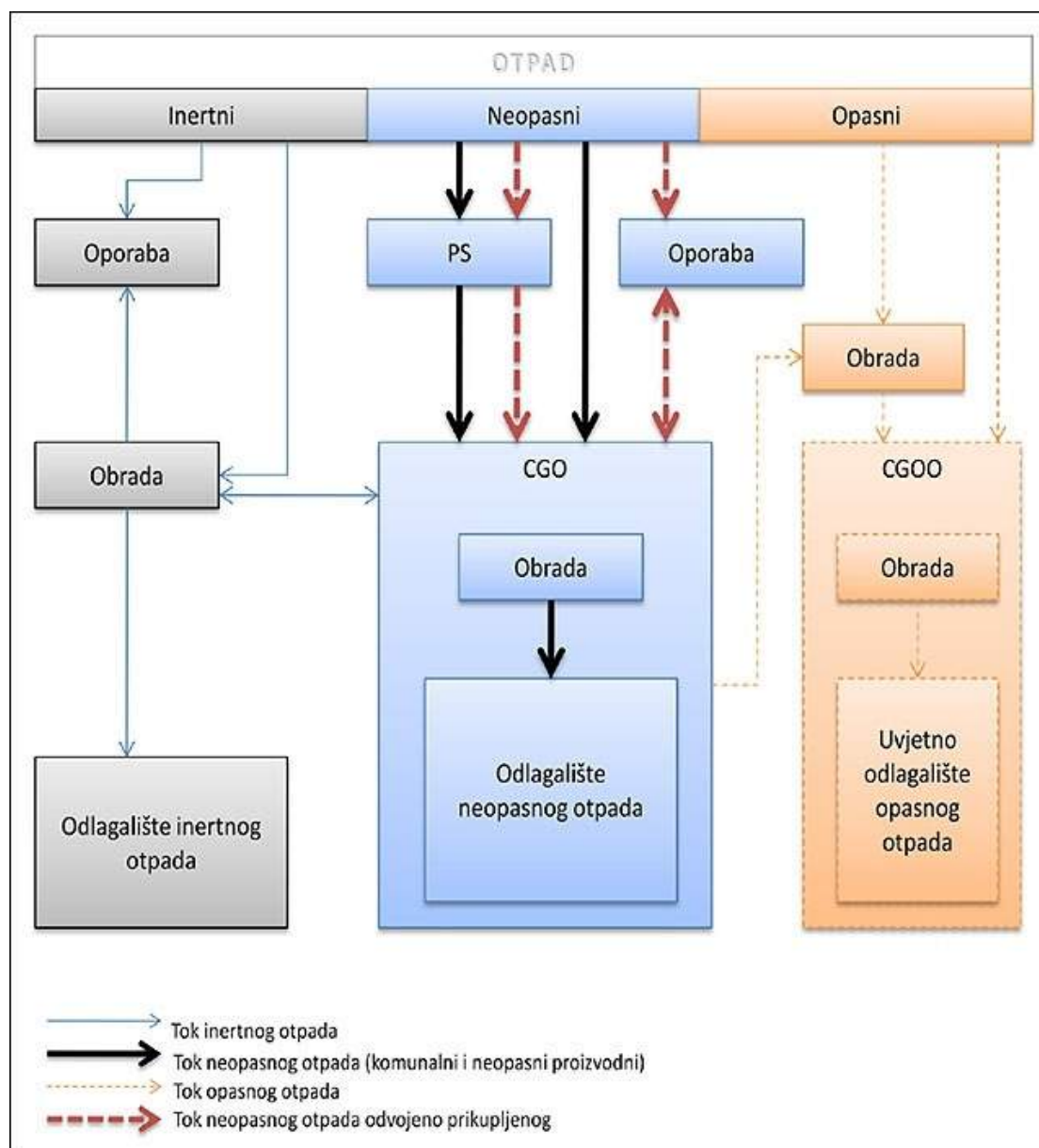
Gradnja objekata namijenjenih obradi, skladištenju i zbrinjavanju otpada od interesa je za Republiku Hrvatsku. Izrađivač dokumenata prostornog uređenja dužan je planirati lokacije za gradnju tih objekata. Lokacije se mogu odrediti i u zonama gospodarske namjene tj. gospodarskim zonama u skladu s Planom, ako je to u skladu s odredbama dokumenata prostornog uređenja. Ako jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave svojim prostornim planovima ne odrede lokacije predmetnih građevina u roku određenom posebnim propisom, odluku o tim lokacijama donosi Vlada RH.

Zakon o zaštiti okoliša donesen 2007. godine temeljno je uredio slijedeće stavke:

- načela zaštite okoliša i održivog razvitka;
- zaštita sastavnica okoliša i zaštita okoliša;
- dokumenti održivog razvitka i zaštite okoliša;
- instrumenti provedbe zaštite okoliša;
- praćenje stanja u okolišu;
- informacijski sustav;
- odgovornost za štetu;
- financiranje i instrumenti opće politike zaštite okoliša;
- nadzor nad primjenom Zakona;
- prekršaji i prekršajne kazne.

Zakon je propisao uključivanje najšire javnosti u rješavanje pitanja zaštite okoliša čime se osnažio položaj javnosti u pristupu informacijama o okolišu, sudjelovanje javnosti u postupcima donošenja planova, programa i konkretnih odluka povezanih s okolišem, te se ispunjavaju zahtjevi Konvencije o pristupu informacijama i o sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu (Arhuška konvencija) koju je RH ratificirala u prosincu 2006. godine.

Slika 1.5./1. Grafički prikaz planiranog gospodarenja otpadom na županijskoj razini

Republika Hrvatska dužna je osigurati sanaciju okoliša na zatečenim lokacijama koje su visoko opteretile opasnim otpadom nepoznate osobe ili osoba koja je prestala postojati ako nema utvrđenog pravnog slijednika.

Primjenom Pravilnika o gospodarenju otpadom i njegovom zakonskom praksom ostvarena je značajna implementacija i usklađivanje s propisima EU-a, posebno s Uredbom o europskom registru ispuštanja i prijenosa onečišćavala (PRTR) koja je zahtijevala da zemlje članice EU-a do 2009. uspostave odgovarajuće registre. U skladu s Arhuškom konvencijom, javnosti se na taj način osigurao pristup podacima o emisijama u zrak, tlo i vodu te, među ostalima, i prometu otpada izvan poslovnog kruga (off-site transfer of waste). U Pravilnik su ugrađeni elementi koji su osigurali da, načelno, sustav Katastra otpada bude podloga iz koje će se filtrirati podaci za PRTR.

1.6. Položaj jedinice lokalne samouprave u sustavu gospodarenja otpadom, uloga i obaveze

Iako politika i zakonodavstvo EU ne navodi posebne zadatke za tijela lokalne samouprave, iskustvo pokazuje da su lokalna i regionalna nadležna tijela suočena s posebno izazovnim pitanjima. Neodrživo i neodgovorno postupanje s otpadom te ratna zbivanja tijekom devedesetih godina dovele su kumulativno do lošeg trenda odbacivanja otpada u prirodu na lokacije koje su apsolutno neprimjerene za odlaganje otpada ili su nastale kao posljedica njihovog povoljnog prometnog položaja u prostoru. Navedeno predstavlja izuzetno ozbiljan problem u gospodarenju otpadom koji se kroz sustav pravne države počeo rješavati početkom prvog desetljeća ovog stoljeća ozbiljnim mjerama donošenjem ključnog dokumenta u području gospodarenja otpadom 2015. godine, Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske službeno usvojene od strane Hrvatskog sabora 14.10.2005.godine.

Zakonski i podzakonski akti proizašli iz navedene strategije donijeli su umjerene rezultate osobito u području najvažnijem za uspješno gospodarenje otpadom, području primarne selekcije odnosno primarnog odvajanja otpada. Danas važećim Zakonom o održivom gospodarenju otpadom zakonodavac je dao osobit naglasak na obvezu primarne selekcije odnosno primarnog odvajanja te su obveze gradova i općina donekle jasnije definirane uz oštrije sankcije za nepoštivanje zakonskih odredbi uz jasno mehanizme u postupanju provođenja zakona.

ZOOGO u člancima 24., 29. i 55. Definira preuzete obveze iz pristupnih ugovora s Europskom unijom, te sukladno tome proizišle ciljeve koji su vezani izravno na smanjenje odlaganja otpada te povećanje udjela recikliranja. Preduvjet za izvršenje navedenog cilja je jasno uvođenje sustava primarne reciklaže odnosno primarnog odvajanja otpada uz sanaciju postojećih odlagališta, uklanjanje otpada nelegalno odloženog u prirodu i izgradnja novih infrastrukturnih objekata u gospodarenju otpadom – centara za gospodarenje otpadom. Izvršenje ciljeva vremenski je definirano rokom izvršenja krajem 2018.godine kada je predviđeno da će na prostoru RH biti uspostavljen cjelovit sustav gospodarenja otpadom.

Smanjenje odlaganja otpada planirano je mjerama odvajanja otpada na mjestu nastajanja što znači da je obaveza primarnog odvajanja na jedinicama lokalne samouprave koji će isti izvršiti omogućavanjem građanima razvrstavanje sedam iskoristivih komponenti otpada: papira, stakla, plastike, metala, tekstila, glomaznog i problematičnog otpada.

Odvojeno sakupljanje papira, stakla, plastike i metala putem odlaganja u zasebne spremnike na kućnom pragu i u reciklažnim dvorištima, a kroz aktivnosti jedinica lokalne samouprave, rezultirati će povećanjem udjela reciklaže od 50% ukupne mase do 2020.godine.

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom u članku 28. definirane su obaveze jedinica lokalne samouprave koje će doprinijeti izvršenju ciljeva:

1. osigurati javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada, i biorazgradivog komunalnog otpada,
2. osigurati odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
3. osigurati sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan Zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada,
4. osigurati donošenje i provedbu Plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave,
5. osigurati provođenje edukativno-informativnih aktivnosti na svom području,

6. osigurati mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada,
7. osigurati provedbu navedenih obveza na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom javnost rada.
8. sudjelovati u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada,
9. JLS je obveznik plaćanja poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada koji nastaje na području te JLS,
10. JLS dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu edukativno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio,
11. JLS dužna je u sklopu mrežne stranice uspostaviti i ažurno održavati mrežne stranice s informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području,
12. dostavljati godišnje izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objaviti ga u svom službenom glasilu.

Ad 1. Osigurati javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada, i biorazgradivog komunalnog otpada

Obaveza je JLS osigurati provedbu navedenih obveza proizišlih iz zakonskih propisa RH i pravnih stečevina EU na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način, a u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom transparentnost rada. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada koja sadrži:

- kriterij obračuna količine otpada,
- standardne veličine i druga bitna svojstva spremnika za sakupljanje otpada,
- najmanju učestalost odvoza otpada prema područjima,
- obračunska razdoblja kroz kalendarsku godinu,
- područje pružanja javne usluge,
- odredbe propisane uredbom o načinu gospodarenja komunalnim otpadom,
- opće uvjete ugovora s korisnicima.

Predstavničko tijelo JLS u obvezi je donijeti i provesti program izgradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, a koji je sastavni dio programa je i izgradnja objekata i uređaja komunalne infrastrukture koji se donosi sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu. Program gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom dostavlja se u AZO, a sadrži osobito:

- opis poslova s procjenom troškova potrebnih za ostvarenje projekata gradnje građevina za gospodarenje otpadom,
- iskaz financijskih sredstava po razdobljima potrebnih za ostvarenje programa s naznakom izvora financiranja.

Izvršno tijelo JLS dužno je podnijeti Izvješće o izvršenju navedenoga programa predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i dostaviti ga AZO.

Ad 2. Osigurati odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada

Sukladno ZOOGO, jedinica lokalne samouprave obvezna je organizirati odvojeno prikupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da osigura:

- funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilnog reciklažnog dvorišta na svom području,
- postavljanje odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, koji nisu obuhvaćeni sustavom gospodarenja posebnom kategorijom otpada, na javnoj površini,
- obavješćavanje kućanstava o lokaciji i izmjeni lokacije reciklažnog dvorišta, mobilne jedinice i spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila,
- uslugu prijevoza krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge.

Kada je riječ o obvezi osiguravanja odvojenog prikupljanja otpada, ZOOGO utvrđuje obvezu da se otpad koji se smatra posebnom kategorijom mora odvajati na mjestu nastanka, odvojeno sakupljati i skladištiti u skladu sa načinom propisanim propisom kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada. Nastavno na rečeno, RH će putem nadležnih tijela osigurati odvojeno sakupljanje sljedećih vrsta otpada: papir, metal, plastika, staklo, električni i elektronički otpad, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpadne gume, otpadna ulja, otpadni tekstil i obuća i medicinski otpad.

Također, do dana 01. siječnja, 2020. godine Republika Hrvatska će putem nadležnih tijela osigurati pripremu za ponovnu uporabu i recikliranje sljedećih otpadnih materijala: papir, metal, plastika i staklo iz kućanstva, a po mogućnosti i iz drugih izvora ako su ti tokovi otpada slični otpadu iz kućanstva, u minimalnom udjelu od 50% mase otpada. Potrebno je posebno naglasiti da bi jedinica lokalne samouprave uopće mogla izvršiti izložene obveze koje propisuje ZOOGO, nužno je da prethodno bude predložen i usvojen odnosno da stupi na snagu relevantan podzakonski propis, *lex specialis*, o načinu gospodarenja komunalnim otpadom u vezi propisanih obveza jedinice lokalne samouprave, zatim u svezi graničnih količina miješanog komunalnog otpada za određena razdoblja i načina obračuna poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada. Propisani rok za donošenje ove uredbe je 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ZOOGO, odnosno 23.srpanj, 2014.godine. Do današnjeg dana Uredba još nije donesena. Od dana stupanja na snagu navedene uredbe, jedinica lokalne samouprave je dužna u roku od tri mjeseca donijeti odgovarajuće akte, uskladiti važeće akte i uskladiti poslovanje davatelja javne usluge prikupljanja otpada. Pritom će biti potrebno slijedeće:

- odlukom dodijeliti obavljanje javne usluge trgovačkom društvu/javnoj ustanovi koju osniva jedinica lokalne samouprave,

- donijeti odluku o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada,
- uskladiti poslovanje davatelja javne usluge,
- uskladiti Odluku o komunalnom redu u dijelu koji se odnosi na skupljanje, odvoz i postupanje sa sakupljenim komunalnim otpadom s odredbama ZOOGO i navedene uredbe,
- donijeti odluku o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada.

Ad 3. Osigurati sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada

Obaveza je JLS osigurati sprječavanje odbacivanja otpada u okoliš na način suprotan ZOOGO te uklanjanje tako odbačenog otpada. Sukladno članku 36. mjere za provedbu uključuju:

- uspostavljanje sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu,
- uspostavljanje sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada,
- provođenje redovnog godišnjeg nadzora područja jedinice lokalne samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada.

Ad 4. Osigurati provedbu Plana gospodarenja otpadom RH

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske predstavlja strateški planski dokument najviše razine koji određuje i usmjerava gospodarenje otpadom te na temelju analize postojećeg stanja na području gospodarenja otpadom i ciljeva gospodarenja otpadom koje navedeni zakon određuje, kao i ciljeva za pojedine sustave gospodarenja otpadom, određuje mjere za unaprjeđivanje postupaka pripreme za ponovnu uporabu, recikliranje i mjere drugih postupaka oporabe i zbrinjavanja otpada na kopnenom i morskom prostoru pod suverenitetom republike Hrvatske.

Sukladno Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, jedinice lokalne samouprave dužne su, u okvirima svojih ovlasti, organizirati provedbu mjera propisanih Planom. O provedenim mjerama propisanih Planom, jedinica lokalne samouprave dostavlja godišnje izvješće jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu, te ga objavljuje ga u svom službenom glasilu.

Temeljem ZOOGO, članka 21., jedinice lokalne samouprave obvezne su donijeti svoje Planove gospodarenja otpadom za određeni period primjene (6 godina). Jedinica lokalne samouprave dužna je za prijedlog plana gospodarenja otpadom ishoditi prethodnu suglasnost upravnog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša. Ukoliko je prijedlog Plana gospodarenja otpadom usklađen s odredbama ZOOGO, nadležno upravno tijelo izdaje prethodnu suglasnost.

Sukladno članku 22. istog zakona, nacrt Plana gospodarenja otpadom JLS objavljuje se radi pribavljanja mišljenja, prijedloga i primjedbi javnosti. JLS izvješćuju javnost o mjestu na kojem je nacrt Plana gospodarenja otpadom dostupan te načinu i vremenu

iznošenja mišljenja, prijedloga i primjedbi. Rok u kojem javnost može iznositi primjedbe, prijedloge i mišljenja ne može biti kraći od 30 dana.

Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave donosi predstavničko tijelo JLS te se isti objavljuje u službenom glasilu JLS.

U okvirima uloge lokalne samouprave, Planovi gospodarenja otpadom imaju ključnu ulogu u uspostavi, po pravilima, održivog gospodarenja otpadom. Njihova je glavna svrha dati pregled tokova otpada i mogućnosti postupanja s njim. Podrobnije, njihov je cilj pružiti okvir za planiranje te osigurati:

- usklađivanje s politikom i ciljevima gospodarenja otpadom – planovi gospodarenja otpadom, nacionalni kao i lokalni/regionalni, važni su instrumenti koji doprinose primjeni i ostvarivanju politika i ciljeva gospodarenja otpadom na nacionalnoj razini te na razini Europske unije;
- pregled karakteristika otpada i dostatnog kapaciteta za gospodarenje otpadom – planovi gospodarenja otpadom pružaju pregled tokova otpada i količina kojima je potrebno gospodariti;
- osiguravaju usklađivanje kapaciteta, načina skupljanja te postupanje s otpadom kojim se mora gospodariti;
- kontrolu tehnoloških mjera – karakteristike otpada određuju koje tehnološke mjere treba koristiti za eliminiranje ili smanjenje određenih vrsta otpada;
- pregled ekonomičnosti i potreba za ulaganjima – planovi gospodarenja otpadom omogućavaju navođenje financijskih zahtjeva za skupljanje, obradu otpada, itd.; na temelju tih podataka mogu se utvrditi potrebe za budućim ulaganjima.

Ad 5. Osigurati provođenje edukativno-informativne aktivnosti na svom području

JLS dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnje provedbu edukativnih i informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio.

Ad 6. Osigurati mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada

Pravna i fizička osoba – obrtnik može, u suradnji s osobom koja posjeduje važeću dozvolu za gospodarenje određenom vrstom otpada koja će se prikupljati akcijom, organizirati akciju prikupljanja određenog otpada u svrhu provedbe sportskog, edukativnog, ekološkog ili humanitarnog sadržaja ako je ishodila suglasnost nadležnog upravnog odjela jedinice lokalne samouprave.

Nadležni upravni odjel dužan je dostaviti izvješće o provedenim akcijama na svojem području AZO-u do 31. ožujka, tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

Potencijalno mogući problemi i najveći izazovi za uspješnu i cjelovitu provedbu PGO-a općina i gradova vjerojatno je ishodenje financijskih sredstava za sanaciju postojećih neuređenih odlagališta i otpadom onečišćenog okoliša. Iako ove projekte sufinancira FZOEU znatna sredstva moraju se osigurati i iz proračuna JLS, a pri tome

treba uzeti u obzir i nužnost financiranja pratećih projekata u području gospodarenja otpadom, nabavku opreme, edukaciju i ustrojavanje discipline postupanja s otpadom.

Nastavno na rečeno potencijalan problem vrlo vjerojatno je i provedba postupka utvrđivanja lokacija za građevine namijenjene skladištenju, oporabi i zbrinjavanju otpada u dokumentima prostornog uređenja općina i gradova. U redovnom postupku ovo je osobito vremenski zahtjevan proces, a s obzirom na prirodu građevina moguće je očekivati otpor javnosti kroz pojavu tzv. NIMBY efekta (eng. "Not in my backyard" - slobodan prijevod: "Ne u mojem dvorištu") što za posljedicu može imati neispunjavanje određenih planskih okvira za uspostavu sustava gospodarenja otpadom.

1.7. Svrha i opseg Plana gospodarenja otpadom

Svrha donošenja Plana, u skladu sa načelima EU-a, je iznalaženje okvira u kome će se moći smanjiti količina otpada, te istovremeno sa otpadom koji nužno nastaje održivo gospodariti.

Sadržaj se odnosi na plan gospodarenja komunalnim otpadom budući da su sukladno članku 28. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13) gradovi i općine odgovorni za gospodarenje s komunalnim otpadom na svom području.

Zakon o održivom gospodarenju otpadom propisuje minimalni sadržaj Plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave:

Članak 21.

(1) Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave i Grada Zagreba sadrži najmanje sljedeće:

- 1. analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba, uključujući ostvarivanje ciljeva,*
- 2. podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva,*
- 3. podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom,*
- 4. podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju,*
- 5. mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući edukativno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada,*
- 6. opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada,*
- 7. mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,*
- 8. mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,*
- 9. popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana,*
- 10. organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom,*
- 11. rokove i nositelje izvršenja Plana.*

Plan gospodarenja otpadom, na razini županija, gradova i općina omogućava osobito jasan uvid u postojeće tehnike i tehnologije gospodarenja otpadom, razlaže i pruža

analizu dobrih i loših praksa te predlaže rješenja koja trajno, a ne samo privremeno, uklanjaju i rješavaju problem otpada na određenom području.

Temeljem zakonskih akata, Plan gospodarenja otpadom JLS usklađen je sa slijedećim dokumentima, koji su ujedno i polazišta za izradu plana:

- Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017. - 2022. godine
- Prostornim planom Zagrebačke županije
- Prostornim planom uređenja Općine Pokupsko

Postoji još niz propisa koji direktno ili indirektno, utječu ili reguliraju obaveze postupanja s otpadom po gospodarskim načelima i načelima zaštite okoliša, a moraju biti uzeti u obzir prilikom izrade Plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave.

Proces sastavljanja i usvajanja Plana gospodarenja otpadom te njegovo održavanje aktualnim kroz niz izmjena i dopuna moguće je objasniti kroz slijedeće korake. Prikupljanjem informacija i utvrđivanjem činjenica uvidom u dokumentaciju - Plan gospodarenja otpadom višeg reda, zakonske okvire RH i EU, izvidom stanja na terenu i prikupljanjem numeričkih vrijednosti od koncesionara za gospodarenje otpadom na području jedinice lokalne samouprave nastaje Nacrt Plana gospodarenja otpadom koji se nakon dopune uključenjem izmjena i dopuna zaprimljenih u svojstvu primjedbi nakon javnog uvida u trajanju od 30 dana, upućuje u formi Prijedloga Plana gospodarenja otpadom nadležnom tijelu regionalne uprave radi utvrđivanja njegove sukladnosti sa odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom. Plan gospodarenja otpadom se nakon primitka pozitivnog odgovora županije usvaja na predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave za razdoblje od 6 godina uz izmjene i dopune po potrebi a koje se objavljuju u službenom glasniku i na mrežnim stranicama JLS-a.

Kako je PGO u doslovnom smislu riječi "živi dokument", on se za vrijeme svog "života" kontinuirano mijenja prilikom čega je bitno sagledati jesu li sve pretpostavke Plana ispunjene te dali se prilikom izrade novog pregleda postojećeg stanja detaljno analiziralo rezultate prethodnog planskog razdoblja.

Osobite je važno odgovoriti na pitanja:

1. Koji su ciljevi ispunjeni?
2. Koje aktivnosti nisu provedene ili koje aktivnosti nisu polučile željene rezultate?
3. Je li neka od inicijativa imala neočekivani utjecaj na druge sektore?

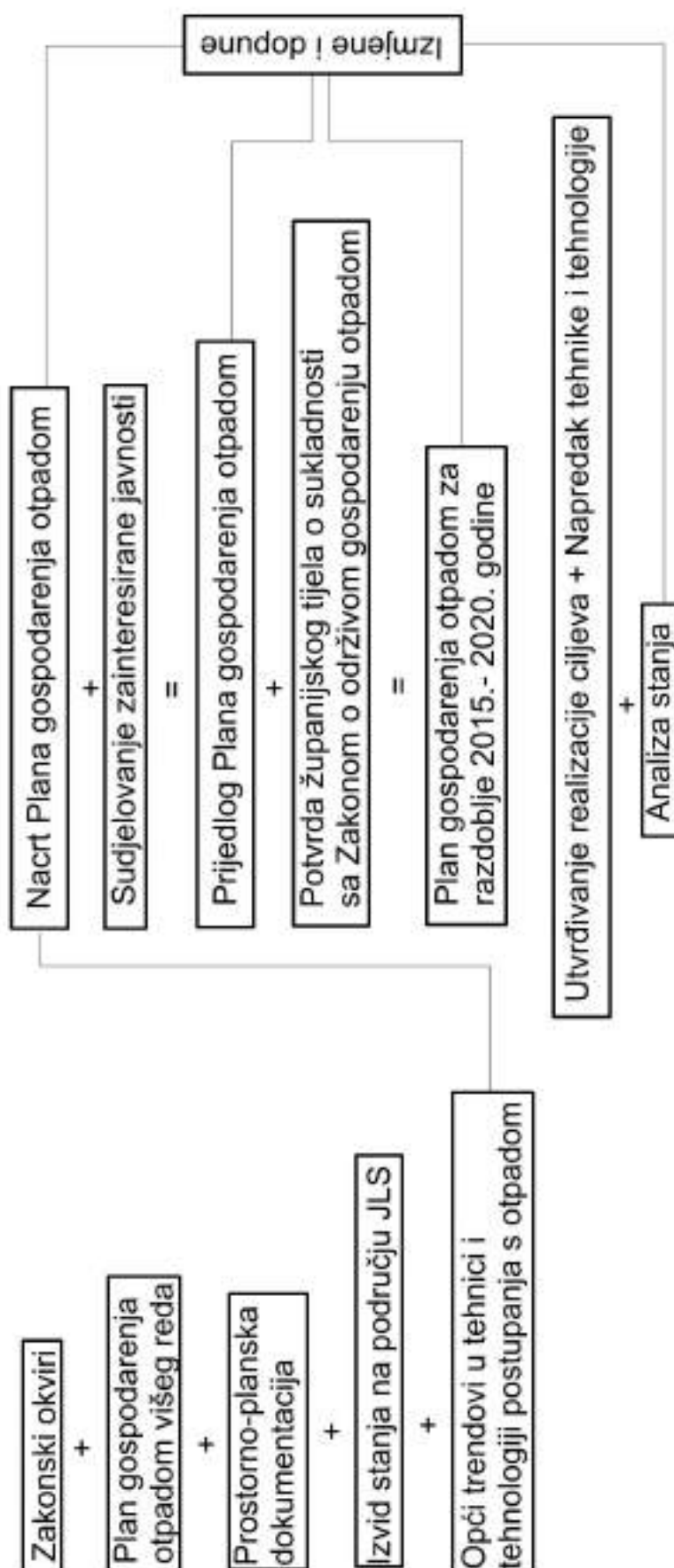
Plan gospodarenja otpadom u svojstvu dokumenta provedbe temelja zakonskih odredbi Zakona o održivom gospodarenju otpadom, jedinici lokalne odnosno regionalne samouprave postavlja temelj gospodarenja otpadom na uvažavanju načela zaštite okoliša propisanih zakonom kojim se uređuje zaštita okoliša i pravnom stečevinom Europske unije zajedno sa načelima međunarodnog prava zaštite okoliša te znanstvenih spoznaja uz uvažavanje najbolje svjetske prakse i pravila struke.

Temelj gospodarenja otpadom je u sljedećim načelima:

1. *načelo onečišćivač plaća* – proizvođač otpada, prethodni posjednik otpada, odnosno posjednik otpada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom, te je financijski odgovoran za provedbu sanacijskih mjera zbog štete koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti otpad;
2. *načelo blizine* – obrada otpada mora se obavljati u najbližoj odgovarajućoj građevini ili uređaju u odnosu na mjesto nastanka otpada, uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš;
3. *načelo samodostatnosti* – gospodarenje otpadom će se obavljati na samodostatan način omogućavajući neovisno ostvarivanje propisanih ciljeva na razini države, a uzimajući pri tom u obzir zemljopisne okolnosti ili potrebu za posebnim građevinama za posebne kategorije otpada;
4. *načelo slijedivosti* – utvrđivanje porijekla otpada s obzirom na proizvod, ambalažu i proizvođača tog proizvoda kao i posjed tog otpada uključujući i obradu.

Slika 1.7./1. Shematski prikaz donošenja Plana gospodarenja otpadom JLS

2. OSNOVNI PODACI O ŽUPANIJI I OPĆINI

2.1. Osnovni podaci o Zagrebačkoj županiji

Zagrebačka županija zauzima prostor od 3.058,15 km² i broji 315.038 stanovnika prema popisu iz 2011. godine što je u odnosu na rezultat popisa iz 2001. godine kojim je na istom području živjelo 309.696 stanovnika, porast od 1,73%. Prosječna gustoća naseljenosti prema popisu iz 2001. godine bila je 101,27 st./km², dok je prema rezultatima popisa iz 2011. godine porasla na 103,02 st./km². Broj domaćinstava na području županije porastao je za 7,42% sa 94.274 prema popisu iz 2001. godine na 101.274 prema popisu iz 2011. godine. Prosječna površina naselja Zagrebačke županije je 4,38 km², te ih županija broji ukupno 697 s prosječnom naseljenošću od 452 stanovnika po naselju.

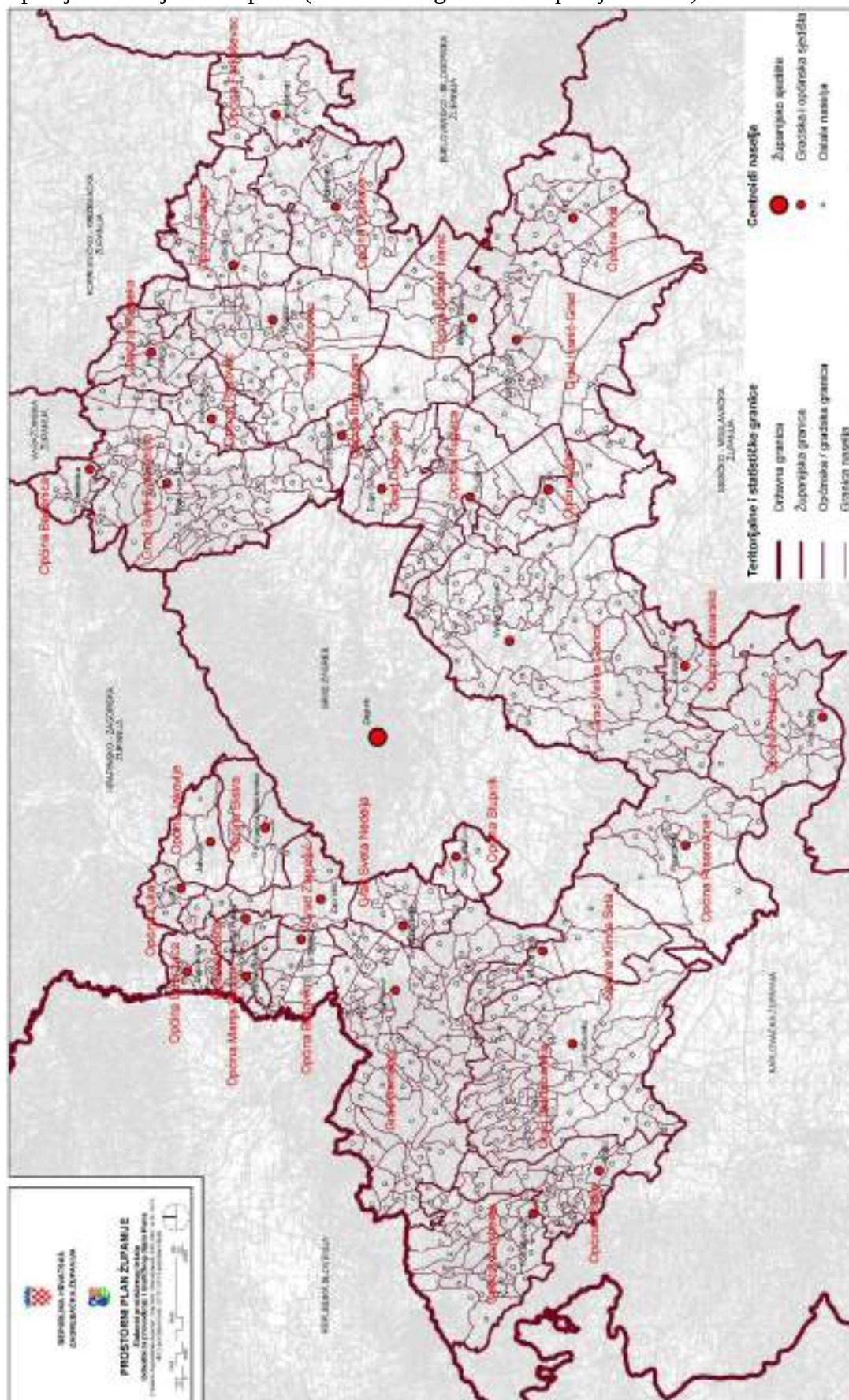
Zagrebačka županija smještena je u središnjem dijelu Republike Hrvatske, okružujući prstenasto, s istočne, južne i zapadne strane glavni grad Republike Hrvatske - Zagreb. Na sjeveru Zagrebačka županija graniči s Krapinsko-zagorskom, Varaždinskom i Koprivničko-križevačkom županijom, na jugozapadu s Karlovačkom županijom, na jugu sa Sisačko-moslavačkom, a na istoku s Bjelovarsko-bilogorskom županijom. Dio sjeverozapadne granice Zagrebačke županije ujedno je i državna granica Republike Hrvatske s Republikom Slovenijom.

Prema prirodno-geografskoj regionalizaciji Hrvatske, Zagrebačka županija smještena je u panonskoj megaregiji, i to u njenom jugozapadnom dijelu, pretežito u zavali sjeverozapadne Hrvatske, a dijelom pripada gorsko-zavalskom području sjeverozapadne Hrvatske. Na području županije prevladavaju nizinski krajevi do 200 m nadmorske visine. Samo se Medvednica uz Zaprešić odnosno Bistru i Žumberačka gora sa Samoborskim gorjem na jugozapadu uzdižu iznad 500 metara nadmorske visine. Marijagoričko pobrđe (visine do 312 m) pruža se između Sutle i Krapine, a Vukomeričke gorice između Turopolja i Pokuplja, visine do 255 m. Ostali prostor aluvijalne su ravni rijeke Save i njenih pritoka: Prisavska nizina s Turopoljem, Lonjska nizina na istoku, Donje Pokuplje na jugu.

U sastavu Zagrebačke županije nalazi 8 gradova i 26 općina. Gradovi su: Dugo Selo, Ivanić Grad, Jastrebarsko, Samobor, Sveti Ivan Zelina, Velika Gorica, Vrbovec i Zaprešić, a općine: Bedenica, Bistra, Brckovljani, Brdovec, Dubrava, Dubravica, Farkaševac, Gradec, Jakovlje, Klinča Sela, Kloštar Ivanić, Krašić, Kravarsko, Križ, Luka, Marija Gorica, Orle, Pisarovina, Pokupsko, Preseka, Pušća, Rakovec, Rugvica, Stupnik, Sveta Nedjelja i Žumberak. Sjedište županije nalazi se u Zagrebu.

Područje Zagrebačke županije odlikuje se vrlo složenom geološkom građom. Jezgru Medvednice izgrađuju najstarije stijene paleozoika (devon, karbon, perm). Prevladavaju naslage zelenih škriljavaca, a uz njih se nalaze i glineni škriljanci s ulošcima vapnenaca breća i konglomerata. Litološka raznolikost, tektonska složenost, morfološka razvijenost, seizmička aktivnost, te brojne inženjerskogeološke pojave čine istraživano područje Zagrebačke županije veoma kompleksnim. Područje Zagrebačke županije, zajedno s Gradom Zagrebom, predstavlja zonu pojačane seizmičke aktivnosti koja je posljedica intenzivnih tektonskih pokreta. Seizmičnost na tom području iznosi VII do IX stupnjeva po Merkalijevoj ljestvici (MSC).

Kartogram 2.1./1. Općine i gradovi Zagrebačke županije te položaj Općine Pokupsko u županiji i okružujućim JLS; Izvor: Prostorni plan Zagrebačke županije VI. Izmjene i dopune ("Glasnik Zagrebačke županije" 31/15)

Na području Zagrebačke županije nalazi se sedam aktivnih službenih odlagališta neopasnog i inertnog otpada:

- Tarno (Grad Ivanid-Grad),
- Andrilovac (Grad Dugo Selo),
- Beljavine (Grad Vrbovec),
- Cerovka (Grad Sveti Ivan Zelina),
- Novi Dvori (Grad Zaprešić),
- Mraclinska Dubrava (Grad Velika Gorica) i
- Božidka (Grad Jastrebarsko).

Pored navedenih sedam aktivnih, u Zagrebačkoj županiji se nalaze još dva neaktivna službena odlagališta neopasnog i inertnog otpada:

- Trebež (Grad Samobor) i
- Kraljev Vrh (Općina Jakovlje).

U Zagrebačkoj županiji nema službenih odlagališta opasnog otpada.

[illegible]

2.2. Osnovni podaci o Općini Pokupsko

Područje Općine Pokupsko zauzima površinu od 105,73 km² na lijevoj obali rijeke Kupe u srednjem Pokuplju, gdje je u 14 samostalnih naselja prema popisu 2011. godine živjelo 2.224 stalno prisutnih stanovnika, što predstavlja smanjenje broja stanovnika u odnosu na popis iz 2001. godine kada je na području Općine Pokupsko živjelo 2.492 stanovnika.

Općina Pokupsko zauzima svega 3,99% površine i ima udio od 0,7% stanovnika Zagrebačke županije. Prosječna gustoća naseljenosti iznosila je 21,03 stanovnika na km², što je znatno manje od prosjeka Zagrebačke županije koji iznosi 103,8 st/km². Naselja Općine Pokupsko sa brojem stanovnika prikazana su u tablici 2.2./1.

Tablica 2.2./1. Naselja Općine Pokupsko sa brojem stanovnika abecednim redom

Naziv naselja	broj stanovnika	Naziv naselja	broj stanovnika
Augušanovec	125	Lukinić Brdo	343
Cerje Pokupsko	84	Opatija	144
Cvetnić Brdo	37	Pokupsko	235
Gladovec Pokupski	152	Roženica	305
Hotnja	236	Strezojevo	154
Lijevi Degoj	69	Šestak Brdo	76
Lijevi Štefanki	218	Zgurić Brdo	46

Središte Općine Pokupsko je naselje Pokupsko koje je četvrto najbrojnije na području Općine.

Prema popisu iz 2011. godine u naseljima na području Općine Pokupsko bilo je ukupno 733 kućanstva što je mali negativni pomak od 5,41% u broju kućanstava u odnosu na popis 2001. godine kada je Općina Pokupsko brojala 775 kućanstvo/domaćinstvo, a što je znatno manje nego ih je bilo prema popisu iz 1991. godine kada je na području Općine Pokupsko bilo gotovo 22% više stanovnika odnosno točno 2.703. Prosječna starost stanovnika Općine Pokupsko je 42,9 godina dok je radno sposobnog stanovništva prema popisu iz 2011. godine 1373.

Prosječna veličina domaćinstva/kućanstva kontinuirano se smanjuje od popisa 1991. godine i 2001. godine sa 3,21 člana na 3,03 člana prema popisu 2011. godine.

Prema tome, opaža se da se, osim broja stanovnika, u posljednja tri popisa, smanjio i broj kućanstava/domaćinstava. Najviše kućanstava/domaćinstava prema popisu iz 2011. godine broji 1 člana (205 ili 27,97%), pa 2 člana (177 ili 24,15%), a zatim skoro podjednako 3 i 4 člana (96 - 13,1%, 88 - 12,01%), dok je 5 i 6 članova brojalo gotovo jednak broj domaćinstava (63 - 8,6%, 53 - 7,2%), a 7 i više članova zastupljeni su sa manje od 4%.

Popis iz 2011. godine govori o zadržavanju na jednakom broju kućanstava sa 2 člana, dok je distribucija broja članova kućanstava zadržala oblik koji je imala i prema ranijem popisu stanovništva iz 2001. godine uz veći pad zastupljenosti kućanstva sa 3 člana.

Prema najnovijem popisu iz 2011. godine struktura kućanstava je prikazana tablično zbog jednostavnijeg pregleda.

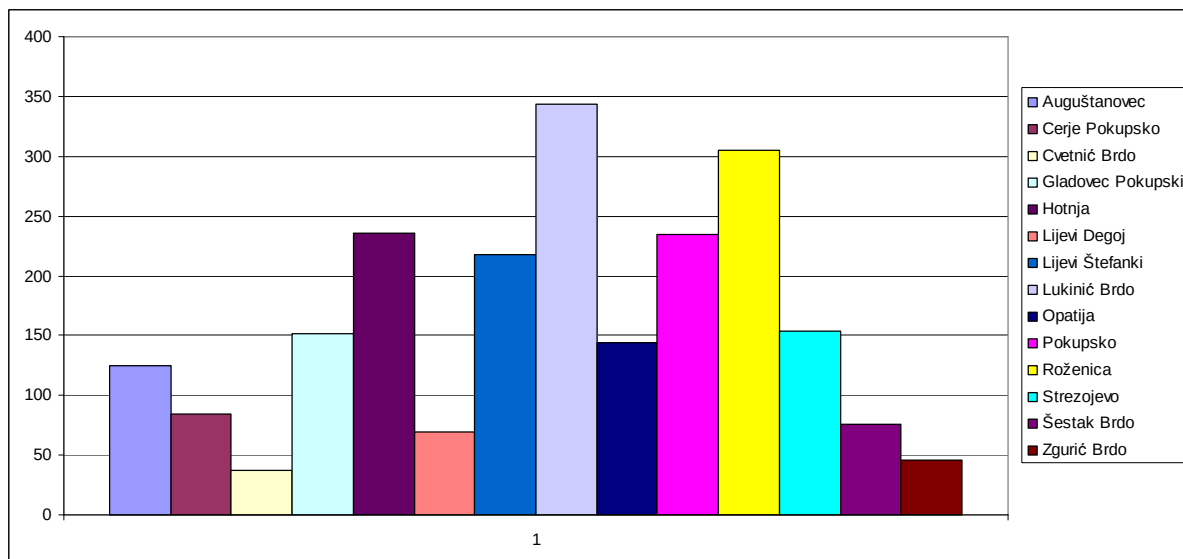
Tablica 2.2./2. Broj članova kućanstava na području Općine Pokupsko

Ukupno		Broj članova kućanstava											Prosjek osoba u kućanstvu
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	>10	
Br.kuć.	733	205	177	96	88	63	53	28	15	5	2	1	3,03
Br.osoba	2224	205	354	288	352	315	318	196	120	45	20	11	

Tablica 2.2./3. Broj stanovnika po naseljima s površinama i gustoćom naseljenosti

R.br.	Naziv naselja	Broj stanovnika (popis 2011.)	Površina km ²	Gustoća st/km ²
1	Auguštanovec	125	6,27	19,94
2	Cerje Pokupsko	84	7,15	11,75
3	Cvetnić Brdo	37	1,13	32,74
4	Gladovec Pokupski	152	10,91	13,93
5	Hotnja	236	11,05	21,36
6	Lijevi Degoj	69	2,08	33,17
7	Lijevi Štefanki	218	8,95	24,36
8	Lukinić Brdo	343	19,64	17,46
9	Opatija	144	5,99	24,04
10	Pokupsko	235	6,44	36,49
11	Roženica	305	9,90	30,81
12	Strezojevo	154	9,90	15,56
13	Šestak Brdo	76	3,02	25,17
14	Zgurić Brdo	46	3,31	13,89
	Ukupno	2224	105,73	21,03

Graf 2.2./4. Usporedni grafološki prikaz broja stanovnika naselja Općine Pokupsko

2.3. Zaštićena područja Općine Pokupsko

Zaštićena područja nacionalnih kategorija

Na području Zagrebačke županije te dijelom Karlovačke županije, a na udaljenosti od 23 km sjeverozapadno od mjesta Pokupsko nalazi se zaštićeno područje naziva Crna Mlaka većinom području grada Jastrebarskog, te dijelom Karlovca i Klinča sela ukupne površine od 693,96 ha koji je u naravi Ornitološki rezervat. Sjeveroistočno od Općine Pokupsko na zračnoj udaljenosti od 22 km nalazi se zaštićeno područje Lonjsko polje, kategorije Park prirode ukupne površine 51.173,29 ha, unutar kojeg se nalaze posebni ornitološki rezervati Krapje dol i Rakita. Značajan krajobraz naziva Petrova gora nalazi se 25 km jugoistočno od Općine Pokupsko na površini od 2.734,91 ha koje obuhvaća Općine Gvozd, Topusko i Vojnić. Istočno i jugoistočno na udaljenosti od 27 km nalazi se značajan krajobraz Turopoljski lug površine 3.343,56 ha, a koji se sastoji očuvanog kompleksa poplavnih šuma hrasta lužnjaka, vlažnih livada uz rijeku Odru i prirodnog toka rijeke Odre.

Zaštićena područja ekološke mreže Natura 2000

Na području općine Pokupsko i u neposrednoj blizini nalaze se ekološke mreže:

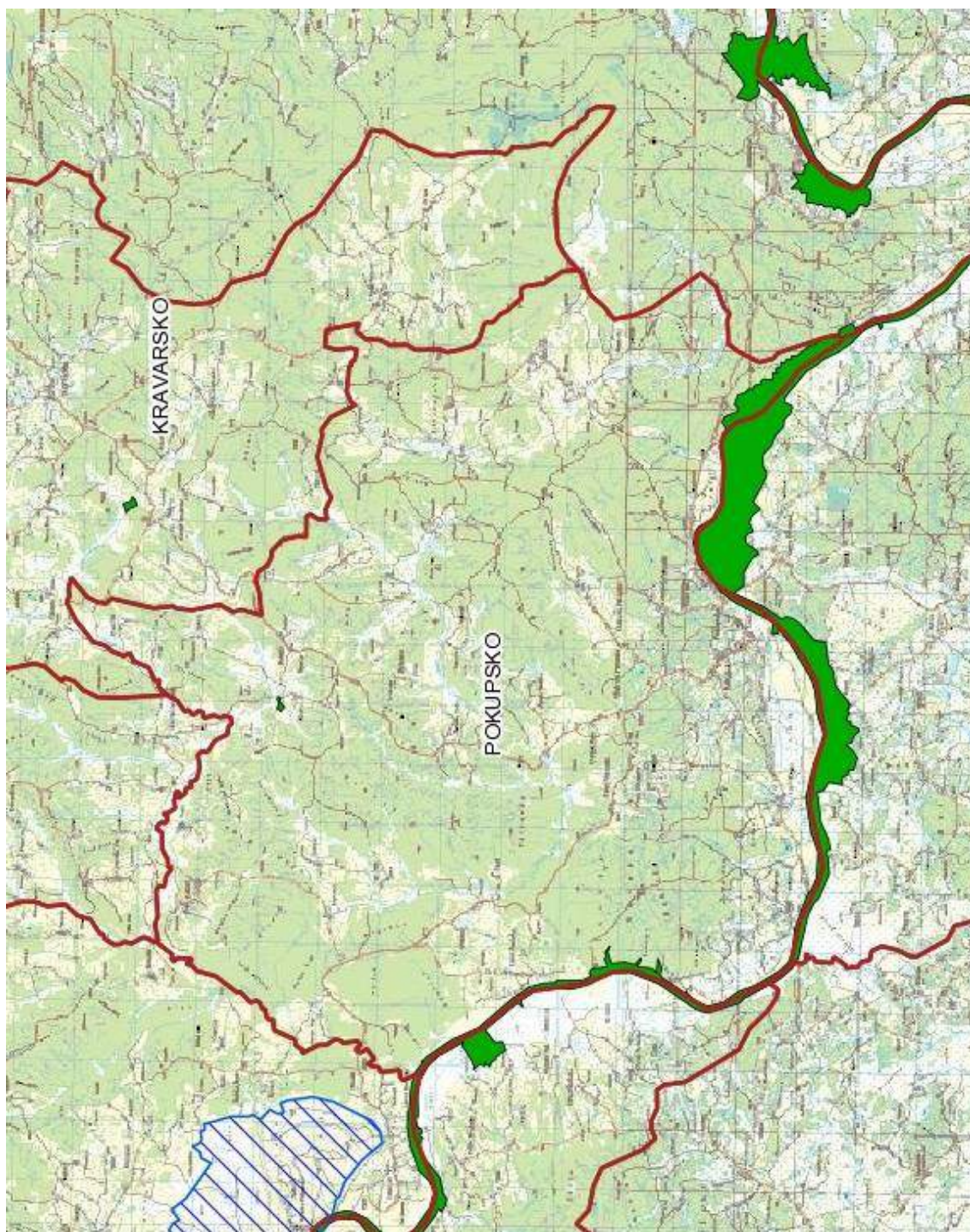
- Klasnići, kod lokaliteta HR2001383;
- Kupa, kod lokaliteta HR20000642.

Područje očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove Klasnići nalazi se na sjeveru Općine Pokupsko kod naselja Klasnići i zauzima površinu od 1,4276 ha. Riječ je o neobradivim površinama vlažnih mezofilnih livada koje su važno stanište *Convolvulion sepia*, *Filipendulion* i *Senecion fluviatilis*.

Lokalitet Kupa, područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove obuhvaća površinu od 10.726,13 ha i prostire se južnim dijelom Općine Pokupsko uz rijeku Kupu. Lokalitet je važan za *Lutra lutra* i podržav prisustvo *Castor fiber*, te leptira *Euphydryas maturna* i *Lycaena dispar*. Stanišni tipovi prisutni na lokalitetu su: vodeni putevi ravničarskih i brdskih tokova sa vegetacijom *Ranunculion fluitantis* i *Callitricho-Batrachion*, zajednice hidrofilne visoke trave, krški stjenoviti slapovi sa kasmofitskom vegetacijom, aluvijalne šume *Alnus glutinosa* i *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicon albae*), mješovite šume *Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior*, *Fraxinus angustifolia*, *Ulmus minor*.

Na kartogramu 2.3./1. prikazana su područja ekološke mreže na području Općine Pokupsko.

Kartogram 2.3./1. Ekološka mreža Općine Pokupsko

Lokacije na kojima se odvijaju aktivnosti u gospodarenju otpadom Općine Pokupsko u smislu smještaja reciklažnog dvorišta, te planiranih lokacija smještaja zelenih otoka i kompostane ne nalaze se na području Nacionalne ekološke mreže HR, niti s istom graniče u neposrednoj blizini.

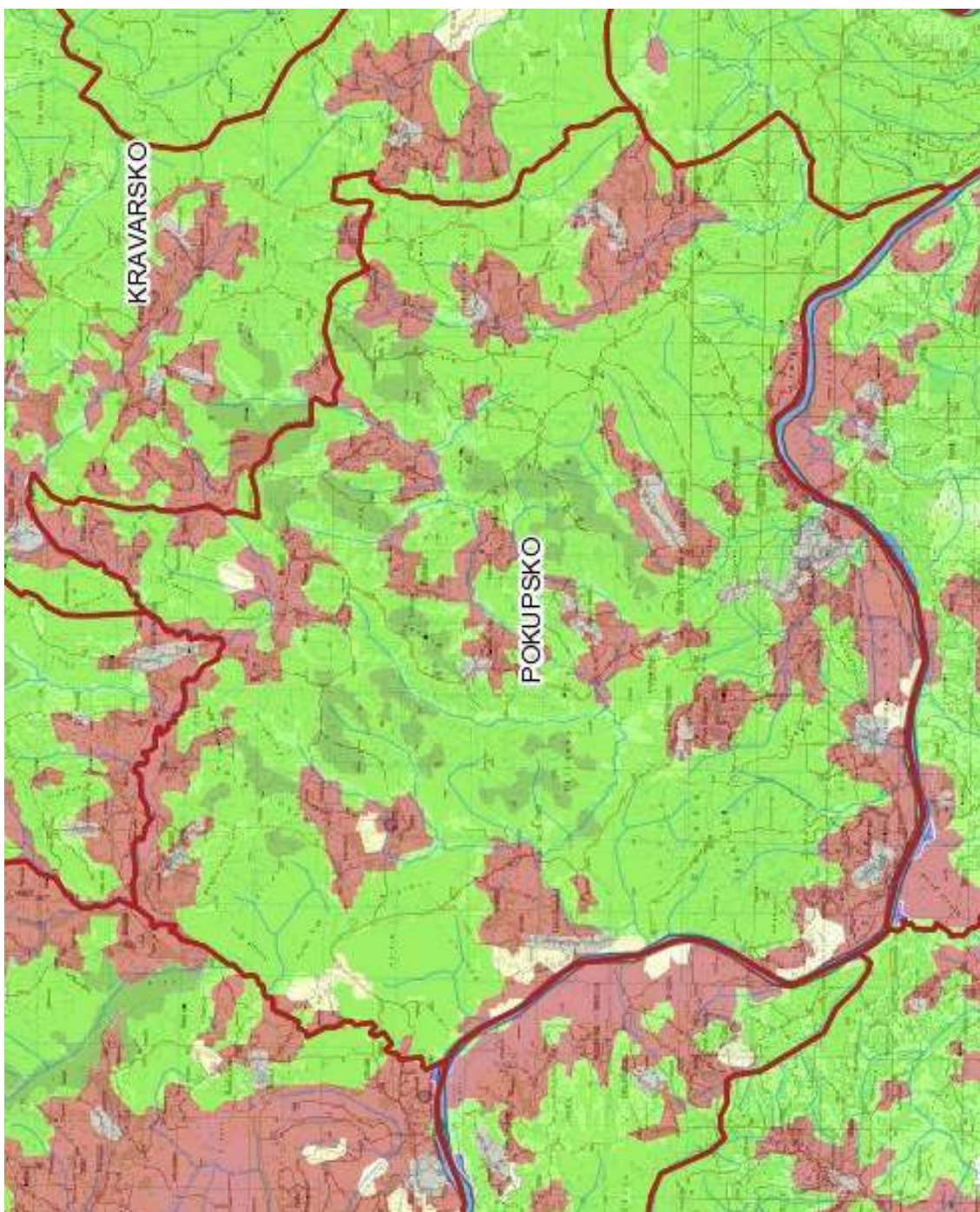
Staništa i biotopi - Karta staništa

Područje Općine Pokupsko obuhvaća sljedeće stanišne tipove:

- E31 - mješovite hrastovo-grabove i čiste grabove šume
- I21 - mozaici kultiviranih površina
- E45 - mezofilne i neutrofilne čiste bukove šume
- I31 - intenzivno obrađivane oranice na komasiranim površinama
- J11 - aktivna seoska područja
- D11 - vrbici na sprudovima

Prostori smještaj stanišnih tipova Općine Pokupsko prikazan je na Kartogramu 2.3./2.

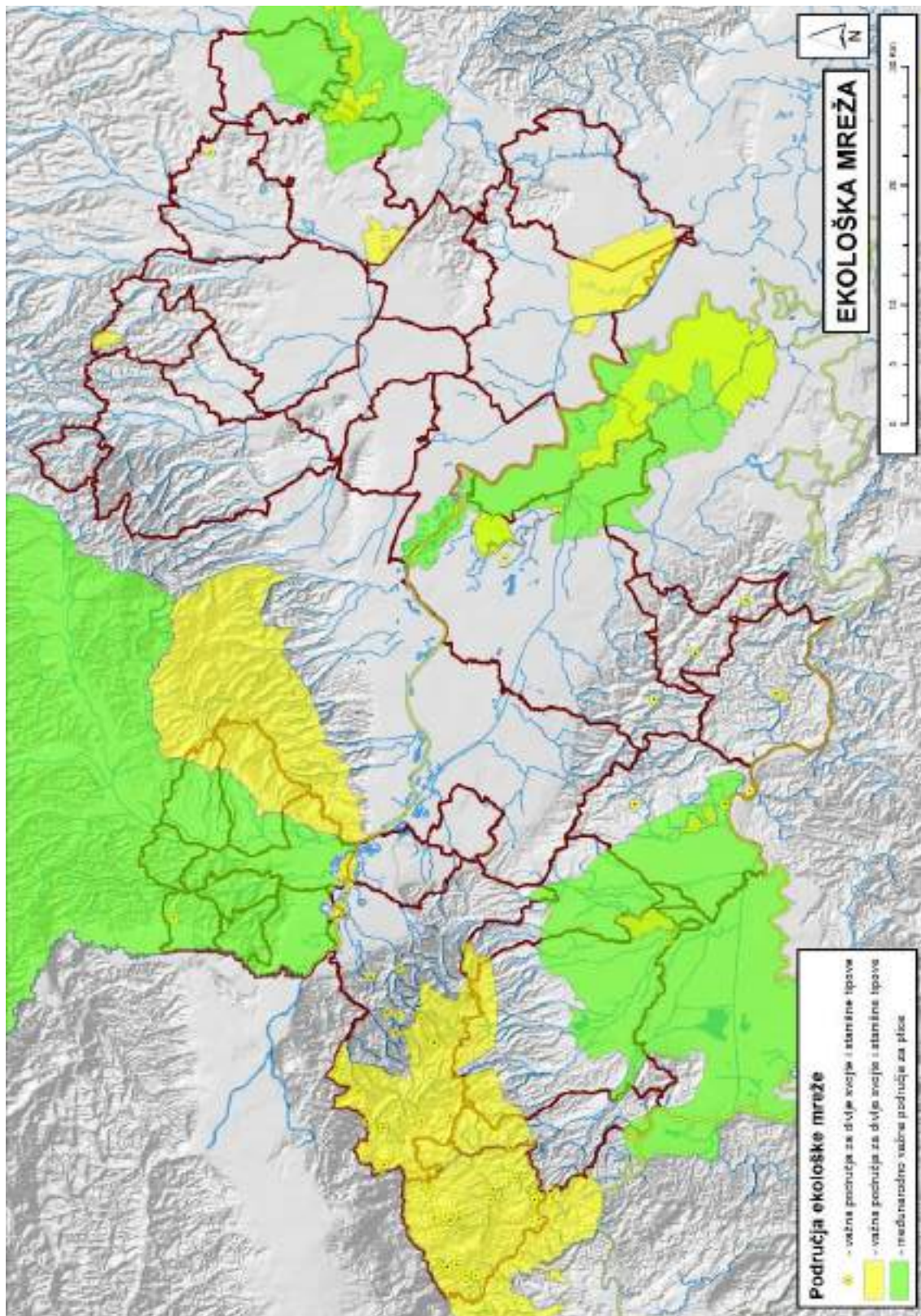
Kartogram 2.3./2. Karta staništa Općine Pokupsko

Području Općine Pokupsko obuhvaćeno je ekološkom mrežom RH unutar Zagrebačke županije i isto je vidljivo na Kartogramu 2.3./3.

Kartogram 2.3./3. Područja ekološke mreže RH u Zagrebačkoj županiji;
Izvor: Državni zavod za zaštitu prirode; Izvješće o stanju okoliša u Zg županiji

2.4. Stanje vodnih tijela

Područjem Općine Pokupsko prolazi rijeka Kupa. Vodeni tok usjekao se u karbonatnu podlogu i formirao uske riječne doline kanjonskog oblika, pa poplave ne izazivaju veće štete jer je korištenje poljoprivrednih površina prilagođeno režimu poplava.

Mišljenjem od 15.06.2018.godine Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za gornju Savu, klasa: 351-03/18-01/0000346, ur.broj: 374-25-3-18-2 navodi kako će izrada i donošenje PGO Općine Pokupsko pozitivno utjecati na stanje u prostoru a time i na stanje površinskih i podzemnih voda, te je dijelom uneseno u PGO:

„Sukladno članku 48. Zakona o vodama (NN 153/09, 130/11, 56/13, 14/14 i 46/18) definirana su zaštićena područja posebne zaštite voda, gdje je radi zaštite voda i vodnog okoliša potrebno provesti dodatne mjere zaštite. Iz Registra zaštićenih područja, koji vode Hrvatske vode, utvrđeno je da na području Općine Pokupsko ima područja izvorišta ili drugih ležišta vode (na granici sa Glinom) koja se koriste ili su rezervirana za javnu vodoopskrbu; nadalje ne postoje područja pogodna za zaštitu gospodarski značajnih vodenih organizama, niti postoje područja za kupanje i rekreaciju. Utvrđeno je da na području Općine Pokupsko postoje područja podložna eutrofikaciji i područja ranjiva na nitrate.

Prema Planu upravljanja vodnim područjima (NN 66/16), vodna tijela najbliža predmetnom području su:

*vodno tijelo CSRN0004-004, Kupa;
vodno tijelo CSRN0004-003, Kupa;
vodno tijelo CSRN0005-001, Trepča;
vodno tijelo CSRN0179-002, Kravarščica;
vodno tijelo CSRN0179-001, Kravarščica;
vodno tijelo CSRN0247-001, Hotnja;
vodno tijelo CSRN0285-001, Roženica;
vodno tijelo CSRN0431-001, Velika Lučelnica.*

Prema Planu upravljanja vodnim područjima (NN 66/16), konačno stanje vodnog tijela CSRN0004-004, Kupa, sukladno Uredbi o standardu kakvoće voda (NN 73/13, 151/14, 78/15 i 61/16) je ocijenjeno je vrlo loše. Prema analizi opterećenja i utjecaja, stanje je ocijenjeno također kao vrlo loše. Smatra se da će se takvo stanje promijeniti u 2021. godini, kao i u narednom planskom ciklusu nakon 2021. godine prema važećem PUV u dobro stanje, a do postizanja ciljeva okoliša je već došlo. Konačno (ukupno) stanje voda određeno je ekološkim i kemijskim stanjem voda. Razlog vrlo lošem konačnom stanju ovog vodnog tijela je: ekološko stanje voda koje je vrlo loše, zbog vrlo lošeg stanja prema biološkim pokazateljima.

Prema Planu upravljanja vodnim područjima (NN 66/16), konačno stanje vodnog tijela CSRN0004-003, Kupa, sukladno Uredbi o standardu kakvoće voda (NN 73/13, 151/14, 78/15 i 61/16) je ocijenjeno je kao loše. Prema analizi opterećenja i utjecaja, stanje je ocijenjeno također kao loše. Smatra se da će do promjene ukupne/konačne ocjene stanja u dobro stanje doći u 2021. godini, kao i u narednom planskom ciklusu nakon 2021. godine prema važećem PUV, a do postizanja ciljeva okoliša je već došlo. Konačno (ukupno) stanje voda određeno je ekološkim i kemijskim stanjem voda. Razlog lošem konačnom stanju ovog vodnog tijela je: ekološko stanje voda koje je loše, zbog lošeg stanja prema biološkim pokazateljima.

Prema Planu upravljanja vodnim područjima (NN 66/16), konačno stanje vodnog tijela CSRN0105-001, Trepča, sukladno Uredbi o standardu kakvoće voda (NN 31/13, 151/14, 78/15 i 61/16) je ocijenjeno je kao dobro. Prema analizi opterećenja i utjecaja, stanje je ocijenjeno kao dobro. Smatra se da će takvo stanje ostati i u 2021. godini, kao i u narednom planskom ciklusu nakon 2021. godine prema važećem PUV, te da se postižu ciljevi okoliša.

Prema Planu upravljanja vodnim područjima (NN 66/16), konačno stanje vodnog tijela CSRN0179-002, Kravarščica, sukladno Uredbi o standardu kakvoće voda (NN 73/13, 151/14, 78/15 i 61/16) je ocijenjeno je kao dobro. Prema analizi opterećenja i utjecaja, stanje je ocijenjeno kao dobro. Smatra se da će takvo stanje ostati i u 2021. godini, kao i u narednom planskom ciklusu nakon 2021. godine prema važećem PUV, te da se postižu ciljevi okoliša.

Prema Planu upravljanja vodnim područjima (NN 66/16), konačno stanje vodnog tijela CSRN0179-001, Kravarščica, sukladno Uredbi o standardu kakvoće voda (NN 73/13, 151/14, 78/15 i 61/16) je ocijenjeno je kao umjereno. Prema analizi opterećenja i utjecaja, stanje je ocijenjeno kao umjereno. Smatra se da će se stanje poboljšati u dobro u 2021. godini, kao i u narednom planskom ciklusu nakon 2021. godine prema važećem PUV, te da se postižu ciljevi okoliša.

Prema Planu upravljanja vodnim područjima (NN 66/16), konačno stanje vodnog tijela CSRN0247-001, Hotnja, sukladno Uredbi o standardu kakvoće voda (NN 73/13, 151/14, 78/15 i 61/16) je ocijenjeno je kao vrlo dobro. Prema analizi opterećenja i utjecaja, stanje je ocijenjeno kao vrlo dobro. Smatra se da će takvo stanje ostati i u 2021. godini, kao i u narednom planskom ciklusu nakon 2021. godine prema važećem PUV, te da se postižu ciljevi okoliša.

Prema Planu upravljanja vodnim područjima (NN 66/16), konačno stanje vodnog tijela CSRN0285-001, Roženica, sukladno Uredbi o standardu kakvoće voda (NN 73/13, 151/14, 78/15 i 61/16) je ocijenjeno je kao dobro. Prema analizi opterećenja i utjecaja, stanje je ocijenjeno kao dobro. Smatra se da će takvo stanje ostati i u 2021. godini, kao i u narednom planskom ciklusu nakon 2021. godine prema važećem PUV, te da se postižu ciljevi okoliša.

Prema Planu upravljanja vodnim područjima (NN 66/16), konačno stanje vodnog tijela CSRN0431-001, Velika Lučelnica, sukladno Uredbi o standardu kakvoće voda (NN 73/13, 151/14, 78/15 i 61/16) je ocijenjeno je kao dobro. Prema analizi opterećenja i utjecaja, stanje je ocijenjeno kao dobro. Smatra se da će takvo stanje ostati i u 2021. godini, kao i u narednom planskom ciklusu nakon 2021. godine prema važećem PUV, te da se postižu ciljevi okoliša.

Podzemne vode na području zahvata dio su grupiranog vodnog tijela podzemne vode CSGI-31 - Kupa. Količinsko i kemijsko stanje ovog grupiranog vodnog tijela podzemnih voda ocijenjeno je kao dobro.“

Zone sanitarnih izvorišta su:

- šire vodozaštitno područje III zona, na kojem je između ostalog zabranjeno upuštanje fekalnih i tehnoloških otpadnih voda, izgradnja objekata bazne industrije koji ispuštaju u vodu radioaktivne ili druge za vodu štetne ili opasne tvari, odlaganje radioaktivnih ili za vodu opasnih tvari, izgradnja cjevovoda za transport tekućina, plinova i krutih tvari štetnih i opasnih za kakvoću voda za piće, uskladištenje radioaktivnih i drugih za kakvoću voda štetnih tvari i opasnih tvari, izgradnja rezervoara za naftu, izgradnja istražnih i eksploatacijskih bušotina za proizvodnju nafta, zemnog plina, mineralne vode i sl., izgradnja peradarskih, stočnih i drugih farmi,

izgradnja željezničkog kolodvora, izgradnja uređaja za spaljivanje otpada i reciklažu, deponija otpada, pražnjenje vozila za odvoz fekalnih otpadnih voda, otvaranje građevinskog iskopa i upuštanje u tlo veće količine rashladne i terminalne otpadne vode.

- uže vodozaštitno područje II zona, na kojem je zabranjena izgradnja objekata i obavljanje djelatnosti navedenih u gornjoj točki, izgradnja industrijskih objekata, izgradnja objekata za uzgoj ribe, svaka rudarska i građevinska djelatnost, otvaranje šljunčara i pješćanika, ispaša i okupljanje većeg broja stoke i individualna izgradnja stambenih i gospodarskih objekata.
- područje zaštite I zona, na kojem se zabranjuje izvođenje radova i izgradnje objekata te obavljanje djelatnosti navedenih u točkama zaštite II i III zone zaštite, javni promet vozila i pješaka unutar područja izvorišta, svaka poljoprivredna djelatnost i uporaba stajskog i umjetnog gnojiva, i svaka djelatnost koja nije u funkciji zaštite voda za piće.

Lokacije objekata na kojim se predviđa gospodarenje neopasnim i komunalnim otpadom ne nalaze se u vodozaštitnom području kao niti u području opasnosti i/ili rizika od poplava.

[illegible]

3. ANALIZA, TE OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA

3.1. Ocjena stanja i potreba u gospodarenju otpadom

Pojam zaštite okoliša podrazumijeva zaštitu voda i mora, tla i zraka. Zaštitom okoliša osigurava se cjelovito očuvanje kakvoće okoliša, očuvanje prirodnih zajednica, racionalno korištenje prirodnih izvora i energije što su osnovni uvjeti zdravog i održivog razvoja. Zaštita okoliša zakonski je u osnovi regulirana Zakonom o zaštiti okoliša te provedbenim Uredbama i Pravilnicima. Temelji politike gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj sadržani su u Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, Strategiji gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, te Planu gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2017. do 2022. godine.

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom utvrđuju se mjere za sprječavanje ili smanjenje opasnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš na način smanjenja količina otpada u nastanku i/ili proizvodnji te se uređuje gospodarenje otpadom bez uporabe rizičnih postupaka po ljudsko zdravlje i okoliš, uz korištenje vrijednih svojstava otpada.

Prema u Zakonu o održivom gospodarenju otpadom najveća dopuštena masa biorazgradivog komunalnog otpada koja se godišnje smije odložiti na svim odlagalištima i neusklađenim odlagalištima u Republici Hrvatskoj u odnosu na masu biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini iznosi:

- 75 %, odnosno 567.131 tona do 31. prosinca 2013.
- 50 %, odnosno 378.088 tona do 31. prosinca 2016.
- 35 %, odnosno 264.661 tona do 31. prosinca 2020.

Također sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom otpad koji je se smatra posebnom kategorijom otpada mora se odvajati na mjestu nastanka, odvojeno sakupljati i skladištiti u skladu s načinom propisanim propisom kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada. Do 1. siječnja 2015. Republika Hrvatska će putem nadležnih tijela osigurati odvojeno sakupljanje sljedećih vrsta otpada: papir, metal, plastika i staklo, električni i elektronički otpad, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpadne gume, otpadna ulja, otpadni tekstil i obuća i medicinski otpad, a do 1. siječnja 2020. minimalni udio ponovne uporabe i recikliranja papira, metala, plastike i stakla iz kućanstva iznositi će 50% od mase otpada.

Na županijskoj razini, važećim PPŽŽ-om planirano je zatvaranje 3 lokacije postojećih odlagališta komunalnog i inertnog otpada na području Općine Jakovlje te Gradova Samobora i Jastrebarskoga. Postojeća odlagališta komunalnog i inertnog otpada koje je potrebno sanirati odnosi se na lokacije Zaprešić, Velika Gorica, Sveti Ivan Zelina, Vrbovec, Dugo Selo i Ivanić Grad. Temeljem važeće zakonske regulative donesen je Plan gospodarenja otpadom Zagrebačke županije. Također, s obzirom na obveze županije temeljem Nacionalne strategije gospodarenja otpadom, Zagrebačka županija je donijela i odluku o utvrđivanju lokacije regionalnog Centra za gospodarenje otpadom na nivou županije. Predložena lokacija navedenog centra nalazila bi se na području Grada Ivanić-Grada na mikrolokaciji Tarno, što je i definirano člankom 139.

VI. Izmjena i dopuna Prostornog plana Zagrebačke županije ("Glasnik Zagrebačke županije" broj 27/15), Osnovni dio:

Članak 139.

Do uspostave ŽCGO odlaganje komunalnog i inertnog otpada nastaviti će se na svim postojećim aktivnim službenim odlagalištima komunalnog otpada na području Zagrebačke županije, usporedo s provođenjem njihove sanacije. Riječ je o sljedećim lokacijama:

- 1. Tarno (Grad Ivanić-Grad),*
- 2. Andrilovec (Grad Dugo Selo),*
- 3. Beljavina (Grad Vrbovec),*
- 4. Cerovka (Grad Sveti Ivan Zelina),*
- 5. Novi Dvori (Grad Zaprešić),*
- 6. Mraclinska Dubrava (Grad Velika Gorica),*
- 7. Božićka (Grad Jastrebarsko).*

Lokaciju odlagališta Trebež (Samobor), koje se više ne koristi kao aktivno odlagalište, potrebno je sanirati i rekultivirati, uz mogućnost otvaranja pretovarne stanice i reciklažnog centra na jednom dijelu površine. Postojećih sedam aktivnih lokacija odlagališta komunalnog i inertnog otpada, navedenih u stavku 1. ovog članka, određuju se i kao lokacije za gospodarenje građevnim otpadom. Pored ovih lokacija, gradovi i općine mogu u prostornim planovima uređenja odrediti i druge lokacije za gospodarenje građevnim otpadom na svojem području. Nakon uspostave ŽCGO na lokaciji Tarno u Ivanić-Gradu, namjenu preostalih postojećih odlagališta, uključivo i Trebež u Samoboru, treba revidirati i prilagoditi potrebama sustava - na odgovarajućem dijelu lokacije formirati pretovarnu stanicu, uz mogućnost smještaja i drugih sadržaja vezanih uz zbrinjavanje otpada ŽCGO (skladištenje otpada, prikupljalište, sortirnice, kompostane, reciklažni centri i dr.) Eventualno smanjenje broja pretovarnih stanica moguće je nakon detaljnije razrade sustava gospodarenja otpadom u Zagrebačkoj županiji, bez prethodne izmjene i dopune ovog Plana.

Jedinica lokalne samouprave izvršava obvezu odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da osigurava funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području. Jedinica lokalne samouprave koja ima više od 1.500 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta i još po jedno na svakih idućih 25.000 stanovnika na svojem području.

Sukladno odredbama navedenih odluka korištenje usluge odvoza komunalnog otpada obavezno je za sve pravne i fizičke osobe na području Općine Pokupsko, a otpad od istih može preuzimati samo koncesionar za odvoz komunalnog otpada.

Kaznenim odredbama zapriječeno je kaznom za pravne osobe u iznosu od 500 do 1.000 kuna, za odgovornu osobu u pravnoj osobi 200 kuna, a za fizičke osobe koje ne žele koristiti uslugu odvoza komunalnog otpada predviđena je kazna u iznosu od 200 kuna.

Strategija gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj između ostalog predviđa sljedeće aktivnosti:

- postupno organiziranje središta gospodarenja otpadom s postrojenjima za obradu, odlagalištima i drugim sadržajima u Zagrebu i županijama, uz postupnu sanaciju i zatvaranje većine postojećih odlagališta;
- sprječavanje ispuštanja otpada u jezera, rijeke i potoke;
- centar za gospodarenje opasnim otpadom s mrežom sabirališta;
- kontrolirane prioritetne tokove otpada;
- visok stupanj sudjelovanja domaće industrije, opreme i usluga u projektima gospodarenja otpadom kao doprinos smanjivanju nezaposlenosti;
- angažman domaćih i stranih partnera i kapitala na temelju nezavisnih studija opravdanosti i potporu zajedničkim ulaganjima na osnovi javnog i privatnog partnerstva na bazi IPPC – BAT tehnologije
- jačanje postojeće organizacije gospodarenja otpadom i osnivanje međuresorske koordinacije za gospodarenje otpadom, što bi osiguralo suradnju relevantnih ministarstava za pojedine tokove otpada;
- edukaciju javnosti, stručnjaka i upravnih struktura: programi i aktivnosti za podizanje razine znanja trebaju imati razvojni, istraživački i djelatni pristup.

Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017. – 2022. godine osnovni je dokument o gospodarenju otpadom u RH. Temeljni zadatak Plana u navedenom razdoblju je organiziranje provođenja glavnih ciljeva Strategije postavljene za razdoblje od 2005. do 2025. na području gospodarenja otpadom u RH, osobito:

- uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom;
- sanacija i zatvaranje postojećeg odlagališta;
- sanacija „crnih točaka“ - lokacija u okolišu visoko opterećenih otpadom;
- razvoj i uspostava regionalnih i županijskih centara za gospodarenje otpadom, s predobradom otpada prije konačnog zbrinjavanja ili odlaganja;
- uspostava potpune informatizacije sustava gospodarenja otpadom.

Plan gospodarenja otpadom RH za razdoblje od 2017. do 2022. sadrži sljedeće:

- vrste količine i porijeklo otpada za koje treba osigurati gospodarenje;
- uvjete gospodarenja posebnim kategorijama otpada;
- razmještaj lokacija (mreža) građevina i uređaja za gospodarenje otpadom;
- procjenu i moguće izvore sredstava potrebnih za provođenje ciljeva u gospodarenju otpadom.

Prema Planu gospodarenja otpadom RH za razdoblje od 2007. do 2015 udio otpada koji je potrebno izdvajati iz komunalnog otpada primarnim izdvajanjem do 2015. iznosi 23%. Cilj nije postignut.

3.2. Analiza gospodarenja otpadom Općine Pokupsko

Davatelj usluge za poslovnu aktivnost prikupljanja i gospodarenja komunalnim otpadom na području Općine Pokupsko trgovačko je društvo u 100%-tnom privatnom vlasništvu, Eko-flor plus d.o.o., Mokrice 180C, Oroslavje, OIB: 50730247993. Odgovorna osoba je predsjednik uprave Ivan Pripuz, član uprave Marijana Palijan i prokurist Tajana Tomašević.

Društvo je osnovano sa svrhom gospodarenja neopasnim otpadom nastalim u domaćinstvima JLS-a i pravnih subjekata koji poslovnu aktivnost obavljaju u RH. Općina Pokupsko je sa koncesionarom Eko-flor plus d.o.o. sklopila ugovor o koncesiji za period 01.06.2006. – 31.05.2015. godine koji je njegovim istekom kroz 2015.i dio 2016.godinu aneksima produljivan do 30.09.2016.godine kada je sklopljen Ugovor o koncesiji za obavljanje javne usluge prikupljanja, odvoza i zbrinjavanja miješanog komunalnog otpada sa područja Općine Pokupsko, klasa: 363-02/16-01/03, urbroj: 238-22-1-16-7, na rok od deset godina.

Koncesionar se obvezao člankom 5.Ugovora plaćati naknadu za koncesiju od 3,2% od neto naplaćene usluge, polugodišnje u roku od trideset dana od isteka obračunskog razdoblja. U posljednje tri godine koncesionar je u korist proračuna Općine Pokupsko uplatio slijedeće iznose koncesijske naknade prema obračunskim razdobljima:

1. 01.01.2013. do 30.06.2013. - 5.304,05 kn
2. 01.07.2013 do 31.12.2013. - 5.903,44 kn
3. 01.01.2014. do 30.06.2014. - 4.931,07 kn
4. 01.07.2014. do 31.12.2014. - 5.268,57 kn
5. 01.01.2015. do 30.06.2015. - 5.103,67 kn
6. 01.07.2015. do 31.12.2015. - 5.573,89 kn

Koncesijskim ugovorom iz 2006.godine ugovorene su slijedeće cijene usluge odvoza komunalnog otpada s područja Općine Pokupsko uz napomenu kako je tada cijena dizel goriva, koja se uz cijenu odlaganja otpada na odlagalištu smatra referentnom vrijednosti pri izračunu cijene usluge, iznosila 7,21 kunu/litra sa pdv-om prema tada važećem maloprodajnom cjeniku INA d.d.:

Za domaćinstva, odvoz svaki drugi tjedan, PDV je uključen u cijenu:

- kante 120 l - 30 kn (za samce i staračka domaćinstva iznad 65 godina starosti);
- kante 240 l - 45 kn;
- korisnici socijalne iskaznice ne plaćaju odvoz otpada;
- vikendaši plaćaju pola osnovne cijene, odnosno 22,5 kn mjesečno,
- ukoliko se za stambene objekte s više domaćinstava ili nepristupačna područja dogovori s općinom postavljanje kontejnera od 1.100 litara, primjenjuje se cijena kante od 240 litara, odnosno ako se radi o vikend naselju cijena od 22,5 kn mjesečno;
- za veće, povremene količine otpada, korisnici posuda mogu kupiti vreće od 110 l sa logotipom koncesionara Eko – flor plus d.o.o po cijeni od 12 kn (PDV uključen u cijenu).

Za sve registrirane pravne osobe s područja Općine cijene su:

- kanta 240 l – odvoz svaki drugi tjedan 55 kn + PDV
- spremnik 1.100 l – odvoz svaki drugi tjedan 150 kn + PDV
- spremnik 5 m3 – cijena za jedan odvoz 850 kn + PDV

- spremnik 7 m³ – cijena za jedan odvoz 950 kn + PDV
- ukoliko je sjedište fizičke ili pravne osobe u istom objektu, korisnik ne plaća odvoz kućnog smeća.

Prilikom početka rada koncesionara 2006.godine na području Općine Pokupsko analizom je utvrđeno kako je uslugom odvoza komunalnog otpada od ukupno registriranih 1.312 objekta obuhvaćena uključenost:

- broj objekata – 1.312
- korisnici usluge odvoza otpada – 361
- **obuhvaćenost odvozom otpada – 27,5 %**

"Ovakvo stanje obuhvaćenosti odvozom komunalnog otpada ocijenjeno je od strane općine Pokupsko potpuno neprihvatljivim i prepoznato je kao jedan od glavnih razloga za nastajanje velikog broja divljih odlagališta na području općine.

Kako bi se navedeni problem hitno riješio od strane Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost osigurano je sufinanciranje nabavke nedostajuće komunalne opreme, kako bi se u suradnji sa koncesionarem osigurali uvjeti da svaka pravna i fizička osoba na području općine Pokupsko može odlagati komunalni otpad u odgovarajući spremnik.

S navedenim ciljem svim stanovnicima općine Pokupsko koji su to prihvatili, podijeljeni su na korištenje spremnici od 120 i 240 litara, a kako bi se u odvoz uključili i svi ostali, na lokacije koje je odredila općina postavljeno je ukupno 37 spremnika od 1.100 litara." PGO Općine Pokupsko 2008.-2016.godina.

Temeljem dogovorenih aktivnosti provedena je nova analiza korisnika usluge odvoza komunalnog otpada 2008.godine i dobiveni su slijedeći podaci:

- broj objekata – 1.312
- korisnici usluge odvoza otpada – 963
- **obuhvaćenost odvozom otpada – 73,4 %**

Analizom podataka o uključenosti domaćinstava s područja Općine Pokupsko u organiziran odvoz komunalnog otpada iz 2008.godine dobiveni su podaci i rezultati koji su prikazani grafički i tablično na Grafikonu 3.2./1.

Grafikon 3.2./1. Obuhvaćenost stanovništva Općine Pokupsko organiziranim odvozom komunalnog otpada prema analizi iz 2008.godine

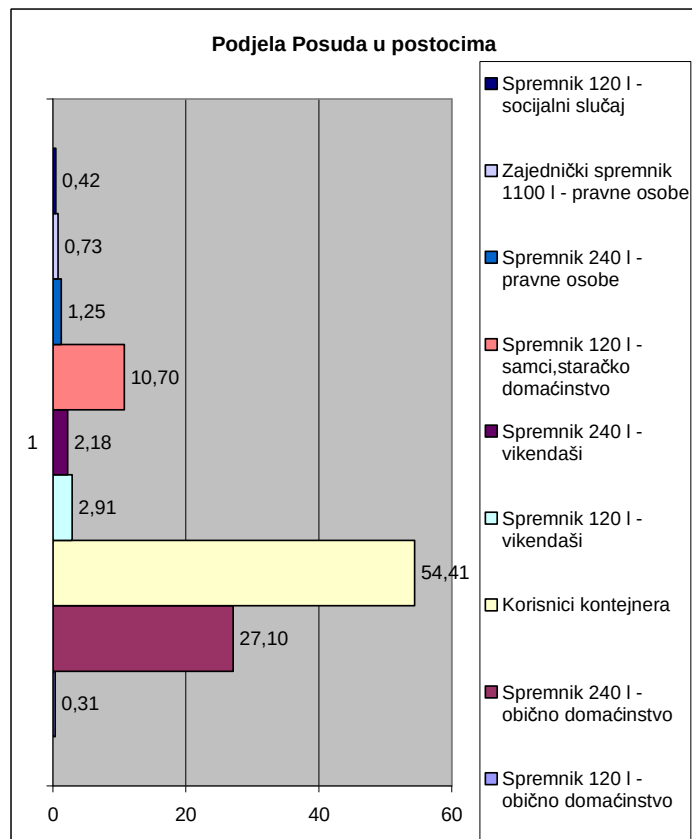
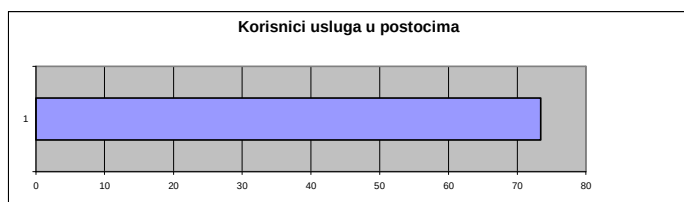
ZAVRŠNI GRAF - POKUPSKO

Korisnika usluge odvoza otpada % **73,39939024**

Obveznika komunalne naknade **1312**

Korisnik usluga odvoza komunalnog otpada **963**

Status/Spremnik	Broj domaćinstava
Spremnik 120 l - obično domaćinstvo	3
Spremnik 240 l - obično domaćinstvo	261
Korisnici kontejnera	524
Spremnik 120 l - vikendaši	28
Spremnik 240 l - vikendaši	21
Spremnik 120 l - samci, staračko d.	103
Spremnik 240 l - pravne osobe	12
Zajednički spremnik 1100 l - pravne os.	7
Spremnik 120 l - socijalni slučaj	4

Ugovor o koncesiji za obavljanje javne usluge prikupljanja, odvoza i zbrinjavanja miješanog komunalnog otpada sa područja Općine Pokupsko od 30.09.2016.godine u Članku 7. definira cijene usluge, uz napomenu kako je referentna cijena dizel goriva 8,58 kuna/litra sa pdv-om prema tada važećem cjeniku INA d.d.:

Za domaćinstva, odvoz svaki drugi tjedan, PDV je uključen u cijenu:

- kante 120 l - 39 kn;
- kante 240 l - 58 kn;
- korisnici "socijalne iskaznice" ne plaćaju odvoz otpada;
- vikendaši - 34 kn;
- samačka/staračka domaćinstva 30 kn;
- vreće od 120 l sa logotipom koncesionara Eko – flor plus d.o.o - 8 kn.

Za sve registrirane pravne osobe s područja Općine cijene su:

- kanta 120 l - 58 kn sa PDV;
- kanta 240 l - 86 kn sa PDV;
- spremnik 1.100 l - 236 kn sa PDV;
- spremnik 5 m³ - 1.350 kn sa PDV;
- spremnik 7 m³ - 1.500 kn sa PDV.

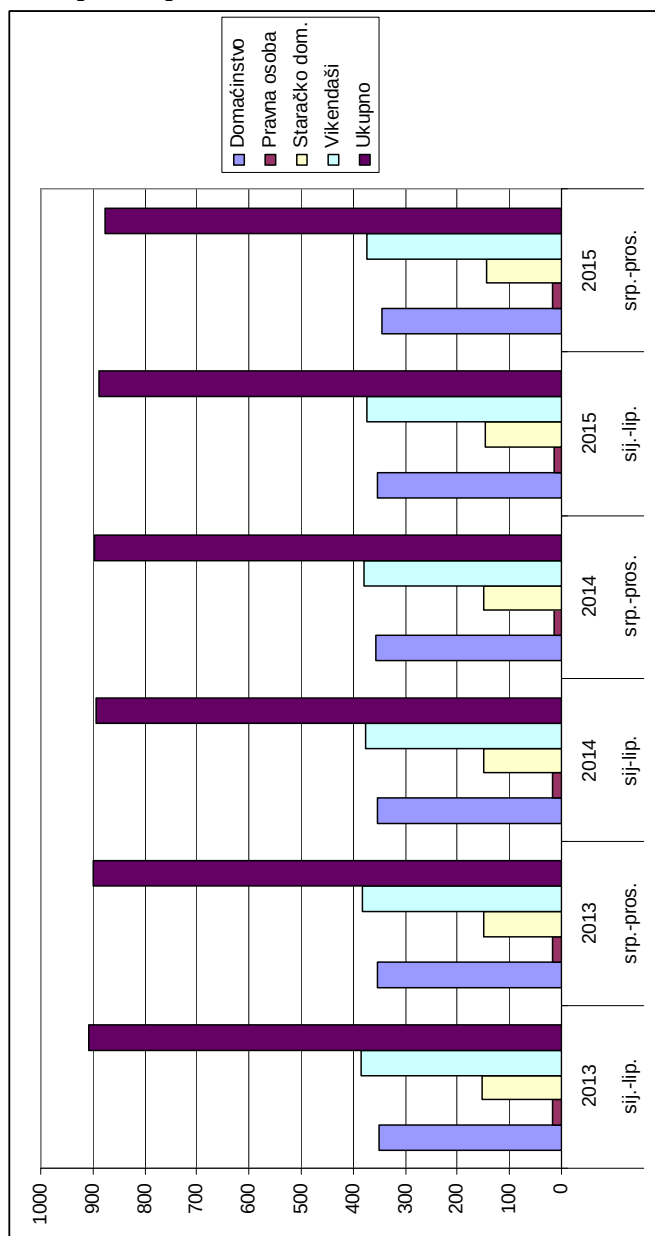
Cijena goriva je, kao primarna referentna veličina za usporedbu koncesijskih cijena, prilikom sklapanja koncesijskog ugovora 2016.godine veća za 19% u odnosu na cijenu iz 2006.godine dok je srednja referentna cijena usluge veća za 29%. Potrebno je uzeti u obzir i porast cijene odlaganja otpada na odlagališta otpada koja je u posljednjih deset godina porasla za cca 400% čime je koncesionar bio prisiljen otpad s područja Općine Pokupsko odvoziti na odlaganje u Garešnicu, Čakovec, Varaždin i Vukovar koji su znatno udaljeniji od Karlovca gdje se otpad odlagao u periodu 2006.-2010.godine.

Broj domaćinstava i pravnih osoba uključenih u sustav organiziranog prikupljanja i odvoza komunalnog otpada sa područja Općine Pokupsko prikazan je tablično u Tablici 3.2./2.

Tablica 3.2./2. Broj domaćinstava i pravnih osoba uključenih u sustav organiziranog prikupljanja i odvoza komunalnog otpada sa područja Općine Pokupsko

	sij.-lip. 2013.	srp.-pros. 2013.	sij.-lip. 2014.	srp.-pros. 2014.	sij.-lip. 2015.	srp.-pros. 2015.
Domaćinstvo	352	353	354	355	353	345
Pravna osoba	18	16	16	15	15	16
Staračko dom.	153	149	149	148	147	143
Vikendaši	386	382	376	379	374	373
Ukupno	909	900	895	897	889	877

Podaci iz tablice 3.2./2. prikazu su grafički Grafom 3.2./3. zbog bolje preglednosti i lakšeg izvođenja zaključka.

Graf 3.2./3. Grafički prikaz podataka iz Tablice 3.2./2.

Podaci upućuju na nedovoljnu aktivnost koncesionara u uvođenju usluge organiziranog odvoza komunalnog otpada na području Općine Pokupsko, obzirom da ukupan broj korisnika kontinuirano pada u promatranom trogodišnjem razdoblju. Neophodno je potrebno u svakom tromjesečju bar jednom zahtijevati od koncesionara da aktivno obilazi područje Općine Pokupsko s ciljem noveliranja popisa korisnika usluge organiziranog odvoza komunalnog otpada, a zbog uključivanja odnosno utvrđivanja statusa gotovo 30% objekata koji prema podacima iz 2008.godine pa sve do danas nisu dio sustava organiziranog odvoza otpada.

Unatoč rečenom i argumentiranom navodu, u periodu koncesijskog ugovora sa koncesionarom, tvrtkom Eko-flor plus d.o.o., Općina Pokupsko ispunjavala je i ispunjava sve zakonom propisane obveze vezane za gospodarenje komunalnim otpadom, te su sukladno Planu gospodarenja otpadom Zagrebačke županije i Zakonu o održivom gospodarenju otpadom planirane i poduzete dodatne mjere iskorištavanja vrijednih svojstava otpada.

3.3. Mjere za uključivanje svih domaćinstava u sustav organiziranog odvoza komunalnog otpada na području Općine Pokupsko

S ciljem unaprjeđenja postupanja s komunalnim otpadom i izbjegavanja stvaranja divljih odlagališta otpada potrebno je provesti mjere za uključivanje svih domaćinstava u sustav organiziranog odvoza komunalnog otpada.

Mjere podrazumijevaju slijedeće korake:

1. Provođenje zajedničke analize popisa domaćinstava koja nisu uključena u organizirani odvoz otpada. Analizu zajedno provede Općina i Eko-Flor Plus d.o.o..
2. Eliminiranje praznih objekata s popisa obveznika.
3. Obilazak svih domaćinstava od strane djelatnika Eko-Flor Plus d.o.o. s ciljem provjere stvarnog stanja.
4. Definiranje statusa korisnika zajedničkih kontejnera od 1.100 litara.
5. Izrada i dostava prijedloga rješenja Općini od strane Eko-Flor Plus d.o.o..
6. Usuglašavanje načina rješavanja problema na zajedničkim radnim sastancima predstavnika Općine, mjesnih odbora i Eko-Flor Plus d.o.o..
7. Izvršenje dogovorenog rješenja od strane Eko-Flor Plus d.o.o. uz općinski nadzor.

Sukladno navedenom Općina Pokupsko u suradnji sa trgovačkim društvom Eko-Flor Plus d.o.o. ispunjava sve zakonom propisane obveze vezane za gospodarenje komunalnim otpadom.

S obzirom da Eko-Flor Plus d.o.o. raspolaže opremom i u mogućnosti je podići nivo usluge na području odvojenog sakupljanja sekundarnih sirovina, a sve sa ciljem smanjenja količine otpada koji završava na odlagalištu komunalnog otpada, potrebno je poduzeti i dodatne aktivnosti na odvojenom prikupljanju sekundarnih sirovina i posebnih vrsta otpada.

3.4. Potrebe u sustavu gospodarenja otpadom na području Općine Pokupsko

Temeljem analize i ocjene postojećeg stanja, te definiranih ciljeva moguće je odrediti potrebe za unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom u Općini Pokupsko. Kao osnovni ciljevi definiraju se smanjenje količine miješanog komunalnog otpada koji se upućuje na odlaganje i povećanje količine odvojeno prikupljenog otpada koji je moguće reciklirati. Preduvjet za ostvarenje navedenih ciljeva je:

- održavanje u funkciji, nadogradnja i razvoj postojećeg reciklažnog dvorišta,
- kontinuirana edukacija građana.

3.4.1. Održavanje u funkciji, nadogradnja i razvoj postojećeg reciklažnog dvorišta

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

Tretira se kao građevina za gospodarenje otpadom, te kao takvo mora biti predviđeno u prostornom planu i zahtjeva izradu tehničke dokumentacije za ishodenje potrebnih dozvola sukladno Zakonu o gradnji i drugim važećim propisima.

Jedinica lokalne samouprave, sukladno članku 35. ZOOGO, izvršava obvezu odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da, među ostalim, osigura funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području jedinica lokalne samouprave.

Pri odabiru lokacije reciklažnog dvorišta, jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati da prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta, odnosno način rada mobilne jedinice omogućava pristupačno korištenje istih svim stanovnicima područja za koje su uspostavljena reciklažna dvorišta, odnosno mobilne jedinice.

Jedinica lokalne samouprave koja ima 1.500 stanovnika ili manje, a nije osigurala funkcioniranje reciklažnog dvorišta, dužna je osigurati funkcioniranje istog na svojem području posredstvom mobilne jedinice koja se u smislu Zakon o održivom gospodarenju otpadom smatra reciklažnim dvorištem.

S obzirom na navedeno, na području Općine Pokupsko u funkciji je jedno reciklažno dvorište na lokaciji pored groblja i toplane na biomasu u središtu naselja Pokupsko. Detaljnije informacije o reciklažnom dvorištu dane su u Poglavlju 5.5.

Reciklažno dvorište u svom radu, prema članku 13. Pravilnika o gospodarenju otpadom (NN 24/13, 51/14, 121/15), mora udovoljiti sljedećim uvjetima, i to:

- mora biti označeno sukladno ovome Pravilniku;
- mora biti opremljeno odgovarajućom vagom;
- mora biti opremljeno video nadzorom ukoliko se u reciklažnom dvorištu obavlja trgovanje otpadom.

Sukladno Pravilniku o gospodarenju otpadom reciklažno dvorište u svom radu mora udovoljiti sljedećim uvjetima iz članka 5.:

1. da je onemogućeno istjecanje oborinske vode koja je došla u doticaj s otpadom na tlo, u vode, podzemne vode i more;
2. da je onemogućeno raznošenje otpada u okolišu, odnosno da je onemogućeno njegovo razlijevanje i/ili ispuštanje u okoliš;
3. da građevina ima podnu površinu otpornu na djelovanje otpada;
4. da je neovlaštenim osobama onemogućen pristup otpadu;
5. da je građevina opremljena uređajima, opremom i sredstvima za dojavu i gašenje požara;
6. da su na vidljivom i pristupačnom mjestu obavljanja tehnološkog procesa postavljene upute za rad;
7. da je mjesto obavljanja tehnološkog procesa opremljeno rasvjetom;
8. da je do građevine omogućen nesmetan pristup vozilu;

9. da je građevina opremljena s opremom i sredstvima za čišćenje rasutog i razlivenog otpada ovisno o kemijskim i fizikalnim svojstvima otpada;
10. mora biti označeno vidljivom oznakom prema članku 14. koja mora sadržavati:

RECIKLAŽNO DVORIŠTE
SKRAĆENI NAZIV TRGOVAČKOG DRUŠTVA OPERATERA
BROJ UPISA U OČEVIDNIK RECIKLAŽNIH DVORIŠTA
RADNO VRIJEME

Ako obavljanje postupka gospodarenja otpadom uključuje gospodarenje opasnim otpadom, pored uvjeta iz stavka 1. članka 5., potrebno je udovoljiti i slijedećim uvjetima:

1. da je građevina natkrivena,
2. da je onemogućen dotok oborinskih voda na otpad.

3.4.2. Kontinuirana edukacija

Iskustvo pokazuje da čak i u zemljama u kojima nedostaje kultura recikliranja ili odvojenog prikupljanja otpada, ljudi rade ono što je najpovoljnije po njih u tom trenutku. Preporučljivo je imati rezervnu strategiju za slučajeve gdje edukacija i poticaji nisu uspjeli potaknuti ljude na odvojeno sakupljanje otpada. U nekim europskim zemljama postoji praksa uvođenja određenih kazni za one koji konstantno odlažu otpad prije nego li ga propisno sortiraju.

Kako bi sustav gospodarenja otpadom mogao zaživjeti, bitno je popratiti ga adekvatnim informiranjem i edukacijom javnosti te je u tom smislu potrebno, paralelno s uvođenjem sustava, osmisliti i pokrenuti odgovarajuću kampanju, a koja može obuhvaćati primjerice privlačno dizajnirane i lako razumljive radijske i tiskane oglase, kontinuirano dijeljenje letaka od strane operatera sustava u svrhu obavješćivanja kućanstva o planovima i rasporedu skupljanja i odlaganja otpada, pružanje adekvatne tehničke podrške korisnicima sustava (savjetovanje), uključivanje nevladinih organizacija u sustav informiranja i sl.

U informacijsko - edukacijskoj kampanji poželjno je koristiti sve dostupne medije (tisak, audio i video mediji, internet). Navedenim putem korisnicima treba pružiti informacije o sustavu, lokacijama prihvatnih kapaciteta, vremenu odvoza, posebnim akcijama i sl. Osim toga korisnicima je potrebno omogućiti brz i lak pristup informacijama o načinima postupanja i zbrinjavanja pojedinih vrsta otpada.

Uvođenje sustava potrebno je popratiti i organizacijom radionica o novom sustavu gospodarenja otpadom, predavanjima za nastavnike i učenike srednjih i osnovnih škola. Sustav informiranja ujedno treba iskoristiti i za prikupljanje povratnih informacija a što omogućuje, s jedne strane operateru bitne podatke o mogućnostima unaprjeđenja sustava, a sa druge strane korisnik postaje svjestan svoje aktivne uloge u sustavu kao i mogućnosti za doprinos njegovom poboljšanju.

4. VRSTE I KOLIČINE PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJE KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARIVANJE CILJEVA

4.1. Proizvodnja i odlaganje komunalnog otpada Općine Pokupsko

Komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva. Miješani komunalni otpad je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01.

Na području Općine Pokupsko djelatnost skupljanja i odvoza komunalnog otpada od dana 01.06.2006.godine obavlja Eko-flor plus d.o.o., Mokrice 180 C, Oroslavje. Koncesija je dodjeljena 01.06.2006.godine, te je od tada u kontinuitetu Eko-flor plus d.o.o. koncesionar koji prema posljednjem ugovoru od 30.09.2016.godine obavlja javnu uslugu prikupljanja, odvoza i zbrinjavanja miješanog komunalnog otpada sa područja Općine Pokupsko u periodu od 10 godina, dakle do 2026.godine.

Kako bi problematiku gospodarenja s komunalnim otpadom uskladila sa, u prethodnim poglavljima navedenim zakonskim odredbama, Općina Pokupsko donijela je sljedeće Odluke :

1. Odluku o obvezatnom korištenju usluge skupljanja i odvoza komunalnog otpada, Klasa: 363-01/04-01/09, Ur.broj: 238-22-1-04-1, od 11.11.2004. godine, objavljenu u Glasniku Zagrebačke županije, broj 23/2004.
2. Odluku o komunalnom redu, Klasa: 363-02/07-01/28, Ur.broj: 238-22-1-07-1, od 28.09.2007. godine, objavljenu u Glasniku Zagrebačke županije, broj 23/2007.

Sukladno odredbama navedenih odluka korištenje usluge odvoza komunalnog otpada obavezno je za sve pravne i fizičke osobe na području Općine Pokupsko, a otpad od istih može preuzimati samo koncesionar za odvoz komunalnog otpada.

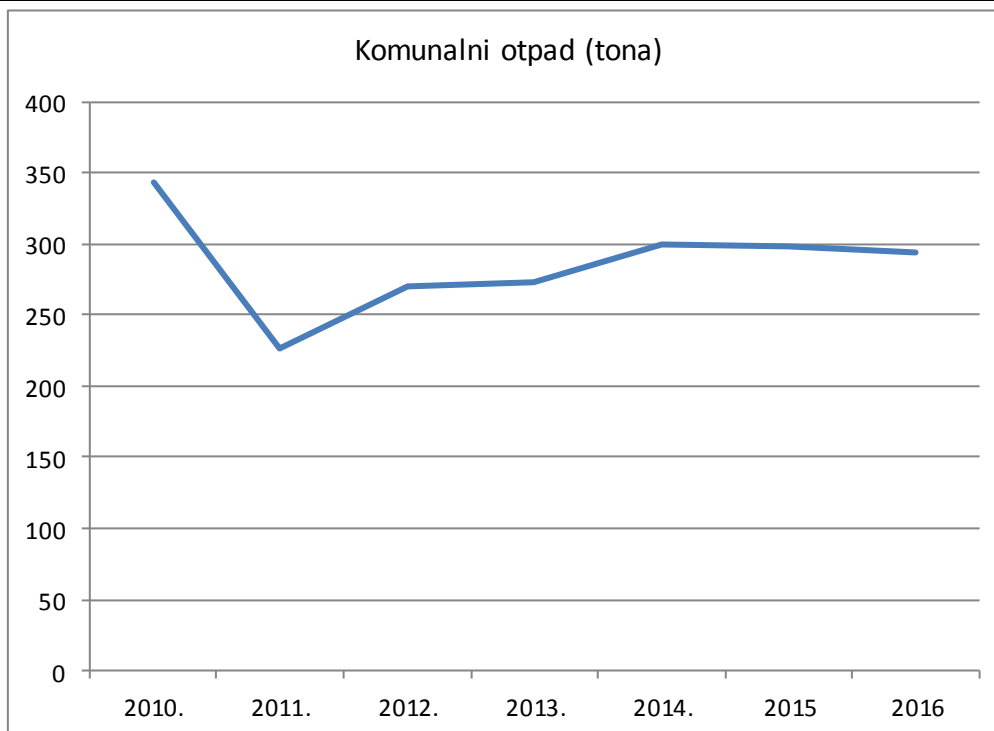
Kaznenim odredbama zapriječeno je kaznom za pravne osobe u iznosu od 500 do 1.000 kuna, za odgovornu osobu u pravnoj osobi 200 kuna, a za fizičke osobe koje ne žele koristiti uslugu odvoza komunalnog otpada novčana kazna u iznosu od 200 kuna.

Količine sakupljenog komunalnog otpada prikupljenog i odloženog na odlagališta Ilovac u Karlovcu, Čakovec, Johovača u Garešnici, Varaždinu i Petrovačkoj doli u Vukovaru tijekom 2010., 2011., 2012., 2013., 2014., 2015. i 2016. godine, u kojem periodu je koncesionar bio Eko-flor plus d.o.o., prikazano je u tablici 4.1./1.

Tablica 4.1./1. Tablični i grafički prikaz količina skupljenog komunalnog otpada prema godinama, odloženog na odlagališta otpada u Karlovcu, Garešnici, Varaždinu, Čakovcu i Vukovaru za period do 2010. do 2014.godine s grafičkim prikazom zbog jasnijeg stjecanja dojma o kretanju vrijednosti

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Komunalni otpad (tona)	343,07	226,68	270,23	273,44	299,98	298,60	294,92

Godina 2010.

Sukladno službenom Izvješću o komunalnom otpadu za 2010.godinu AZO-a, miješani komunalni otpad s područja Općine Pokupsko odložen je od strane koncesionara Eko-Flor Plus d.o.o. u količini:

- 251,72 tone na odlagalište Ilovac, Čistoća d.o.o., Karlovac;
- 91,35 tone TD Eko Tersus d.o.o., Čakovec.

Iz istoga proizlazi da je ukupno na području Općine Pokupsko prikupljeno i na odlagalište trajno odloženo 343,07 tona miješanog komunalnog otpada ključnog broja 20 03 01. Također je u izvješću navedena i količina 3,85 prikupljenog stakla ključnog broja 15 01 07 koje je predano na recikliranje VETropack Straža d.d., Hum na Sutli.

Ukupno je u 2010.godini koncesionar Eko-Flor Plus d.o.o. sa područja Općine Pokupsko preuzeo 346,92 tona otpada od evidentiranih 2223 stanovnika što prosječno iznosi 156 kg/stanovniku.

Godina 2011.

Službeno dostavljenim obrascima PL-SKO uključenim u Izvješću o komunalnom otpadu za 2011.godinu AZO-a navodi kako je na području Općine Pokupsko koncesionar Eko-Flor Plus d.o.o. prikupio ukupno 226,68 tona miješanog komunalnog otpada ključnog broja 20 03 01 te 2,5 tona papira ključnog broja 15 01 07. Prikupio je i u Izvješću navedenih 151,88 tona biorazgradivog otpada. Miješani komunalni otpad odložen je:

- 178,12 tona na odlagalište Ilovac, Čistoća d.o.o., Karlovac;
- 28,7 tona TD Eko Tersus d.o.o., Čakovec;
- 12,08 tona na odlagalištu Johovača, Komunalac d.o.o., Garešnica;
- 7,78 tona TD Terracor d.o.o., Čakovec.

Ukupno je u 2011.godini koncesionar Eko-Flor Plus d.o.o. sa područja Općine Pokupsko preuzeo 229,18 tona otpada od evidentiranih 2223 stanovnika što prosječno iznosi 103 kg/stanovniku.

Godina 2012.

Koncesionar je za godinu 2012. AZO-u dostavio obrazac PL-SKO u kojem je naveo kako je na području Općine Pokupsko prikupio ukupno 272,23 tone otpada od čega je 270,23 tone mijašnog komunalnog otpada ključnog broja 20 03 01, te 2,00 tone stakla ključnog broja 15 01 07 koje je predano na recikliranje Vetropack Straža d.o.o., Hum na Sutli. Miješani komunalni otpad odložen je:

- 265,23 tone na odlagalištu Johovača, Komunalac d.o.o., Garešnica;
- 5,00 tona TD T7 VIS d.o.o., Varaždin.

Ukupno je u 2012.godini koncesionar Eko-Flor Plus d.o.o. sa područja Općine Pokupsko preuzeo 272,23 tona otpada od evidentiranih 2223 stanovnika što prosječno iznosi 123 kg/stanovniku.

Godina 2013.

Tijekom 2013.godine na području Općine Pokupsko prikupljeno je 13,94 tona glomaznog otpada ključnog broja 20 03 07 odloženog na odlagalište Petrovačka dola, Komunalac d.o.o. iz Vukovara, te ukupno 273,44 tone miješanog komunalnog otpada ključno broja 20 03 01 koji je odložen:

- 54,94 tone na odlagalištu Doroslov, KG Park d.o.o., Donji Miholjac;
- 139 tona na odlagalištu Johovača, Komunalac d.o.o., Garešnica;
- 35,11 tona TD T7 VIS d.o.o., Varaždin;
- 11,5 tona TD Održivi razvoj d.o.o., Varaždin;
- 32,89 tona na odlagalištu Petrovačka dola, Komunalac d.o.o., Vukovar.

Ukupno je u 2013.godini koncesionar Eko-Flor Plus d.o.o. sa područja Općine Pokupsko preuzeo 287,38 tona otpada od evidentiranih 2223 stanovnika što prosječno iznosi 129 kg/stanovniku.

Godina 2014.

Izvjешće HAZOIP za 2014.godinu navodi kako je s područja Općine Pokupsko koncesionar prikupio 299,98 tona miješanog komunalnog otpada ključnog broja 20 03 01 te 6,00 tona glomaznog otpada ključnog broja 20 03 07 koji je odložen na odlagalištu Johovača, Komunalac d.o.o., Garešnica i TD Doroslov d.o.o., Donji Miholjac. Komunalni otpad odložen je u neutvrđenim količinama na odlagalištu:

- Petrovačka dola, Komunalac d.o.o., Vukovar;
- Johovača, Komunalac d.o.o., Garešnica;
- TD Održivi razvoj d.o.o., Varaždin.

Ukupno je u 2014.godini koncesionar Eko-Flor Plus d.o.o. sa područja Općine Pokupsko preuzeo 305,98 tona otpada od evidentiranih 2224 stanovnika što prosječno iznosi 138 kg/stanovniku.

Godina 2015.

Tijekom 2015.godine na području Općine Pokupsko prikupljeno je ukupno 298,60 tona miješanog komunalnog otpada ključnog broja 20 03 01.

Prema Izvjешću o komunalnom otpadu za 2015.godinu, HAZOIP studeni 2016.godine, tablica 22., stranica 44. sa područja Općine Pokupsko prema obrascu PL-SKO sakupljeno je 0 tona papira, 0 tona plastike, 0 tona metala, 0 tona stakla, 0 tona glomaznog otpada, 0 tona tekstila i 0 tona biootpada.

Ukupno je u 2015.godini koncesionar Eko-Flor Plus d.o.o. sa područja Općine Pokupsko preuzeo 298,60 tona otpada od evidentiranih 2223 stanovnika što prosječno iznosi 135 kg/stanovniku.

Godina 2016.

Tijekom 2016.godine na području Općine Pokupsko prikupljeno je ukupno 294,92 tona miješanog komunalnog otpada ključnog broja 20 03 01.

Prema Izvjешću o komunalnom otpadu za 2016.godinu, HAZOIP studeni 2017.godine, tablica 24., stranica 46. sa područja Općine Pokupsko prema obrascu PL-SKO sakupljeno je 0 tona papira, 0 tona plastike, 0 tona metala, 0,30 tona stakla, 3,20 tona glomaznog otpada, 0 tona tekstila i 0 tona biootpada.

Ukupno je u 2016.godini koncesionar Eko-Flor Plus d.o.o. sa područja Općine Pokupsko preuzeo 294,92 tona otpada od evidentiranih 2223 stanovnika što prosječno iznosi 134 kg/stanovniku.

Gospodarenje komunalnim otpadom u nadležnosti je gradova i općina koji organiziraju i obavljaju djelatnosti prikupljanja komunalnog otpada, odvojenog prikupljanja otpada, prikupljanja i odvoza glomaznog otpada, čišćenja divljih odlagališta te odlaganja komunalnog otpada na odlagališta.

Jedinice lokalne samouprave okupljene u Zagrebačkoj županiji započele su realizaciju sanacije i zatvaranja lokalnih odlagališta temeljem Strategije gospodarenja otpadom RH. Istu će provesti na način da se odlagališta saniraju i zatvaraju, dok se određena odlagališta saniraju sa zatvaranjem u predstojećem periodu 3 do 5 godina odnosno do izgradnje Županijskog centra za gospodarenje otpadom (ŽCGO). Nekoliko odlagališta preurediti će se u pretovarne stanice odnosno reciklažna dvorišta.

Odmah nakon početka rada Županijskog centra za gospodarenje otpadom prestati će se sa odlaganjem komunalnog otpada na lokaciji odlagališta otpada Grada Karlovca, Garešnice, Vukovara, Čakovca i Varaždina te će iz tog razloga biti potrebno izgraditi pretovarnu stanicu za područje Općine Pokupsko ne nužno na području same Općine.

Pretovarna stanica je objekt u okviru kojeg se dovozi komunalni otpad sa nekog područja i transportira dalje do konačnog odlaganja. Sukladno Prostornom planu Zagrebačke županije, Prostornom planu uređenja Općine Pokupsko i Planu gospodarenja otpadom Zagrebačke županije, pretovarna stanica za područje Općine Pokupsko izgradit će se na za to predviđenoj lokaciji unutar Zagrebačke županije.

4.2. Sastav komunalnog otpada za odlaganje

Nisu dostupni podaci o sastavu komunalnog otpada sa područja Općine Pokupsko te je iste moguće pretpostaviti koristeći od strane nadležnog Ministarstva prikaz volumnih udjela pojedinih komponenti otpada koji se odlaže na odlagalište. Isti je rezultat istraživanja provedenih na odlagalištu otpada Grada Splita, a u stručnim se krugovima smatra referentnim za područje RH.

Tablica 4.2./1. Pretpostavljeni volumni sastav udjela komponenata komunalnog otpada za RH

Komponenta otpada	Volumni udio (%)
Kuhinjski i sličan biootpad	38,9
Papir i karton	21,7
Vrtni biootpad	2,4
Drvo	2,2
Tekstil	3,9
Staklo	3,6
Metali	3
Inertni otpad	3,1
Plastika	16
Guma	0,4
Posebni otpad	1,5
Pelene	3,2

Količine otpada nastale na području Općine Pokupsko prikazane su po osnovnim grupama otpada definiranim Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, relevantnim i specifičnim za jedinice lokalne samouprave. Tako se u daljnjim poglavljima obrađuju sljedeće kategorije otpada:

1. Miješani komunalni otpad – otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01;
2. Krupni (glomazni) komunalni otpad – predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je nalogom iz članka 29. stavka 11. Zakona o održivom gospodarenju otpadom;
3. Biorazgradivi komunalni otpad – otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad;
4. Otpadni papir, metal, staklo, plastika i tekstil;
5. Problematični otpad - opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada.

Ad 1. Miješani komunalni otpad

Miješani komunalni otpad je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01. Podaci o količinama miješanog komunalnog otpada prikupljenog na području Općine Pokupsko u posljednjih 5 godina zatraženi su i dobiveni od Općine, te provjereni s evidencijom HAZOIP.

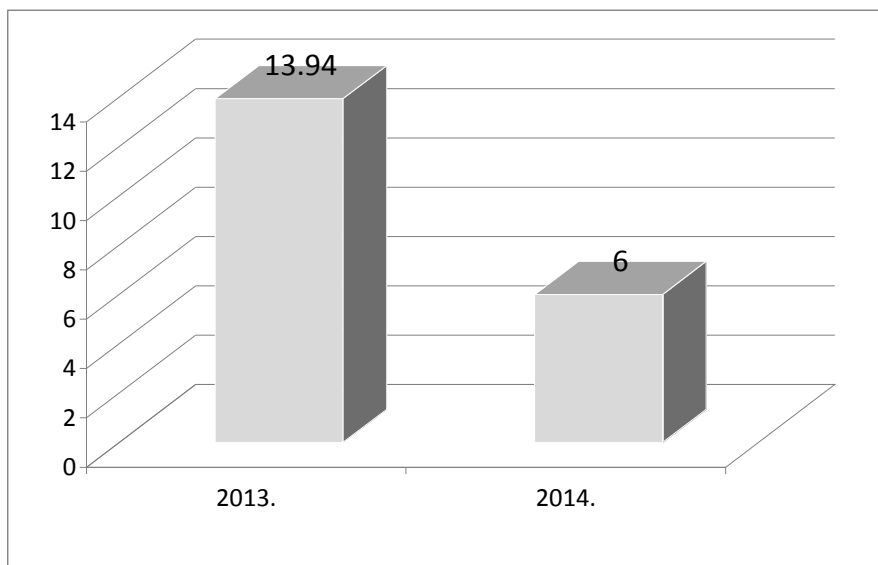
Dostupni podaci o prikupljenim količinama otpada u proteklm godinama prikazani su tablično radi bolje preglednosti u Tablici 4.1./1..

Ad 2. Krupni (glomazni) komunalni otpad

Krupni (glomazni) komunalni otpad je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je Naputkom o glomaznom otpadu te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 07. Podaci o količinama prikupljenog krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na području Općine Pokupsko u posljednjim godinama zatraženi su i dobiveni od Općine i AZO-a.

Dostupni podaci o prikupljenim količinama otpada u proteklm godinama prikazani su tablično radi bolje preglednosti.

Graf 4.2./1. Prikupljene količine glomaznog otpada 2013.i 2014.godine u tonama

Ad 3. Biorazgradivi komunalni otpad

Biorazgradivi komunalni otpad je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad.

Količine prikupljenog biorazgradivog otpada nisu poznate.

Obzirom da na području Općine Pokupsko prevladavaju seoska domaćinstva te velika većina stanovništva živi u kućama koja imaju prostrana dvorišta, stanovnici tradicionalno od biorazgradivog otpada proizvode svoj vlastiti kućni kompost u malim dvorišnim kompostanama, kojeg koriste za tretiranje tla vlastitih vrtova.

Ad 4. Otpadni papir, metal, staklo, plastika i tekstil

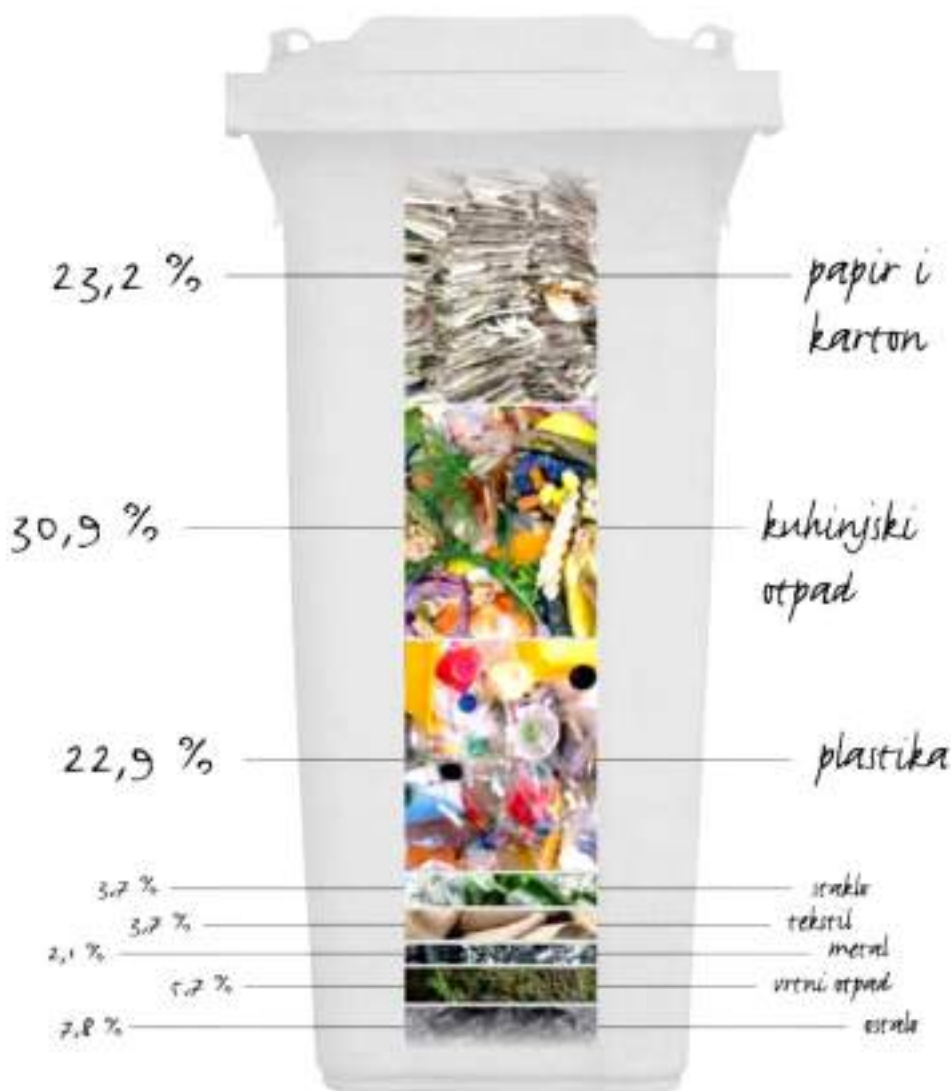
Tijekom prethodnih godina u sklopu realizacije mjera iz PGO za 2008-2016. na području Općine Pokupsko postavljeni su zeleni otoci na kojima se prikuplja otpadni papir, staklo, plastika i tekstil. Metal se prikuplja zajedno sa plastikom. Papir i plastika također se prikupljaju po modelu „od vrata do vrata“.

Količine navedenih vrsta otpada koje su prikupljene na području Općine Pokupsko 2014.godine, za koju postoje podaci dobiveni od Općine, navedeni su u poglavlju 4.1..

Ad 5. Problematični otpad

Problematični otpad je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada. Trenutno se na području Općine Pokupsko problematični (opasni) otpad prikuplja odvojeno od miješanog komunalnog otpada u reciklažnom dvorištu Općine Pokupsko u naselju Pokupsko na lokaciji kod groblja i toplane na biomasu.

Slika 4.2./2. Slikovni prikaz volumnog udjela komponenata komunalnog otpada RH
(Izvor: HAZOIP; www.mzoip.hr/doc/naviku_usvojimo_i_otpad_odvojimo.pdf)

4.3. Projekcija očekivanih količina otpada za period obuhvata plana i ostvarivanje ciljeva

Obzirom na broj stanovnika i kućanstava, te sukladno prikazanim generiranim količinama otpada proizlazi da je prosječna godišnja količina prikupljenog miješanog komunalnog otpada prema službenim podacima za 2014.godinu po stanovniku, a sukladno popisu stanovništva iz 2011.godine, cca 135 kg/stan/god. Ista iznosi gotovo 35% nacionalnog prosjeka od 382 kg/stan/god što upućuje na moguće odbacivanje otpada bez nadzora u prirodu i/ili potrebe za radom na uključivanju svih domaćinstava s područja Općine Pokupsko u organizirani sustav prikupljanja i odvoza otpada, obzirom da je u organiziran odvoz otpada uključeno 345 domaćinstava i 143 staračka domaćinstva odnosno ukupno 488 domaćinstava od 733 domaćinstva prema popisu iz 2011.godine. Time nije premošten kritičan prag od 75% uključenih domaćinstava u sustav organiziranog prikupljanja otpada, obzirom da je udio domaćinstava uključenih u organiziran odvoz otpada 67%.

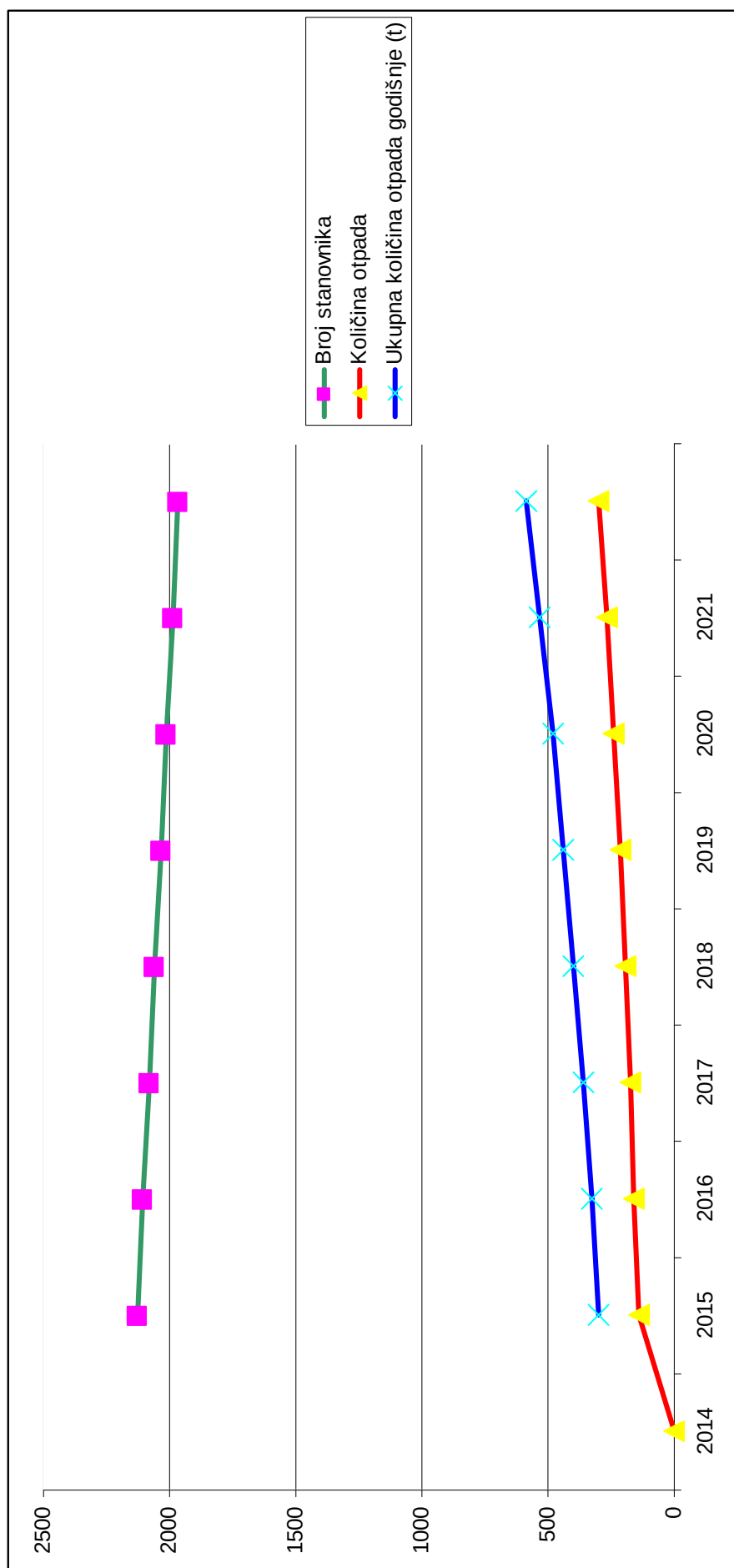
Kretanjem količine nastalog miješanog komunalnog otpada iskazanog u Tablici 4.1./1. u periodu od 2010. do 2014.godine odnosno promatranih 5 godina, količina otpada rasla je po prosječnoj stopi od 10,3% godišnje.

Za potrebe procjene količina generiranog komunalnog otpada za naredni period do 2022.godine obuhvaćen ovim Planom, kao polazišne osnove uzete su slijedeće pretpostavke:

1. da je broj stanovnika na razmatranom području padao po prosječnoj godišnjoj stopi od 1,08 % te će se takav trend nastaviti (toliki je pad Općina Pokupsko imala između 2001. i 2011. godine prema popisu stanovništva),
2. porast količine miješanog komunalnog otpada očekuje se uslijed porasta standarda stanovništva i uslijed razvoja gospodarstva,
3. da će stopa rasta specifične količine komunalnog otpada biti 10% godišnje.

Tablica 4.3./1. Predviđena promjena broja stanovnika usporedno sa količinom miješanog komunalnog otpada na području Općine uz grafički prikaz vrijednosti zbog bolje preglednosti korelacije broja stanovnika i količine otpada

Godina	Broj stanovnika	Količina otpada (kg/stan/god)	Ukupna količina otpada godišnje (t)
2014	2128	141	300
2015	2105	157	330
2016	2082	174	363
2017	2059	194	399
2018	2036	216	440
2019	2013	240	483
2020	1990	267	531
2021	1967	297	585
2022	1931	330	637

Nastavno na gore navedene pretpostavke i tablični prikaz u kojem je usporedno prikazan trend pada broja stanovnika JLS usporedno sa iskazanom pretpostavljenom količinom otpada koji nastaje na godišnjoj razini po stanovniku JLS uz ukupan iskaz godišnje nastalog otpada, uočljiva je korelacija koja nam govori da će unatoč padu broj stanovnika, količina ukupno proizvedenog otpada porasti za cca 1,5% u periodu od šest godina za koji se ovaj PGO donosi.

5. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENIH ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM

5.1. Postojeće i planirane građevine za gospodarenje otpadom

Obzirom da Općina Pokupsko na svojem području nema službenog odlagališta komunalnog otpada, odnosno da nema niti zakonske osnove, niti potrebe za gradnjom istoga, komunalni otpad se odvozi na odlaganje izvan područja Općine Pokupsko.

Tvrtka Eko-flor plus d.o.o., koncesionar za komunalni otpad odvozila je miješani komunalni otpad s područja Općine Pokupsko na odlagalište komunalnog otpada Ilovac u Karlovcu do kraja 2010.godine, nakon čega isti odvozi na odlagališta u Garešnicu, Varaždin, Čakovec i Vukovar, koje posjeduju sve potrebite dozvole za rad.

Ova suradnja je utemeljena na pozitivnim zakonskim propisima RH te načelima gospodarenja otpada, te komercijalnim varijablama koje su temelj tržišnog gospodarstva.

Davatelj usluge, koncesionar Eko-flor plus d.o.o. dužan je prema zakonskim propisima nakon ustrojavanja regionalnog ili županijskog odlagališta komunalni otpad odlagati na isto.

Osnovne postavke Prostornog plana uređenja Općine Pokupsko predviđaju brigu o zaštiti prirodnih vrijednosti, prirode i okoliša. Posebna pažnja mora se posvetiti očuvanju kanjonskih dolina i voda rijeka, ali i očuvanju od onečišćenja podzemnih voda. Sukladno navedenom trajno je opredijeljene da se na području Općine Pokupsko neće planirati i izgrađivati odlagališta komunalnog otpada.

Na području Općine Pokupsko postoji funkcionalan sustav odvojenog prikupljanja svih posebnih kategorija otpada koje se odlažu bez naknade u reciklažno dvorište. U 2016.godini započet će se s aktivnostima na izradi projektne dokumentacije za proširenje funkcionalnosti reciklažnog dvorišta na lokaciji kod groblja i toplane na biomasu u naselju Pokupsko, a koja je utvrđena prostornim planom jedinice lokalne samouprave. Lokacija reciklažnog dvorišta ima mogućnost odvojenog odlaganja bez naknade slijedećih vrsta otpada do odvoza na reciklažu:

- problematičan otpad;
- metal;
- otpadni papir i karton;
- baterije i akumulatori;
- plastika;
- staklo;
- otpadne gume bez naplataka;
- tekstil;
- krupni (glomazni) otpad;
- EE otpad
- otpadna ulja.

5.2. Status sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom

Divlja odlagališta su mjesta na koja neke skupine domaćinstava odlažu svoj komunalni otpad bez ikakvih dogovora i dozvola. Ova odlagališta sukladno Planu gospodarenja otpadom Zagrebačke županije moraju se odmah sanirati i zatvoriti. Navedenim Planom nije obuhvaćeno niti jedno divlje odlagalište na području Općine Pokupsko, što je prije svega rezultat ekološke svijesti stanovnika Općine, a svakako i organiziranog odvoza komunalnog otpada s područja cijele Općine Pokupsko.

U slučaju eventualnog nastanka odlagališta otpada na području Općine Pokupsko, ista se smatraju divljim i nelegalnim odlagalištima i potrebno ih je zatvoriti i sanirati, te restriktivnim mjerama spriječiti daljnje nelegalno odlaganje otpada.

Obzirom da uklanjanje otpada sa divljih odlagališta otpada potpada u komunalne djelatnosti, radove na sanaciji obaviti će tvrtka registrirana i ovlaštena za sakupljanje, prijevoz i odlaganje otpada, koja istovremeno sukladno zakonskim propisima zadovolji uvjete tražene od ponuđača u okvirima prihvatljive cijene za ponuđene radove. Lokacija na koju će se odvoziti otpad sa divljih odlagališta mora biti definirana u ponudama ponuđača za sanaciju divljih odlagališta otpada.

5.3. Sredstva za prikupljanje i odvoz otpada s područja Općine Pokupsko

Postojeći kapaciteti za postupanje s otpadom na području Općine Pokupsko, u ovom trenutku, u potpunosti su ovisni o tehničkim kapacitetima i mogućnostima koncesionara koji prikuplja, odvozi i zbrinjava otpad sa područja Općine, te o kapacitetima reciklažnog dvorišta na lokaciji Pokupsko.

Koncesionar raspolaže adekvatnim voznim parkom odnosno transportnim jedinicama kojima prevozi otpad na odlagalište, a koji je skupljen kroz mrežu postavljenih spremnika na području Općine.

Otpad se spremnicima i vozilima na siguran način prevozi do lokacije za trajno zbrinjavanje specijaliziranom opremom i vozilima koja onemogućavaju širenje neugodnih mirisa, rasipanje i općenito negativan utjecaj na okoliš.

Spremnici koji se koriste za skupljanje otpada na području Općine Pokupsko volumena su 120, 240, 1.100, 3.000, 5.000, 7.000 i 10.000 litara, te press kontjener zapremine 7.500 litara.

5.4. Uspostava zelenih otoka kao dio cjelovitog gospodarenja otpadom

Postavljanje sustava zelenih otoka u smislu pozicioniranja posuda za odvojeno prikupljanje pojedinih vrsta otpada koje bi se postavilo za potrebe kućanstava i bilo više na dohvata ruke, uvelike bi unaprijedilo mogućnosti adekvatnog gospodarenja otpadom na području Općine. Navedeni sustav omogućio bi olakšano odvajanje najzastupljenijih vrsta otpada na samom mjestu nastanka, tj. kućanstvima, ali i posebno je pogodan za primjenu u sredinama s manjom gustoćom naseljenosti.

Navedeni sustav u najvećem broju slučajeva u dosadašnjoj praksi implementira se u vidu postavljanja spremnika različitih boja za prikupljanje različitih vrsta otpada kao što je prikazano na slici 5.4./1.

Raspored i broj zelenih otoka odrediti će se s obzirom na gustoću naseljenosti pojedinog područja Općine, eventualnom sezonskom opterećenju pojedinih područja, te raspoloživosti površina. Lokacije će se odabrati tako da maksimalna udaljenost od mjesta stanovanja do mjesta za smještaj otoka bude oko 350 m i da se nalaze u središtima gustoće stanovništva pojedinačnih mjesnih odbora.

Na području Općine Pokupsko smisleno je postaviti zelene otoke na 5 lokacija naselja sa brojem stanovnika većim od 200. Riječ je o naseljima:

- Hotnja
- Lijevi Štefanki
- Lukinić Brdo
- Pokupsko
- Roženica

Postojanje i funkciju zelenih otoka stanovništvo će dobro prihvatiti obzirom da je već upoznato s načinom funkcioniranja istih i s njima se susretalo u posljednjem desetljeću na području Općine. U periodu proteklog osmogodišnjeg Plana gospodarenja otpadom sustav zelenih otoka nije se održao zbog kontinuiranog ometanja njihovog normalnog rada od strane osoba koje se bave ilegalnim prikupljanjem sekundarnih sirovina, a koje su iste devastirale. Pozicioniranje zelenih otoka na mjesta gdje je promet gušći i osvjjetljenje bolje te uz intervencije komunalnog reda i/ili predstavnika izvršne vlasti - policije, sustav će zasigurno poprimiti obrise civiliziranog načina odlaganja vrijednih sastavnica komunalnog otpada.

Na lokacijama zelenih otoka se u odvojenim spremnicima najčešće prikuplja staklo, plastika i papir u spremnicima koji su mogu nabaviti sredstvima Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Lokacije koje se predlažu za postavljanje zelenih otoka nazvane po mjestu na kojem se nalaze, a prikazane su na karti općine na kartogramu 5.4./2.

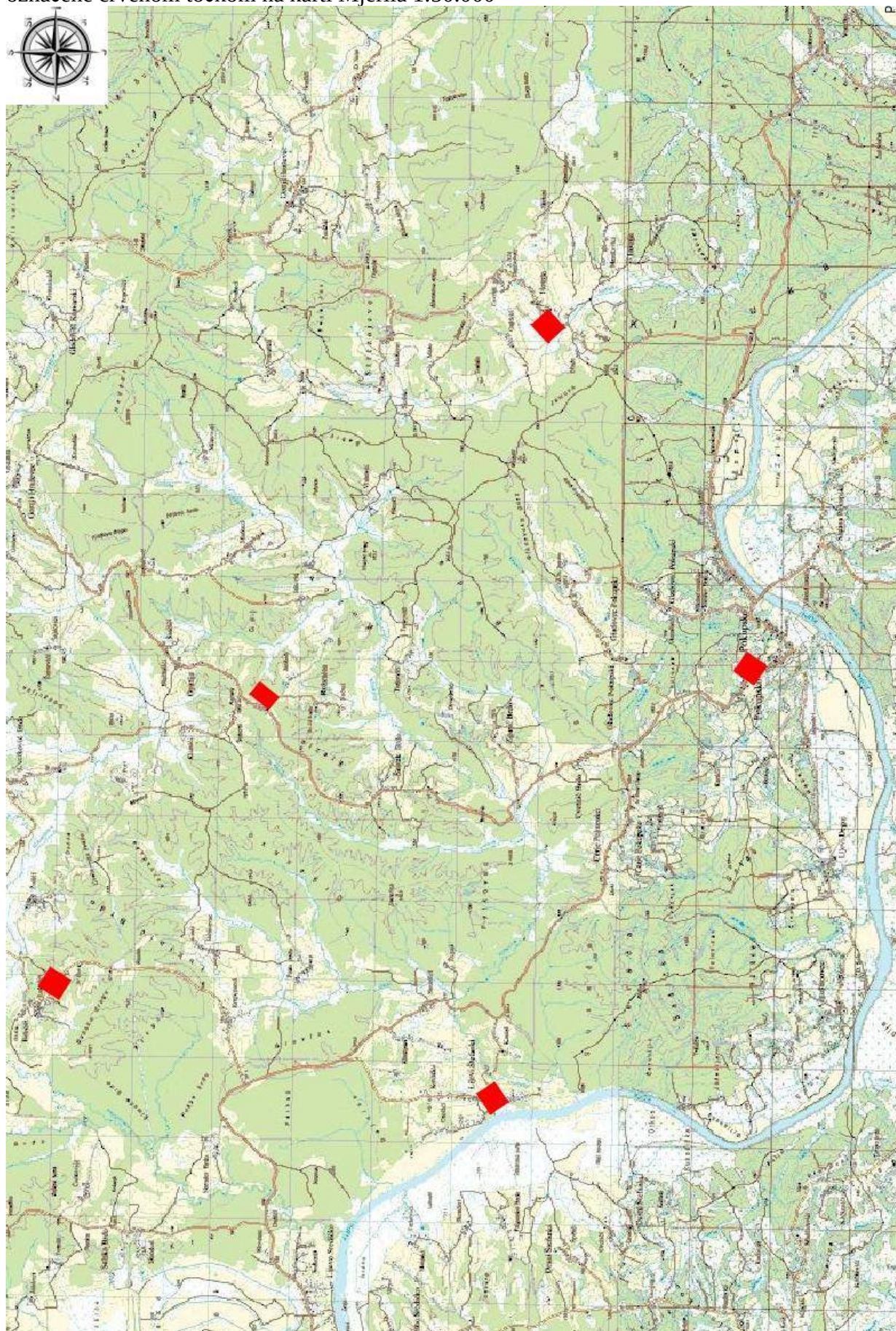

Slika 5.4./1. Spremnici za odvojeno prikupljanje otpada i prikaz zelenog otoka

Kartogram 5.4./2. Predložene lokacije zelenih otoka na području Općine Pokupsko
označene crvenom točkom na karti Mjerila 1:50.000

5.5. Reciklažno dvorište kao temelj cjelovitog gospodarenja otpadom

Reciklažno dvorište je ograđeno, po potrebi osvijetljeno, povremeno nadzirano mjesto na vodonepropusnoj podlozi za izdvojeno odlaganje određenih vrsta otpadnih tvari, koje nastaju u domaćinstvima, a domaćinstva ga trebaju odložiti u dane koji nisu predviđeni za periodični odvoz glomaznog otpada. Reciklažno dvorište može biti uređena javna površina na kojoj su postavljene posude za odlaganje različitih vrsta otpada ili prostor sa građevinama namijenjenim razvrstavanju i privremenom skladištenju posebnih vrsta otpada. U reciklažnim dvorištima može se ali i ne mora provoditi dodatna obrada otpada. Kao glavna uloga reciklažnih dvorišta ističe se prihvati i privremeno skladištenje dok je za konačnu obradu kao što su fino sortiranje, prešanje, baliranje zaduženo reciklažno dvorište unutar ŽCGO. Reciklažnim dvorištima minimalno treba osigurati odvojeno skupljanje papira/kartona, stakla, plastike, metala, tekstil, glomazni, zelenog (biorazgradivog) otpada, te opasnih komponenti komunalnog otpada (baterija, akumulatora i lijekova) odnosno problematičnog otpada.

Također, reciklažna dvorišta su ujedno i mjesta gdje građani mogu dobiti informacije o gospodarenju otpadom, načinima smanjenja količina otpada i njegovoj uporabi od za to obučeni osoba.

Na području Općine Pokupsko za odvojeno sakupljanje neopasnog i problematičnog otpada putem reciklažnog dvorišta potrebno je primijeniti slijedeće mjere:

1. Osigurati funkcionalnost lokacije tlocrtna površine cca 200 m² sa svim potrebnim infrastrukturnim objektima i priključcima.
2. Radno vrijeme treba prilagoditi načinu života i potrebama gravitirajućeg stanovništva.
3. Nadzor nad radom reciklažnog dvorišta povjeriti kvalificiranom i obučenom osoblju.
4. Predvidjeti izdvojeno sakupljanje samo onih otpadnih tvari za koje je osigurano postupanje u skladu sa zahtjevima cjelovitog gospodarenja otpadom.
5. Obzirom na strukturu komunalnog otpada predvidjeti posude odgovarajućeg volumena za: papir, karton, bijelo i obojeno ambalažno staklo, bezbojno ravno staklo, drvo (ambalaža i sl.), glomazni otpad, PET ambalažu, metalne limenke od pića i napitaka, polistiren (PS), stiropor, tekstil, zeleni otpad (trava, lišće, granje i sl.), kućanske aparate (bijela tehnika), metale u obojene metale i kablove, akumulatora, baterije otpadno motorno ulje i sl.
6. Preporuča se uvijek jasno odijeliti izdvojeno skupljanje štetnih odnosno opasnih tvari od odvajanja otpadnih tvari koje direktno ne ugrožavaju okoliš odnosno zdravlje ljudi. Iz tog razloga se prakticira primjena posebno zatvorenih kontejnera za skupljanje štetnih odnosno opasnih tvari.

Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, JLS izvršava obvezu odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, stakla, metala, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na način da osigura funkcioniranje jednog ili više reciklažnog dvorišta na svom području. JLS koja ima više od 1.500 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta i još po jedno na svakih idućih 25.000 stanovnika na svojem području.

Praksa u Hrvatskoj pokazuje da je uvođenje reciklažnih dvorišta, u kojima stanovnici mogu besplatno odložiti sve komponente otpada, ako su sortirane, ekonomsko-ekološki isplativa. Svrha izdvojenog sakupljanja je izdvajanje korisnih i štetnih komponenti miješanog komunalnog otpada, što ima veliki ekonomski i ekološki značaj iskorištavanjem vrijednih svojstava određenih komponenti otpada i očuvanjem prirodnih resursa. Površina potrebna za izgradnju reciklažnog dvorišta sa odgovarajućom pristupnom prometnicom odnosno manevarskom površinom za vozila, procjenjuje se na 1.600 do 2.000 m² tlocrtne površine. Na samoj lokaciji ili neposredno uz istu mora biti osigurano dovoljno prostora za parkiranje osobnih vozila s teretnom prikolicom, kao i osiguran prostor za pristup i manipulaciju vozila koja odvoze sakupljeni otpad.

Nakon detaljne analize potreba, dostupnih i prihvatljivih lokacija te rasprave o najboljem rješenju sa svim relevantnim institucijama, izveden je zaključak kako je najprikladnija lokacija za smještaj reciklažnog dvorišta, trajnog ili privremenog karaktera, odnosno reciklažnog dvorišta, na lokaciji kod groblja i toplane na biomasu u središtu naselja Pokupsko, na k.č.broj 8/2 k.o.Pokupsko, ukupne površine ograđenog dvorišta od 200m² tlocrtne površine, odnosno cca 2.000 m² tlocrtne površine zajedno sa parkiralištem i manevarskom površinom za vozila.

Detaljnije informacije o radu reciklažnog dvorišta i vrstama otpada koje se u reciklažno dvorište mogu odložiti besplatno, nalazi se na internetskoj stranici www.pokupsko.hr, oglasnoj ploči u zgradi Općine te na samom reciklažnom dvorištu.

Reciklažno dvorište nalazi se na adresi Pokupsko bb, ispod groblja odnosno pored općinske toplane na biomasu. Operater reciklažnog dvorišta je Općina Pokupsko, a odgovorna osoba zadužena za upravljanje je komunalni redar Općine Pokupsko.

U reciklažnom dvorištu može se od strane člana domaćinstva s područja Općine Pokupsko bez naknade odložiti otpad u količini primjerenoj nastanku u jednom domaćinstvu.

Smještaj reciklažnog dvorišta prikazan je orto foto snimkom visine pogleda 50 metara na Slici 5.5./1. te orto foto snimci visine pogleda 25 metara na Slici 5.5./2.

Zemljišno-knjižni izvadak katastarske čestice broj 8/2 k.o.Pokupsko nalazi se na Slici 5.5./3., a istim se dokazuje vlasništvo Općine Pokupsko na predmetnoj čestici.

Tlocrtni pogled reciklažnog dvorišta, shematskog karaktera, nalazi se na Slici 5.5./4.

Raspored spremnika unutar reciklažnog dvorišta prikazan je na Slici 5.5./5.

Slika 5.5./1. Smještaj reciklažnog dvorišta na lokaciji Pokupsko u Općini Pokupsko označen crvenom elipsom, visine pogleda 50 metara, mjerila 1:1786

Slika 5.5./2. Smještaj reciklažnog dvorišta na lokaciji Pokupsko u Općini Pokupsko označen crvenim poligonom, s prikazom katastarskih čestica k.o.Pokupsko, visine pogleda 25 metara, mjerila 1:893

Slika 5.5./3. Zemljišno-knjižni izvadak katastarske čestice na kojoj se nalazi
reciklažno dvorište

 NESLUŽBENA KOPIJA

REPUBLIKA HRVATSKA
Općinski sud u Velikoj Gorici
ZEMLJIŠNOKNJIŽNI ODJEL VELIKA GORICA
Stanje na dan: 26.10.2016. 23:25

Verificirani ZK uložak
Broj ZK uložka: 994

Katastarska općina: 311775, POKUPSKO

Broj zadnjeg dnevnika: POČETNO STANJE
Aktivne planbe:

IZVADAK IZ ZEMLJIŠNE KNJIGE

A
Posjedovnica
PRVI ODJELJAK

Rbr.	Broj zemljišta (kat. čestice)	Oznaka zemljišta	Površina			Primjedba
			jutro	žhv	m2	
1.	872	NEPLODNO SAJMIŠTE U POKUPSKOM	1	1492		
2.	519/2	PUT U POKUPSKOM		25		
3.	1526	VRT KOD KUĆE U GLADOVCU		312		
		UKUPNO:	1	1829		

B
Vlastovnica

Rbr.	Sadržaj upisa	Primjedba
1.	Vlasnički dio: 1/1 OPĆINA POKUPSKO	

C
Teretovnica

Rbr.	Sadržaj upisa	Imos	Primjedba
	Tereta nema!		

Potvrđuje se da ovaj izvadak odgovara stanju zemljišne knjige na datum 26.10.2016.

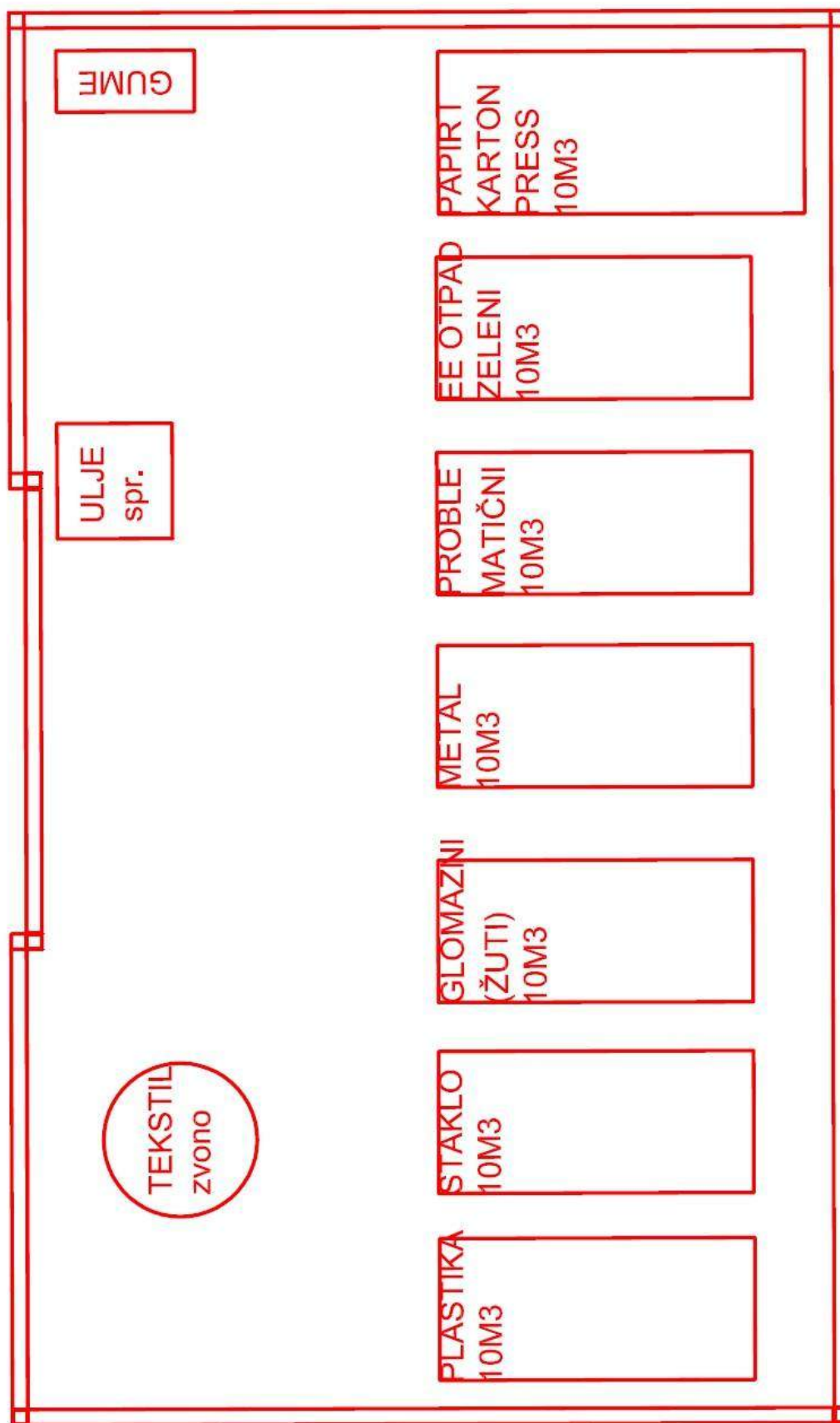

Slika 5.5./4. Tlocrtni pogled na opremljeno reciklažno dvorište

Slika 5.5./5. Raspored spremnika unutar reciklažnog dvorišta

5.5.1. Problematični otpad

Problematični otpad je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada, što je definirano u članku 4. stavak 1. točka 46. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 94/13), dok je obveza predavanja problematičnog otpada odvojeno od miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada propisana člankom 30. stavak 6. točka 2. ZOOGO. Članak 35. stavak 5. točka 1. istog zakona nalaže osobi koja upravlja reciklažnim dvorištem obvezu zaprimanja bez naknade ove kategorije otpada ukoliko je ista nastala u kućanstvu uz obavezno vođenje evidencije o zaprimanju istog.

Problematični otpad stanovnici Općine Pokupsko mogu predati u reciklažno dvorište.

Popis problematičnog otpada kojeg je osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna zaprimati propisan je Dodatkom III. Pravilnika o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 23/14, 51/14, 121/15, 132/15), a obuhvaća slijedeće vrste problematičnog otpada:

VRSTA OTPAD	OPIS
20 01 13*	otapala
20 01 14*	kiseline
20 01 15*	lužine
20 01 17*	fotografske kemikalije
20 01 19*	pesticidi
20 01 21*	fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu
20 01 23*	odbačena oprema koja sadrži klorofluorouglik
20 01 26*	ulja i masti koji nisu navedeni pod 20 01 25
20 01 27*	boje, tinte, ljepljiva i smole, koje sadrže opasne tvari
20 01 29*	deterdženti koji sadrže opasne tvari
20 01 31*	citotoksici i citostatiki
20 01 33*	baterije i akumulatori obuhvaćeni pod 16 06 01*, 16 06 02* ili 16 06 03* i nesortirane baterije i akumulatori koji sadrže te baterije
20 01 35*	odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21* i 20 01 23*, koja sadrži opasne komponente
20 01 37*	drvo koje sadrži opasne tvari
16 05 04*	plinovi u posudama pod tlakom (uključujući halone) koji sadrže opasne tvari
15 01 10*	ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima
15 01 11*	metalna ambalaža koja sadrži opasne krute porozne materijale (npr. azbest), uključujući prazne spremnike pod tlakom

5.5.2. Upute za upis u Očevidnik reciklažnih dvorišta

Upis u Očevidnik reciklažnih dvorišta obavlja se temeljem članka 113. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 94/13), a Ministarstvo stranci dostavlja potvrdu o upisu u predmetni očevidnik.

Slijedom navedenog, za upis u Očevidnik reciklažnih dvorišta u gospodarenju otpadom potrebno je priložiti sljedeću dokumentaciju:

1. Zahtjev za upis u očevidnik za obavljanje djelatnosti gospodarenja otpadom - Dodatak VIII Pravilnika o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 23/14, 51/14, 121/15) popuniti elektronski na mrežnoj stranici Ministarstva na sljedećem linku <http://ogo.mzoip.hr/Zahtjevi/Predaja>
2. Nakon što se kreira zahtjev iz aplikacije preuzeti zahtjev za ispis u PDF-u
3. Na obrazac zahtjeva nalijepiti upravnu pristojbu (državni biljeg u iznosu od 20,00 kn; na kraju obrasca potpis odgovorne osobe i pečat)
4. Dokumentaciju propisanu člankom 113. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 94/13):
 - Rješenje Trgovačkog suda i izvadak iz sudskog registra ili rješenje o upisu u obrtni registar i preslika obrtnice u kojem je registrirana i djelatnost sakupljanja otpada,
 - Dokaz o imenovanju osobe odgovorne za gospodarenje otpadom,
 - Izvadak iz zemljišne knjige, ugovor o najmu ili neki drugi dokaz da raspolaže reciklažnim dvorištem,
 - Dokaz da je obavljanje poslova reciklažnog dvorišta osigurao davatelj usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada. Ukoliko podnositelj zahtjeva nije davatelj usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada, dužan je dostaviti dokaz da jedinica lokalne samouprave uspostavom predmetnog reciklažnog dvorišta izvršava svoju obavezu odvojenog prikupljanja otpada u skladu s odredbama čl.35. Zakona o održivom gospodarenju otpadom i Pravilnika o gospodarenju otpadom,
 - Dokaz o ispunjavanju uvjeta iz Pravilnika o gospodarenju otpadom (izjava odgovorne osobe u pravnoj osobi kojom jamči da predmetno reciklažno dvorište udovoljava odredbama Pravilnika o gospodarenju otpadom koje se odnose na način rada reciklažnog dvorišta),
 - Dokaz da je reciklažno dvorište označeno sukladno Pravilniku o gospodarenju otpadom (naziv, radno vrijeme i mjesto za br. upisa u očevidnik) – fotografija ili grafička priprema,
 - Dokaz da raspolaže spremnicima (fotografije ili tehničke specifikacije).

5.6. Mobilna reciklažna dvorišta

Mobilno reciklažno dvorište – mobilna jedinica je pokretna tehnička jedinica koja nije građevina ili dio građevine, a služi odvojenom prikupljanju i skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada.

Jedinica lokalne samouprave koja ima 1.500 stanovnika ili manje, a nije osigurala funkcioniranje reciklažnog dvorišta, dužna je osigurati funkcioniranje istog na svojem području posredstvom mobilne jedinice koja se u smislu ZOOGO smatra reciklažnim dvorištem.

Uvjeti koje mora udovoljiti mobilno reciklažno dvorište – mobilna jedinica su:

- mora biti onemogućen dotok oborinskih voda na otpad;
- mora biti postavljeno na način da je omogućen pristup vozilu, odnosno drugom prometnom sredstvu;
- skladištenje otpada mora se obavljati na način kojim se onemogućava, odnosno sprječava rasipanje i razlijevanje otpada;
- utjecaj rada reciklažnog dvorišta na okolna zemljišta i zgrade mora biti sveden na najmanju moguću mjeru, a osobito u pogledu neugode koju može uzrokovati buka, prašina i/ili neugodni mirisi;
- primarni spremnici koji se koriste moraju biti podesni za transport pri čemu ne smije doći do rasipanja i/ili prolijevanja otpada;
- mora biti označeno vidljivom oznakom koja mora sadržavati:

MOBILNO RECIKLAŽNO DVORIŠTE – MOBILNA JEDINICA
SKRAĆENI NAZIV TRGOVAČKOG DRUŠTVA ILI OBRTA OPERATERA
BROJ UPISA U OČEVIDNIK RECIKLAŽNIH DVORIŠTA
RADNO VRIJEME

FZOEU je na svojim mrežnim stranicama sukladno Pravilniku o uvjetima i načinu dodjeljivanja sredstava FZOEU te kriterijima i mjerilima za ocjenjivanje zahtjeva za dodjeljivanje sredstava Fonda i Programu dodjele državnih potpora za zaštitu okoliša za razdoblje 2015.do 2017.godina na poveznici

http://www.fzoeu.hr/hr/gospodarenje_otpadom/reciklazna_dvorista/

objavio javni poziv za neposredno sufinanciranje nabave mobilnih reciklažnih dvorišta predvidive površine od 1.600 do 2.000 m² i ukupnog iznosa investicije predvidivog do 2.000.000,00 kuna.

Slika 5.6./1. Mobilno reciklažno dvorište hrvatskog proizvođača tip MRD 2

5.7. Izgradnja reciklažnog dvorišta za građevni otpad

Potrebno je odrediti lokaciju za odlaganje građevinskog otpada na području Općine Pokupsko koja neće negativno utjecati na okoliš, a koja će omogućiti kvalitetno gospodarenje mineralnim sirovinama iz građevinskog otpada.

Prilikom odabira lokacije posebno je važno razmotriti tlo i blizinu izvora vode te postojanje eventualnih slivnih površina za tijek voda.

Lokacija mora biti u prometnom smislu lako dostupna te je osobito važno omogućiti prostor za okretanje manjih kamiona ili vozila sa prikolicom. Lokaciju treba izabrati kroz proces valorizacije temeljem objektivnog ocjenjivanja rješenja za prihvrat građevinskog otpada. Do tada Općina Pokupsko omogućiti će odlaganje građevinskog otpada bez naknade u sklopu reciklažnog dvorišta na lokaciji kod groblja i toplane na biomasu u središtu naselja Pokupsko na k.č.broj 8/2 k.o.Pokupsko.

Predavanje građevinskog otpada u reciklažnom dvorištu za građevni otpad dozvoljeno je samo stanovnicima Općine Pokupsko, te je cilj tako prikupljeni prvenstveno mineralni materijal preraditi mehaničkim usitnjavanjem i koristiti za održavanje prometnica nižeg reda. Ostale prikupljene komponente građevnog otpada ne smiju biti kategorizirane kao opasan otpad te se mogu ponovno iskoristiti u građevne svrhe.

Odabir spremnika i načina postupanja u reciklažnom dvorištu građevnog otpada predmet je buduće rasprave za koje je potrebno raspolagati činjenicama o količinama te vrste otpada koji nastaje ili će nastati na području Općine.

5.8. Izgradnja kompostane za otpad prvenstveno sa uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Općine Pokupsko

Kako je Općina Pokupsko uspješna u provođenju aktivnosti na izgradnji sustava odvodnje otpadnih voda te jednako tako uspješno sudjeluje u natječajima Fondova EU, te su zahvaljujući velikom trudu i predanom radu zaposlenika Općine omogućeni značajni infrastrukturni zahvati na području Općine sufinancirani Fondovima EU. Predviđa se u bližoj budućnosti u sklopu izgradnje sustava odvodnje otpadnih voda Općine Pokupsko, pored ostalih infrastrukturnih objekata, bude izgrađen i uređaj za pročišćavanje otpadnih voda.

Uređaj će biti moderan i tehničko-tehnološki svakako u skladu sa svjetskim trendovima. Otpadni proizvod tehnologije pročišćavanja je mulj, koji je prisutan kod svih uređaja ove vrste. Muljem je potrebno gospodariti sukladno zakonskim propisima i izvršenoj fizikalno-kemijskoj analizi. Kako je sušenjem smanjenje volumena mulja odnosno otpada značajno te kako je on u svojoj osnovi organski spoj, potrebno je razmotriti mogućnost odlaganja mulja za postupak sušenja u kompostanu te njegovo daljnje korištenje za obogaćivanja tla. Isti je moguće, ukoliko to fizikalno-kemijska analiza potvrdi koristiti u mješavini sa ostalim suhim ali kompostabilnim tvarima za stvaranje komposta koji se može eventualno koristiti u poljoprivredi ili se može slobodno kao inertna masa odlagati bez naknade na za to predviđena plohe.

Ovo rješenje za odlaganje mulja možda iziskuje financijsko ulaganje u početnoj fazi ali nudi trajno rješenje koje ima minimalan trošak te koje je apsolutno održivo s aspekta okolišnog sagledavanja utjecaja i omjera uloženo/dobiveno.

Lokacija kompostane za otpad sa uređaja za pročišćavanje otpadnih voda ali i gospodarenje biorazgradivim otpadom iz domaćinstava sa područja Općine Pokupsko predmet je razmatranja u 2016.godini, te će biti odabrana nakon pomnog razmatranja ekonomskih i funkcionalnih uvjeta te iscrpne rasprave sa svim zainteresiranim sudionicima procesa.

Slika 5.6.2./1. prikazuje osnovni tlocrtni izgled kompostane s aproksimativnim iskazom dimenzija.

Slika 5.6.2./1. Skica kompostane s aproksimativnim iskazom dimenzija

5.9. Ocjena postojećeg stanja

Postojeći način postupanja s komunalnim otpadom i prakse stanovništva u pitanjima gospodarenja otpadom na području Općine Pokupsko još uvijek nije u cijelosti u skladu s odredbama ZOOGO te je potrebno povećati učinkovitost gospodarenja otpadom. Iz komunalnog se otpada nedovoljno izdvajaju iskoristive komponente, što ovakvo postupanje otpadom još uvijek čini nedovoljno racionalnim, ekonomski teško ili uopće neisplativim, a predstavlja i nepotrebno opterećenje kapaciteta odlagališta na koji se otpad odvozi zbog trajnog odlaganja.

Od obaveza koje su propisane ZOOGO Općina Pokupsko već je ispunila veći dio obaveza ili je pokrenula aktivnosti za ispunjenje istih.

Općina Pokupsko već je donijela Plan gospodarenja otpadom za osmogodišnje razdoblje od 2008.godine do 2016.godine kojeg je gotovo u cijelosti i realizirala.

Ovaj Plan izrađuje se za novo šestgodišnje razdoblje od 2017. – 2022. godine.

Načelnik Općine Pokupsko svake godine podnosi Općinskom vijeću Općine Pokupsko Izvješće o izvršenju Plana gospodarenja otpadom.

Općina Pokupsko je donijela Odluku o dodjeli obavljanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada sa području Općine Pokupsko tvrtki Eko-flor plus d.o.o., Mokrice 180 C, Oroslavje, OIB: 50730247993, kojoj se dodjeljuje obavljanje javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada na period od deset godina počevši od 30.09.2016. odnosno do rujna 2026.godine.

Način prikupljanja pojedinih vrsta otpada detaljnije su opisani u ostalim poglavljima ovog Plana. Sustav odvojenog prikupljanja otpada je uspostavljen djelomično, a odnosi se na uvođenje primarne selekcije otpada u reciklažnom dvorištu (problematici otpad, papir, staklo i plastika, tekstil, gume, ulje, EE otpad), uspostavom zelenih otoka sa spremnicima za odvojeno prikupljanje otpada (papir i karton, plastika, staklo, tekstil, biootpad) te odvojeno prikupljanje krupnog (glomaznog) otpada.

Cijena usluge skupljanja i odvoza komunalnog otpada u Općini Pokupsko obračunava se prema cjeniku tvrtke Eko-flor plus d.o.o. na koji je pribavljena suglasnost Općine, a sastavni je dio koncesijskog ugovora. Cijena skupljanja i odvoza krupnog (glomaznog) otpada je uključena u cijenu redovnog skupljanja i odvoza komunalnog otpada.

Na području Općine Pokupsko provodi se edukacija stanovništva o obvezi odvojenog prikupljanja komunalnog otpada. Aktivnosti na edukaciji znatno će se pojačati u predstojećem razdoblju, što je i planirano ovim Planom gospodarenja otpadom. Osobito će se poduzeti sve moguće mjere na edukaciji djece vrtićke i školske dobi o važnosti pravilnog postupanja s otpadom kroz razne edukativne aktivnosti. Planira se rad s vrtićkom djecom kroz posebno prilagođene radionice, priredbe i edukativne akcije na otvorenom. Djeca školske dobi, obzirom na veću sposobnost razumijevanja, biti će informirana o otpadu kroz radionice i praktične primjere kako bi razvila svijest o potrebi pravilnog i održivog gospodarenja otpadom. Stanovništvo zrele dobi biti će informirano o gospodarenju otpadom putem koncesionara tvrtke Eko-flor plus d.o.o., letaka, plakata, oglasnih ploča i web stranica posebice o obvezi i načinu odvojenog prikupljanja otpada.

5.10. Definiranje ciljeva

Temeljem analize i ocjene postojećeg stanja, te ovisno o mogućnostima definiraju se sljedeći ciljevi u gospodarenju otpadom Općine Pokupsko:

- uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom održavanjem funkcionalnosti reciklažnog dvorišta uključujući edukaciju građana;
- smanjenje količine miješanog komunalnog otpada koje se upućuje na odlaganje;
- povećanje količine izdvojeno prikupljenog otpada kojeg je moguće reciklirati;
- poduzimanje mjera u cilju sprječavanja ilegalnog odlaganja otpada.

6. PODACI O LOKACIJAMA ODBAČENOG OTPADA I NJIHOVOM UKLANJANJU

Zbrinjavanje otpada nelegalno ili tzv. "nastajanje divljih odlagališta otpada" jednoznačno jest odlaganje otpada na javne ili privatne površine bez potrebnih zakonom propisanih uvjeta i dozvola. Nije dozvoljeno odlagati otpad na ulicama, travnjacima, parkovima stazama, vodnim putovima i drugim mjestima koja za to nisu predviđena. Uzroci nastajanja divljih odlagališta otpada su:

- nedostatna obaviještenost lokanog stanovništva i javnosti uopće o posljedicama ilegalnog odlaganja otpada;
- ušteda vremena i truda koje zahtjeva legalno zbrinjavanje (posebno vrijedi za glomazan, elektronički, građevinski i sl. otpad);
- nedostupnost odnosno velika udaljenost legalnih odlagališta odnosno reciklažnih dvorišta;
- nedostupnost informacija o sustavu i mogućnostima prikupljanja i zbrinjavanja pojedinih vrsta otpada;
- nepravovremena priprema (iznošenje) otpada za sakupljanje radi neinformiranosti ili spriječenosti ili selidbe.

Posljedice na okoliš i ljudsko zdravlje "divljih odlagališta otpada" su:

- štetni utjecaji „divljih odlagališta otpada“ na izvore vode i kvalitetu vode uključuje začepljenje vodenih tokova te posljedično nastajanje poplavina; Onečišćenje površinskih i podzemnih voda kemikalijama štetnim ne samo za okolinu već za ljudsko zdravlje;
- rizik za ljudsko zdravlje predstavlja i opasnost od ozljede oštrim predmetima, pojava glodavaca, potencijalno širenje bolesti (virus zapadnog Nila, encefalitis, denge vrućica, malarija) koje prenose komarci kojima je olakšano razmnožavanje u vodi koja se zadržava u otpadu npr. starim gumama;
- možda najvažnija komponenta nastanka ilegalnog odlagališta je kontinuirano obezvrjeđivanje okoliša koje za posljedicu ima neminovno ekonomsku deprecijaciju zemljišta i smanjen gospodarski razvoj. Ekonomske posljedice stvaranja „divljih odlagališta otpada“ podrazumijevaju smanjenu vrijednost nekretnina te porast poreza i prireza zajednice radi troškova sanacije odlagališta. Radi navedenog smanjuje se atraktivnost lokaliteta za život pa se posljedično narušava i demografska struktura;
- sanacija „divljih odlagališta otpada“ jest financijski trošak poreznih obveznika i troši sredstva lokalne zajednice koja bi se u protivnom mogla uložiti u sanaciju lokalnih cesta, izgradnju vrtića i škola, bolju zdravstvenu uslugu i slično;
- trovanje i širenje bolesti putem ptica, pasa i mačaka;
- okupljanje pasa lualica koji se udružuju u čopore i/ili divljih životinja;
- domino efekt širenja ilegalnog odlaganja otpada - jedna vrećica uskoro prerasta u gomilu otpada koja nakon proteka vremena postaje pravi mali deponij.

Nadzor nad trendom ilegalnog odlaganja kao praksa upravljanja uključuje korištenje sustava obrazovanja radi upoznavanja građana i tvrtki na koji način ilegalno odlaganje otpada utječe na onečišćenje površinskih i drugih voda. Kroz lociranje i ispravljanje prakse i navika ilegalnog odlaganja korektivnim i obrazovnim mjerama biti će

spriječeni mnogi rizici povezani sa javnom sigurnošću te kvalitetom pitke i površinske vode.

Učestalo je moguće na terenu uočiti nekoliko tipova ilegalnog odlaganja od kojih se najčešće pojavljuje otvoreno odlaganje – ilegalno odlaganje komercijalnog, industrijskog ili komunalnog otpada iz poslovnih ili rezidencijalnih objekata, kuća za odmor te u ruralnim dijelovima u blizini cesta ili pruga. Ova vrsta ilegalnog odlaganja nastaje radi izbjegavanja plaćanja komunalnih naknada i naknada za odvoz posebnog otpada ili uštede vremena i truda koje zahtjeva odvoz otpada na uređena odlagališta ili u reciklažno dvorište.

Programi kontrole ilegalnog odlaganja fokusirani su na sudjelovanje zajednice i ciljanu provedbu mjera radi eliminacije prakse stvaranja i korištenja divljih deponija otpada. Ključ uspjeha nalazi se u podizanju svijesti javnosti o problemu ilegalnih odlagališta te vezanim implikacijama. Programi kontrole ilegalnih odlagališta sastoje se od kombinacije obrazovanja javnosti, sudjelovanja javnosti, saniranja lokacija, održavanja lokacija te mjera provedbe zakona koji se odnose na ilegalno odlaganje.

Važna pitanja koja moraju biti razmotrena kod izrade programa kontrole su:

- lokacija kontinuirane aktivnosti ilegalnog odlaganja;
- tipovi otpada koji su odloženi ilegalno i profil osoba koje odlažu otpad na divlja odlagališta otpada;
- mogući razlozi koji leže iza ilegalnog odlaganja kao što su previsoke naknade, restriktivan sustav odvoza komunalnog otpada, neefektivni programi recikliranja;
- prethodne sustave obrazovanja i informiranja te prošle programe sanacije;
- trenutne programe kontrole te lokalne pravilnike i odluke koje se bave ovim problemom;
- može postojati potreba za dodatnim izvorom prihoda i financiranja za uspješnu provedbu programa kontrole;
- učinkoviti programi sprječavanja nastajanja divljih odlagališta otpada koriste prakse koje educiraju i uključuju zajednicu, lokalne tvrtke i industriju, izabrane zastupnike u tijelima samouprave.

6.1. Lokacije odbačenog otpada i plan uklanjanja

Na području Općine Pokupsko nema otpada odbačenog u prirodu koji bi se smatrao divljim odlagalištem ili nelegalno odloženim otpadom. Ova činjenica govori o visokoj razvijenoj svijesti stanovnika Općine Pokupsko o štetnosti odbacivanja otpada u prirodu i svim negativnim posljedicama koja isto donosi kako po pitanju velikog financijskog troška za jedinicu lokalne samouprave tako i za dugoročno štetno djelovanje na biljni i životinjski svijet, a u konačnici i na samog čovjeka.

Bez obzira na utvrđeno pozitivno činjenično stanje potrebno je navesti čimbenike koji pogoduju stvaranju "divljih odlagališta otpada":

1. pristup legalnom odlagalištu

Ukoliko zajednica ima ograničeni pristup legalnom odlaganju otpada i recikliranju, bilo da je on skup ili udaljen nastati će problem ilegalnog odlaganja otpada. Povrh toga, takve urbane sredine imaju velik broj najomprimaca koji uglavnom imaju manji osjećaj odgovornosti za zajednicu i svoju okolinu od stalnih rezidenata dok vlasnici stanova sporije reagiraju na probleme. Sličan je problem sa „vikendaškim“ naseljima i turističkim odredištima. Stanovnici ruralnih područja, gdje je ilegalno odlaganje učestala praksa, imaju poteškoće sa promjenom ustaljenih navika, možda nisu upoznati sa zakonima niti imaju informacije o štetnosti takve prakse.

2. fizičke karakteristike

U ruralnim područjima ilegalno odlaganje otpada događa se na izoliranim i udaljenim mjestima kojima se relativno lako može prići. U urbanim područjima lokacije kao što su napuštene zgrade, prazne površine, nekorištene tvornice i udaljenija područja ilegalne odlagatelje budući da su šanse da budu viđeni ili prijavljeni smanjene.

Druga područja uključuju slabo osvijetljena mjesta uz ceste i pruge, reciklažna dvorišta i kontejnere za papir, staklo i ostalo. Iz sitog razloga mete ilegalnog ostavljanja otpada su i šume, šumarci, ledine, polja te rubna gradska područja. U tim područjima rijedak je nadzor policije i komunalnih redara što doprinosi problemu. "Divlja odlagališta otpada" nastaju i na zatvorenim odlagalištima, postajama za prekrcaj otpada te odlagalištima koja se saniraju. Jednom kad se negdje odbaci smeće ono "privlači" još smeća. Kad je jednom otpad negdje bačen – kao da je dana "dozvola" da i drugi bacaju na isto mjesto.

3. nedostatak lako pristupnog i povoljnog sustava odvoza otpada i programa recikliranja

Područja bez redovitog te povoljnog sustava odvoza otpada i recikliranja u praksi imaju više problema sa nastankom ilegalnih odlagališta. Otpad kojemu nije dozvoljen odvoz na legalna odlagališta kao što je bio-otpad, uređaji koji sadrže freone, stare gume, akumulatori i baterije biti će bačeni na "divlje odlagalište otpada" ukoliko ne postoji pristupačan sustav prikupljanja i odvoza koji bi ih zbrinuo na adekvatan način.

4. nedostatak provedbe zakona i propisa

Ilegalno odlaganje otpada je problem u mnogim područjima gdje ne postoji efikasna provedba zakona i propisa koji zabranjuju ilegalno deponiranje i spaljivanje otpada. Obje su radnje zabranjene, međutim u sustavu prioriteta

otpad je često zanemarena kategorija. Ilegalno odlaganje otpada je često teško dokazivo. Također su kazne za ilegalno odlaganje manje od troškova legalnog odlaganja pojedinih vrsta otpada.

Uvriježeno je mišljenje da su zakoni o ilegalnom otpadu nedostatni. Međutim, općenito, zakoni su uglavnom kvalitetni i sveobuhvatni. U slučaju ilegalnog odlaganja daleko veći problem od zakona je njegova provedba te visina kazni.

U slučaju pojavljivanja otpada odbačenog u prirodu na način koji predstavlja nastanak divljeg odlagališta otpada potrebno je odmah započeti sa sanacijom istog. Sanaciju ovakvog odlagališta otpada potrebno je provesti metodom „ex situ“, što znači da se sav otpad koji se nalazi na lokaciji mora evakuirati, odnosno premjestiti na najbliže službeno odlagalište. Nakon odvoza otpada čitav prostor dotadašnjeg odlagališta potrebno je urediti u skladu sa zahtjevima krajobrazu.

Premještanje otpada s divljeg odlagališta mora obuhvatiti slijedeće tehnološke etape:

1. Izdvajanje metalnog otpada (glomazni metalni, elektronički otpad, olupine automobila, kućanski aparati i sl.), te automobilskih guma na zaseban dio odlagališta. Ovaj otpad na daljnju obradu mora preuzeti tvrtka specijalizirana i ovlaštena za postupanje metalnim i sličnim otpadom.
2. Građevinski otpad i dio drugog na odlagalištu inertnog otpada prevozi se do službenog odlagališta, gdje može poslužiti kao materijal za prekrivanje.
3. Utovar miješanog komunalnog otpada i odvoz na službeno odlagalište. Prilikom prijevoza otpada potrebno je otpad prekriti tendom ili folijom ukoliko se isti obavlja kamionima s otvorenom prikolicom. Po potrebi se mogu primijeniti druge mjere zaštite otpada od rasipanja.
4. Nakon odvoza otpada s lokacije, teren je potrebno izravnati (nasipati ukoliko je potrebno dostupnim inertnim materijalom).
5. Posljednja etapa uređenja odnosi se na formiranje završnog zbijenog pokrovnog sloja i hortikulturno uređenje lokacije kako bi se dovela u sklad s okolišem (krajobrazom)
6. Postavljanje natpisne ploče kojom se obavještava stanovništvo o zabrani odlaganja otpada u prirodu te o samom trošku izvršene sanacije lokacije.
7. Povremeni nadzor na saniranoj lokaciji odlagališta s ciljem sprječavanja ponovnog odlaganja otpada od strane lokalnog stanovništva.
8. Preporučljivo je u slučaju kada se sumnja na odlaganje i eventualno opasnog otpada prije samog početka postupka sanacije analizirati vode na izvorima i bunarima u krugu od 1 km, te ponoviti postupak godinu dana nakon provedbe postupka sanacije, kako bi se sa sigurnošću utvrdilo ne postojanje opasnosti po okoliš ili trajne negativne posljedice za biljni i životinjski svijet.

7. MJERE POTREBNE ZA OSTVARENJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA

Rast životnog standarda i potrošačkih navika uzrokovao je i rast nastanka količine otpada kojim je neophodno potrebno gospodariti, a velik industrijski rastom sa sobom je donio i povećanu proizvodnju ostalih kategorija proizvodnog otpada uključujući i opasan otpad. Nastojanja da se količina otpada za odlaganje smanji te da se isti zbrine na ekološki prihvatljiv način započeta su još sedamdesetih godina prošlog stoljeća kada su u EU donesene i prve konkretne zakonske odredbe. Danas se navedene odredbe provode i u RH kroz koncept "Integriranog ili cjelovitog sustava gospodarenja otpadom".

Navedeni koncept podrazumijeva provođenje cijelog niza mjera koje se odnose na praćenje i postupanje s otpadom od mjesta nastanka pa do mjesta konačnog zbrinjavanja. Mjere se odnose na prihvata, reciklažu, obradu i zbrinjavanje, i moraju se voditi kriterijima zaštite okoliša, ekonomskim načelima i društvenom prihvatljivošću. Integrirani ili cjeloviti sustavi gospodarenja otpadom imaju za opći cilj ostvariti pozitivni učinak na kakvoću okoliša kako se generiranjem otpada ne bi narušile postojeće ekološke bilance i ravnoteža.

Navedeno se može postići samo odgovornim i razumnim postupanjem s proizvedenim otpadom čime se jedino može jamčiti društveni razvitak u skladu s prirodom, što je terminološki definirano pojmom održivog razvoja.

U tom smislu osnovne postavke integriranog ili cjelovitog sustava gospodarenja otpadom polaze od načela potpunog nazora otpada od mjesta nastanka pa do mjesta konačne obrade i zbrinjavanja.

Između ove početne i krajnje točke postoji cijeli niz mjera koje su u postupku provođenja hijerarhijski podređene jedna drugoj. Sukladno zakonskoj regulativi, integrirani ili cjeloviti sustavi gospodarenja otpadom definiraju zbirne radnje u okviru tehničkih i organizacijskih normi koje sukladno tehničkim i ekonomskim polazištima podrazumijevaju:

1. izbjegavanje nastanka otpada;
2. smanjenje količina i vrsta otpada;
3. ponovna upotreba otpada za istu namjenu uz obradu;
4. recikliranje otpada, iskorištavanje uz obradu;
5. obrada otpada;
6. odlaganje otpada.

Navedeno je preduvjet same srži koncepta izbjegavanja-vrednovanja-oporave tzv. "IVO koncept" koje je prihvaćen i univerzalan koncept postupanja sa svim vrstama otpada i iz svih tehnoloških procesa nastanka otpada.

Ciljevi gospodarenja otpadom koje je potrebno postići do 2022.godine u odnosu na 2015.godinu, a sukladno Planu gospodarenja otpadom RH 2017.-2022. su:

1. Unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom u odnosu na 2015.god
 - 1.1 smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5%
 - 1.2 odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada
 - 1.3 odvojeno prikupiti 40% mase biootpada iz komunalnog otpada
 - 1.4 odložiti na odlagalište manje od 25% mase komunalnog otpada

2. Unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada (u odnosu na 2015)
 - 2.1 Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada
 - 2.2 Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnim muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda
 - 2.3 Unaprijediti sustav gospodarenja otpadnom ambalažom
 - 2.4 Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnom ambalažom
 - 2.5 Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnim brodovima, podrtinama i potonulim stvarima na morskom dnu (ne za Općinu Pokupsko)
 - 2.6 Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada
3. Unaprijediti sustav gospodarenja opasnim otpadom
4. Sanirati lokacije onečišćene otpadom
5. Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti
6. Unaprijediti informacijski sustav gospodarenja otpadom
7. Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom
8. Unaprijediti upravne postupke u gospodarenju otpadom

Mjere za ostvarenje navedenih ciljeva u obavezi izvršenja JLS uz rok izvršenja obaveze su prema točkama:

- a. Kućno kompostiranje s rokom do 2020.;
- b. Nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje papira, stakla, plastike, kartona, metala, tekstila uz izgradnju odgovarajućih postrojenja, reciklažnih dvorišta, uvođenja naplate prikupljanja i obrade po količini otpada, rok uspostava sustava naplate do 2017. te izgradnje i opremanja do 2019. odnosno 2020.;
- c. Nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje biootpada te izgradnja postrojenja za biološku obradu odvojeno prikupljenog otpada, rok 2020.;
- d. Kontinuirano praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu.

- 1.1 Izgradnja i opremanje reciklažnih dvorišta za građevni otpad, rok 2020.
- 1.2 Uspostava sustava gospodarenja muljem, rok 2022.
- 1.3 Nosioci mjere za Ministarstvo i FZOEU
- 1.4 Nosioc mjere je Ministarstvo
- 1.5 Nosioc mjere je Ministarstvo
- 1.6 Izrada Studije procjene količine otpada koji sadrži azbest u suradnji sa HAOP s rokom do 2019. te izgradnja odlagališnih ploha za odlaganje građevnog otpada koji sadrži azbest u suradnji sa županijom i rokom do 2022.
2. Nosioc mjere je Ministarstvo
3. Sanacija odlagališta neopasnog otpada uz sufinanciranje FZOEU i EU, rok 2022., te sanacija lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš do 2020.
4. Provedba programa izobrazno-informativnih aktivnosti uz sufinanciranje MZOE, EU, HAOP i županije te rok 2022.
5. Nosioc aktivnosti je HAOP, MZOE i FZOEU
6. Kontinuirana izobrazba svih sudionika uključenih u nadzor gospodarenja otpadom uz financiranje MZOE
7. Nosioc mjere je Ministarstvo

Svi navedeni ciljevi nalaze se u tablici 11. na stranici 40. PGO RH 2017.-2022., dok se mjere nalaze na stranicama 60-71.

7.1. Mjere za smanjenja nastanka otpada u kućanstvima

Pojam smanjenja nastanka otpada najlakše definiramo kao skup mjera kojima se od proizvodnje samog proizvoda započinje proces stvaranja smanjene količine otpada ili izbjegavanje nastanka otpada općenito. Skup svih mjera obuhvaća i sve točke procesa obuhvativši pritom proizvodnju, transport, pakiranje, prodaju s naglaskom na uključivanje mogućnosti ponovne uporabe.

Mjere za smanjenje nastanka otpada na području Općine Pokupsko nisu prisutne u dovoljnoj mjeri i postoji prostor za poboljšanja. Nedostatak potpunog ispunjenja ovog cilja je i nedostatak odgovarajuće komunalne infrastrukture za gospodarenje otpadom. Prije svega treba ozbiljno pristupiti etabliranju procesa odvojenog prikupljanja otpad a putem reciklažnog dvorišta i zelenih otoka. Nužno je disciplinirano se pridržavati prakse neodlaganja otpada u prirodi. Uspjeh svega navedenog uvelike ovisi i o uspostavi sustava na županijskom nivou.

Podjela mjera smanjenja nastanka otpada moguća je u dva smjera, općem i posebnom.

Opće mjere za smanjenje i izbjegavanje nastanka otpada su:

- izbjegavanje kupovine proizvoda koji se ne mogu reciklirati, izbjegavati robu u jednokratnoj ambalaži, odnosno pri kupovanju preferirati povratnu ambalažu, smanjiti korištenje plastičnih vrećica i slične ambalaže i dr.;
- korištenje medija za informiranje i obrazovnih institucije za edukaciju proizvođača i potrošača o mogućim načinima izbjegavanja nastanka otpada i/ili njegovog mogućeg smanjenja;
- stimuliranje kupovine ekološki povoljnih proizvoda.

Posebne mjere za smanjenje i izbjegavanje nastanka otpada su motivacijske i edukativne kako kod proizvođača tako i kod samih potrošača. Zajednički napor i odlučnost u sudjelovanju svih sudionika u proizvodnji otpada neophodne je i nužna uz primjenu Strategije i županijskog Plana u potpunosti poštujući pravnu odgovornost sudionika gospodarenja otpadom. Mjere su slijedeće:

1. Edukacija i informiranje:

- edukacija javnosti, stručnjaka i upravnih struktura općine za rješavanje problema gospodarenja otpadom;
- poticanje aktivne suradnje s ekološkim udrugama i svim zainteresiranim pravnim i fizičkim osobama na implementaciji mjera i kontroli provedbe mjera za izbjegavanje i smanjenje količine otpada;
- osnovne informacije o mogućnostima izbjegavanja i smanjenja otpada pružiti u svim komunikacijskim sredstvima i dokumentima (radio, TV, novine), na panoima, vozilima, u reciklažnim dvorištima, „zelenim otocima“, itd.;
- uvesti „otvoreni telefon“ za komunikaciju s građanima i izraditi informativne web stranice i/ili korištenje institucije Zelenog telefona i njegove postojeće infrastrukture;
- kreirati informacije, ekološke poruke i savjete s ciljem edukacije građana (ciljnih skupina) te poticati na pravilno gospodarenje otpadom;
- izraditi edukacijski i promidžbeni materijal za pojedine programe (papir, staklo, biootpad, ostatni otpad, divlja odlagališta i dr.);
- istraživati javno mišljenje o poznavanju sustava gospodarenja otpadom i zaštitu okoliša općenito;
- oglašavati postojanje, lokaciju i uporabu eko-otoka te ostalih objekata za prihvatanje otpada na području općine.

2. Unapređivanje sustava odvojenog skupljanja i recikliranja otpada:

- uspostaviti funkcionalne sustave skupljanja i recikliranja pojedinih komponenata komunalnog otpada (staklo, papir, plastika, metali, razgradivi otpad iz kuhinja i vrtova itd.);
- uvesti sustave odvojenog skupljanja komunalnog otpada.

3. Donošenje Plana gospodarenja otpadom i striktna primjena zakonske regulative:

- razviti i izgraditi potrebnu infrastrukturu za praktičnu provedbu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom poštujući IVO koncept;
- za potrebnu infrastrukturu, građevine i postrojenja predvidjeti mjesta i osigurati njihovo unošenje u prostorne planove, urbanističke planove i detaljne planove uređenja;
- prilikom izdavanja potrebnih dozvola za gradnju infrastrukture i objekata u funkciji cjelovitog sustava gospodarenja otpadom voditi računa o tome da su isti usklađeni s novom zakonskom regulativom.

Konkretna mjera primjenjiva u svakom kućanstvu s ciljem smanjenja i izbjegavanja nastajanja otpada su sljedeće:

1. Izbjegavati suvišnu papirnu i kartonsku ambalažu, jer se npr. tekući napitci mogu uzimati u povratnim bocama (npr. staklene boce).
2. Ponovna uporaba ambalaže (boca, vrećica).
3. Kupovati hranu, higijenska sredstva i sredstva za čišćenje u velikim pakiranjima.
4. Treba izbjegavati kupnju proizvoda za jednokratnu upotrebu, tj. onih proizvoda koji se nedugo nakon upotrebe bacaju (papirnat čaše, tanjuri, pribor, salvete).
5. Izbjegavati korištenje folija na način da se npr. za namirnice koriste posude koje se mogu zatvoriti. Izbjegavati kupnju lako pokvarljivih namirnica.
6. Izbjegavati suvišno kupovanje konzervirane hrane koja donosi velike količine otpada. Umjesto toga kupovati svježije namirnice.
7. Ukoliko mogućnosti dopuštaju, organsku hranu kompostirati u malim kompostnim jedinicama koje se mogu smjestiti ili na balkonu ili okućnici.
8. Stare stvari (npr. roba, uređaji) ne bacati već prodati ili pokloniti. Isto tako pri kupnji istih voditi računa o trajnosti i mogućnosti njihove reciklaže.
9. Kupovati kvalitetne proizvode koji se mogu reparirati tj., popraviti i koji troše manje energije (struja, voda).

Mjere za smanjenje i izbjegavanje nastajanja komunalnog otpada javnih djelatnosti:

1. U općinskim, županijskim i ostalim državnim službama koristiti uredske materijale u količini primjerenoj za obavljanje poslova (uredsko pokućstvo, pisači pribori, papiri, ljepila, razni plastični proizvodi itd.), te iste nakon uporabe odvojeno prikupljati i vraćati ovlaštenim obrađivačima.
2. U školama i ustanovama omogućiti reciklažu, posebice papira koji se pojavljuje u najvećim količinama te koristiti namještaje i opremu s dužim vijekom trajanja.
3. U zdravstvenim ustanovama smanjiti korištenje jednokratno upotrebljivih proizvoda, osim u slučaju kada to zahtijevaju drugi zdravstveni i higijenski razlozi.

7.2. Akcije prikupljanja otpada

U svrhu ostvarenja cilja sprječavanja i smanjenja nastanka otpada, Općina Pokupsko može sukladno članku 40. ZOOGO provoditi godišnje akcije prikupljanja otpada:

Članak 40.

(1) *Pravna i fizička osoba – obrtnik može, u suradnji s osobom koja posjeduje važeću dozvolu iz članka 86. ovoga Zakona za gospodarenje vrstom otpada koji će se prikupljati akcijom, organizirati akciju prikupljanja određenog otpada u svrhu provedbe sportskog, edukativnog, ekološkog ili humanitarnog sadržaja ako je ishodila suglasnost upravnog odjela jedinice lokalne samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: nadležni upravni odjel).*

(2) *Zahtjev za suglasnost iz stavka 1. ovoga članka podnosi se najmanje dva mjeseca prije početka akcije.*

(3) *Suglasnost iz stavka 1. ovoga članka određuje:*

- 1. vrijeme trajanja akcije,*
- 2. vrstu otpada koji se prikuplja,*
- 3. način, uvjete i svrhu provedbe akcije,*
- 4. rok za dostavu izvješća o provedenoj akciji.*

(4) *Suglasnost iz stavka 1. ovoga članka nije upravni akt.*

(5) *Osoba kojoj je izdana suglasnost iz stavka 1. ovoga članka dužna je osigurati predaju prikupljenog otpada akcijom osobi koja posjeduje važeću dozvolu iz članka 86. Zakona.*

(6) *Nadležni upravni odjel će najkasnije mjesec dana prije početka akcije osigurati dostavu podataka o akciji u informacijski sustav gospodarenja otpadom.*

(7) *Trajanje akcije iz stavka 1. ovoga članka ograničeno je na najviše 30 dana.*

(8) *Osoba koja organizira akciju iz stavka 1. ovoga članka smatra se vlasnikom prikupljenog otpada tijekom trajanja akcije.*

(9) *Nadzor nad provedbom akcije iz stavka 1. ovoga članka prikupljanja otpada obavlja komunalni redar.*

(10) *Osoba koja organizira akciju obvezna je u roku osam dana od završetka akcije iz stavka 1. Ovoga članka dostaviti nadležnom upravnom odjelu izvješće o provedenoj akciji.*

(11) *Nadležni upravni odjel dužan je dostaviti izvješće o provedenim akcijama iz stavka 1. ovoga članka na svojem području Agenciji do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.*

(12) *Temeljem dostavljenih izvješća iz stavka 11. ovoga članka i stručne analize, Agencija izrađuje i na svojim mrežnim stranicama objavljuje godišnje izvješće o provedenim akcijama u Republici Hrvatskoj.*

(13) *Ako osoba iz stavka 5. ovoga članka organizira do dvije akcije prikupljanja određenog otpada u istoj kalendarskoj godini u dvije različite jedinice lokalne samouprave, ne smatra se da obavlja djelatnost gospodarenja otpadom.*

Provedeno je nekoliko uspješnih akcija čišćenja uz rijeku Kupu te se planira povećanje obima aktivnosti kao i nastavak dosad vrlo uspješnih aktivnosti koje su odlično prihvaćene od strane lokalnog stanovništva i vikend posjetitelja područja Općine Pokupsko.

Za potrebe ostvarenja ciljeva i drugih aktivnosti u čišćenju okoliša postoje mogućnostima financiranja aktivnosti sredstvima Fondova koji djeluju s ciljem poboljšanja i očuvanja kvalitete okoliša.

8. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

8.1. Opće mjere gospodarenja otpadom i ciljevi

S ciljem određivanja ciljevi Plana gospodarenja otpadom, neophodno je izraditi pregled postojećeg stanja. Isti će poslužiti kao polazište i identificirati će potrebu za daljnjim razvojem sustava u smislu smjerova i krajnjih dosega. Pregled postojećeg stanja neophodan je i za daljnju procjenu postignuća u usporedbi s definiranim ciljevima. Mjere gospodarenja otpadom Općine Pokupsko su slijedeće:

1. Izbjegavanje i smanjivanje stvaranja otpada:
 - a) podizanjem svijesti o nepotrebnom otpadu putem informiranja i edukacije;
 - b) ekonomskim naknadama;
 - c) podupiranjem provođenja projekata i prakse čistije proizvodnje;
 - d) razmjenom otpada na burzi otpada;
 - e) recikliranjem – ponovnom uporabom otpada u proizvodnom procesu (osim uporabe u energetske svrhe).
2. Organizirano skupljanje i otprema komunalnog otpada.
3. Organizirano skupljanje i prijevoz glomaznog otpada iz domaćinstava.
4. Uspostava funkcionalnih sustava odvojenog prikupljanja otpada:
 - a) otpada iz domaćinstava koji se može reciklirati, posebnih kategorija otpada obuhvaćenih posebnim propisima te izdvojenog opasnog otpada organiziranim prikupljanjem u reciklažnim dvorištima;
 - b) odvojenog prikupljanja neopasnog i opasnog proizvodnog otpada koji se može reciklirati te posebnih kategorija otpada obuhvaćenih posebnim propisima od gospodarskih subjekata preko ovlaštenih skupljača.
5. Vrednovanje:
 - a) smanjivanje količine i opasnih svojstava – obradom otpada;
mehanička, sortiranje;
biološka, kompostiranje;
termička;
kemijsko-fizikalna;
 - b) iskorištavanje vrijednih svojstava – uporabom otpada;
 - c) zbrinjavanje.
6. Ostali miješani dio komunalnog otpada i neopasni proizvodni otpad koji se organizirano skupi treba podvrgnuti:
 - a) sekundarnom odvajanju korisnih sirovina koje mogu koristiti u druge svrhe;
 - b) energetskom iskorištavanju pojedinih frakcija otpada;
 - c) smanjenje udjela biorazgradivog otpada uz iskorištavanje njegovog energetskog potencijala;
 - d) odlaganje samo otpada preostalog nakon obrade.
7. Smanjivanje rizika od otpada:
 - a) sanacija postojećih odlagališta uz zatvaranje ili produžavanje rada;
 - b) smanjivanje pritisaka na okoliš na zaštićenim dijelovima prirode;
 - c) korištenje postojećih energetskih i industrijskih kapaciteta za zbrinjavanje opasnog otpada;
 - d) primjena prihvatljivih metoda i načina gospodarenja otpadom.

8. Nastavak istraživanja i utvrđivanja stvarnog stanja gospodarenja otpadom prema tokovima otpada:

- a) procijeniti količine koje ne ulaze u postojeći sustav;
- b) procijeniti količine koje se gube iz sustava i pronaći razloge;
- c) izraditi pregled raspoloživih postrojenja za gospodarenje otpadom;
- d) izraditi pregled termoenergetskih i industrijskih postrojenja (po vrstama i kapacitetima).

9. Razvoj infrastrukture za cjeloviti sustav gospodarenja.

8.2. Mjere gospodarenja opasnim otpadom

Sukladno obavezama iz Strategije i Programa prostornog uređenja RH, Prostornim planom Zagrebačke županije predviđeno je postupanje s opasnim otpadom na lokaciji budućeg CGO Tarno na području Grada Ivanić Grada.

Donošenjem izmjena i dopuna PPKŽ biti će definirana drugačija/detaljnija mreža građevina za gospodarenje opasnim otpadom.

8.3. Mjere gospodarenja neopasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada

Posebne kategorije otpada podrazumijevaju otpad za koje se način gospodarenja određuje posebnim zakonskim propisima. Posebnom kategorijom otpada smatra se biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpad koji sadrži azbest, medicinski otpad, otpadni električni i elektronički uređaji i oprema, otpadni brodovi, morski otpad, građevni otpad, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz proizvodnje titan dioksida te otpadni poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili.

Posebnom kategorijom otpada smatra se i:

1. određeni otpad za kojeg, temeljem analize postojećeg stanja o gospodarenju tim otpadom, ministar odlukom utvrdi da je radi ispunjavanja zahtjeva iz članaka 6., 7. i 9. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 94/13) potrebno odrediti poseban način gospodarenja tim otpadom,
2. određeni otpad za kojeg je propisom Europske unije uređen način gospodarenja

Ambalažni otpad

Ambalaža predstavlja sve proizvode bez obzira na prirodu materijala od kojeg su izrađeni ili su korišteni za sadržavanje, čuvanje, rukovanje, isporuku i predstavljanje robe, od sirovina do gotovih proizvoda, od proizvođača do korisnika ili potrošača.

Jednokratna ambalaža je ambalaža izrađena samo za jednu uporabu.

Povratna odnosno višekratna ambalaža je ambalaža koja se, nakon što se isprazni, ponovno upotrebljuje u istu svrhu. Povrat i višekratnu uporabu ove ambalaže osigurava proizvođač ili prodavatelj sustavom pologa (kaucije) ili na neki drugi način.

Otpadna ambalaža je ambalaža koja nastaje nakon odvajanja proizvoda od ambalaže u koju je proizvod bio pakiran a koju posjednik odbacuje ili predaje kao otpad. Ambalažni otpad je otpad definiran u kategorijama Kataloga otpada i predstavlja ambalažu i ambalažni materijal koji ostane nakon što se proizvod otpakira i odvoji od ambalaže, isključujući proizvodne ostatke. U Republici Hrvatskoj postignuti su zavidni rezultati u zbrinjavanju ambalažnog otpada.

Staklena, plastična i metalna ambalaža od pića otkupljuje se od stanovništva, što omogućava najveći mogući postotak povrata.

Papirna i kartonska ambalaža sakupljati će se u naprijed navedenim spremnicima, a potrebno je predvidjeti i spremnike za papir, plastiku, staklo i metalnu ambalažu u okviru reciklažnog dvorišta.

Značajne mjere koje se mogu postići, a vezane su za promjenu navike potrošača i povećanje ekološke svijesti stanovništva, izvan su nadležnosti općine, no potrebno ih je navesti.

Tu se prije svega radi o višekratnoj upotrebi ambalaže, promjeni dizajna u cilju smanjenja ambalaže, poticanje ponovne upotrebe, recikliranja i drugih načina uporabe, strogo ograničenje i prestanak konačnog odlaganja ambalažnog otpada na odlagališta otpada, uvođenje naknada za proizvođače i uvoznike radi financiranja i organiziranja sustava prikupljanja, obrađivanja i zbrinjavanja ambalažnog otpada.

Sustav povratne naknade

Otpadna ambalaža u sustavu povratne naknade je staklena, plastična (PET) i metalna (Al/Fe) jednokratna ambalaža za piće (osim one za mlijeko i tekuće mliječne proizvode) koja je volumena većeg od 0,20 l i koja na sebi ima oznaku sustava povratne naknade.

Potrošač (kupac) ima pravo na naknadu u iznosu od 0,50 kn za svaku jedinicu ambalaže za piće (PET bocu, staklenu bocu i Al-Fe limenku) koja je u sustavu povratne naknade, a koju je vratio u trgovinu ili predao u reciklažno dvorište. Ambalaža koju potrošač vraća u trgovinu ili predaje u reciklažno dvorište mora biti ispraznjena od sadržaja, ne smije biti zgnječena ili uništena, a bar-kod i oznaka sustava povratne naknade moraju biti jasno vidljivi i čitljivi. Za ambalažu koja ne odgovara navedenim uvjetima, kao ni za povratnu ambalažu, potrošač nema pravo na spomenutu naknadu.

Prodavatelj (trgovina) koji prodaje pića, a čiji je prodajni prostor veći od 200 četvornih metara te osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem, obvezni su tijekom cijelog radnog vremena preuzimati od potrošača ambalažu od pića te su dužni:

- jasno i vidljivo označiti mjesto preuzimanja ambalaže od pića te informirati potrošača o načinu preuzimanja iste (ručno ili putem aparata za preuzimanje ambalaže);
- omogućiti prihvrat ambalaže i isplatiti naknadu potrošaču za predanu ambalažu.

Prodavatelj koji obavlja trgovinu na veliko i koji u svojoj ponudi ima pića, obavezan je omogućiti preuzimanje ambalaže od pića od svojih kupaca (kafića, restorana, hotela i sl.). Prodavatelj (trgovina) čiji je prodajni prostor manji od 200 četvornih metara nije obavezan, ali može od potrošača preuzimati ambalažu od pića samostalno unutar vlastitog prodajnog prostora ili u suradnji sa sakupljačem izvan vlastitog prodajnog prostora.

Fizičke osobe (građani) dužne su ambalažu koja je neopasni otpad odvajati od miješanog komunalnog otpada i od ostalih vrsta otpada te ju prema vrsti materijala (staklo, papir i karton, plastika, drvo, metal) odlagati u odgovarajući spremnik

komunalne tvrtke ili predati u reciklažno dvorište, a mogu je predati i prodavatelju prilikom kupnje proizvoda ili predati sakupljaču otpadne ambalaže.

Registrirane osobe (tvrtke, obrti, ustanove, organizacije i dr.) također su dužne ambalažu koja je neopasni otpad odvajati od miješanog komunalnog otpada i od ostalih vrsta otpada te ju prema vrsti materijala predati sakupljaču otpadne ambalaže.

Otpadna ambalaža koja je opasni otpad je otpadna ambalaža u kojoj je proizvod koji sadrži opasne tvari ili su u takvoj ambalaži ostaci tih tvari (npr. ambalaža od boja, lakova, razrjeđivača, sredstava za čišćenje, sredstava za zaštitu bilja i sl.).

Fizičke osobe (građani) dužne su ambalažu koja je opasni otpad odvajati od miješanog komunalnog otpada i od ostalih vrsta otpada te ju odvojeno predati u reciklažno dvorište ili prodavatelju (u trgovinu) proizvoda od kojih je nastala ova otpadna ambalaža ili sakupljaču otpadne ambalaže.

Registrirane osobe (tvrtke, obrti, ustanove, organizacije i dr.) dužne su ambalažu koja je opasni otpad predati sakupljaču otpadne ambalaže.

Prodavatelj koji prodaje proizvode u ambalaži od kojih nastaje otpadna ambalaža koja je opasni otpad obavezan je preuzimati otpadnu ambalažu koja je opasni otpad od fizičkih osoba.

Prodavatelj je obavezan postaviti spremnik za sakupljanje otpadne ambalaže koja je opasni otpad i na vidnom mjestu, na ulazu za potrošače u trgovinu, informirati potrošače o mogućnosti predaje odnosno obvezi preuzimanja otpadne ambalaže koja je opasni otpad u njegovom prodajnom prostoru tijekom cijelog radnog vremena prodajnog mjesta.

Otpadne gume

Otpadne gume su gume osobnih automobila, autobusa, teretnih automobila, radnih strojeva, radnih vozila traktora, zrakoplova i drugih letjelica te slični odgovarajući proizvodi koje posjednik radi oštećenja, istrošenosti, isteka roka trajanja ili drugih uzroka ne može ili ne želi upotrebljavati te ih zbog toga odbacuje ili namjerava odbaciti. Gospodarenje otpadnim gumama obuhvaća djelatnosti njihovog skupljanja i uporabe radi korištenja u materijalne ili energetske svrhe. Pravo obavljanja djelatnosti stječe se temeljem dozvole, a ovlaštenje za obavljanje na određenom području temeljem koncesije.

Potrebno je osigurati spremnik u reciklažnom dvorištu za odvojeno sakupljanje, sakupljene gume se predaju ovlaštenom sakupljaču na besplatno zbrinjavanje.

Elektronički i elektronski otpad

Otpadna električna i elektronička oprema i uređaji su svi otpadni proizvodi (uključujući sklopove i sastavne dijelove) koji su za svoje pravilno djelovanje ovisni o električnoj energiji ili elektromagnetskim poljima te oprema za proizvodnju, prijenos i mjerenje struje ili jakosti elektromagnetskog polja i namijenjena je korištenju pri naponu koji ne prelazi 1.000 V za izmjeničnu i 1.500 V za istosmjernu struju. Prema vrsti, količini i mjestu nastanka električni i elektronički otpad dijeli se na:

- otpadnu električnu i elektroničku opremu koja nastaje u gospodarstvu i
- električni i elektronički otpad iz kućanstava te proizvodnih i uslužnih djelatnosti kad je po vrsti i količini sličan EE otpadu iz kućanstva.

Gospodarenje EE otpadom podrazumijeva odvojeno skupljanje, obradu, ponovnu uporabu dijelova, uporabu i zbrinjavanje novonastalog otpada, a ovlaštenje za obavljanje tih djelatnosti dobiva se temeljem koncesije. Posjednici, sakupljači i obrađivači EE otpada vode očevidnike o nastanku i tijeku otpada, a skupljači i

evidenciju o količini i vrsti otpada skupljenog iz kućanstava. Pravilnim odlaganjem EE otpada čuvamo naše zdravlje te omogućavamo iskorištavanje plemenitih metala i plastike potrebne za proizvodnju novih uređaja.

Potrebno je osigurati spremnik u reciklažnom dvorištu za odvojeno sakupljanje, te se primaju samo cjeloviti uređaji koje ovlašteni koncesionar preuzima bez naknade.

Prodavatelj EE opreme s maloprodajnom trgovinom koja ima više od 400 m² prodajne površine za EE opremu i prodaje EE opremu obavezan je na vidnom mjestu na ulazu za kupce u trgovinu naljepnicom i na istaknutom mjestu informirati građane o preuzimanju EE optada. Isti je također u obavezi uređaje veličine do 25 cm besplatno preuzeti u trgovini s oznakom "*Preuzimamo EE otpad*", jednako vrijedi i za veće uređaje koje je kupac u mogućnosti besplatno predati u trgovini prilikom kupovine novih uređaja.

Žarulje je moguće predati u svakoj trgovini koja ih prodaje, neovisno o veličini. Serviser EE uređaja u obavezi je unutar svog poslovnog prostora bez naknade preuzeti EE opremu za koju se utvrdi da popravak nije moguć ili nije komercijalno isplativ.

S ovlaštenim sakupljačem EE otpada građani mogu dogovoriti besplatan odvoz, popis sakupljača nalazi se na mrežnim stranicama Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost www.fzoeu.hr

Otpad životinjskog porijekla

Općina Pokupsko treba se uključiti u sustav sakupljanja navedenog otpada na području Zagrebačke županije. Sukladno zakonskim odredbama isti se sakuplja u rashladne komore i odvozi na zbrinjavanje kod ovlaštenog obrađivača.

Otpadna vozila

Otpadna vozila su vozila koja radi oštećenja, dotrajalosti ili drugih uzroka posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Gospodarenje otpadnim vozilima i njihovim dijelovima obuhvaća skupljanje, obradu, ponovnu uporabu dijelova, oporabu otpadnih vozila i zbrinjavanje novonastalog otpada. Ovlaštenje za skupljanje ili obradu i oporabu stječe se temeljem koncesije i ugovora sklopljenim s Fondom.

Otpadna ulja

Otpadna jestiva ulja su ulja nastala obavljanjem ugostiteljske i turističke djelatnosti, u industriji, obrtu, zdravstvenoj djelatnosti, javnoj upravi i drugim sličnim djelatnostima u kojima se priprema više od 20 obroka dnevno.

Otpadna maziva ulja su mineralna i sintetička maziva, industrijska, izolacijska i/ili termička ulja koja su tijekom korištenja, skladištenja ili prijevoza postala neprikladna za uporabu kojoj su prvobitno bila namijenjena, posebice rabljena motorna ulja, strojna ulja, ulja iz mjenjačkih kutija, mineralna i sintetička maziva ulja, ulja za prijenos topline, ulja za turbine i hidraulička ulja osim ulja koja se dodaju benzinima kod dvotaktnih motora s unutrašnjim izgaranjem. U ovu kategoriju spadaju mineralna i biljna otpadna ulja.

Pod gospodarenjem otpadnim uljima podrazumijeva se djelatnost njihova skupljanja preko ovlaštenih sakupljača radi materijalne oporabe (ima prednost pred ostalim načinima oporabe) ili korištenja u energetske svrhe (prema propisima koji uređuju područje zaštite okoliša u energetske i proizvodnim postrojenjima instalirane snage uređaja veće ili jednake 3MV), odnosno nekog drugog načina konačnog zbrinjavanja

kada ih nije moguće oporabiti. Gospodarenje se mora provoditi na način kojim se ne dovodi u opasnost ljudsko zdravlje i okoliš.

Osobe registrirane za obavljanje djelatnosti gospodarenja otpadnim uljima djelatnost obavljaju na temelju dozvole koju izdaje nadležni ured državne uprave u županiji, a pravo obavljanja djelatnosti gospodarenja otpadnim uljima stječe se temeljem koncesije o dodjeli koje odluku donosi županijsko poglavarstvo kada se djelatnost obavlja unutar područja županije, odnosno Vlada RH, kada se koncesija dodjeljuje za dvije ili više županija.

U reciklažnom dvorištu trebalo bi osigurati dva spremnika kako bi se odvojeno moglo sakupljati mineralno i biljno otpadno ulje. Navedeni otpad preuzimao bi se samo od građana, a zbrinjavanje je besplatno budući da otpad preuzima ovlašteni koncesionar.

Otpadne baterije i akumulatori

Otpadne baterije i akumulatori predstavljaju svaki izvor električne energije proizvedene izravnim pretvaranjem kemijske energije koji se sastoji od jedne ili više primarnih baterijskih ćelija/članaka (koje se ne mogu puniti) ili jedne ili više sekundarnih baterijskih ćelija/članaka (koji se mogu puniti), a razlikujemo sljedeće vrste: starter, gumbasta baterija, baterijski sklop, prijenosna baterija ili akumulator, industrijska baterija ili akumulator te otpadna baterija ili akumulator.

Djelatnost skupljanja, prijevoza i privremenog skladištenja, odnosno obrade i recikliranja otpadnih baterija i akumulatora mogu obavljati pravne ili fizičke osobe koje imaju dozvolu, ugovor s Fondom i ovlaštenici koncesije za obavljanje djelatnosti na određenom području.

U reciklažnom dvorištu se moraju osigurati spremnici za odvojeno prikupljanje, preporuča se dva spremnika, jedan za olovne akumulatore, a drugi za male alkalne baterije.

Navedeni otpad bez naknade preuzima ovlašteni koncesionar.

Građevni otpad i otpad od rušenja

Osiguravanje uvjeta za privremeno odlaganje građevinskog otpada obveza je jedinice lokalne samouprave. Predlaže se privremeno rješenje na način da se u okviru reciklažnog dvorišta osigura odgovarajući spremnik za prikupljanje građevinskog otpada. Troškove zbrinjavanja istoga snosi proizvođač otpada, a isti može preuzeti samo ovlašteni sakupljač i obrađivač građevinskog otpada.

Građevni otpad nastaje u djelatnosti proizvodnje građevinskih proizvoda i poluproizvoda te tijekom gradnje, rušenja i rekonstrukcije građevina. Građevinski otpad uključuje sljedeće podgrupe:

- beton, opeka, crijep, pločice i keramika;
- drvo, staklo i plastika;
- mješavine bitumena, ugljeni katran i proizvodi koji sadrže katran;
- metali i njihove legure;
- zemlja, kamenje i iskop od rada bagera;
- izolacijski materijali i građevinski materijali koji sadrže azbest;
- građevinski materijali na bazi gipsa te
- ostali građevinski otpad i otpad od rušenja.

S obzirom na odredbe Plana gospodarenja otpadom Zagrebačke županije prema kojima je potrebno odrediti po jednu lokaciju za privremeno odlaganje građevinskog otpada u radijusu 30 do 50 kilometara, potrebno je razmotriti mogućnost da se isti odvozi na lokacije odlagališta otpada u Karlovcu ili Velikoj Gorici. Na navedenim

lokacijama građevinski otpad bi se sukladno odredbama navedenog Plana koristio prilikom upravljanja i sanacije postojećih odlagališta otpada za dnevne prekrivke, transportne putove i rampe, za istu namjenu otpad bi se koristio i u okviru Centra za gospodarenje otpadom kada ovaj bude u funkciji.

Poljoprivredni i šumarsko drveni otpad

Nastaje u značajnim količinama, pa je stoga prioritetno isti iskoristiti na mjestu nastanka. U ovu kategoriju može se smjestiti i biorazgradivi otpad koji nastaje na grobljima. Isti je potrebno organizirano odlagati na izdvojenom mjestu u okviru svakog groblja, budući da će uz minimalne troškove i uloženi rad doći do proizvodnje komposta koji se dalje može koristiti kod održavanja groblja, a istovremeno će se značajno smanjiti količina otpada koji se odlaže na odlagalište otpada. Svakako nije zanemariv ni financijski efekt za općinu koja zbrinjavanje plaća po volumenu odvezenog otpada.

Otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda

Prema Zakonu o vodama gradovi i općine su dužni sakupiti i pročistiti komunalne otpadne vode prije njihovog ispuštanja u prirodni prijemnik.

U Općini Pokupsko kanalizacijska mreža djelomično je izgrađena i funkcionalna sufinanciranjem kroz projekte strukturnih fondova Europske Unije dok u ostalom dijelu Općine većinom odvodnja otpadnih voda provodi skupljanjem u septičke jame. Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda sastavni je infrastrukturni objekt sustava odvodnje otpadnih voda Općine Pokupsko te se izgradnja istog planira u skoroj budućnosti.

8.4. Mjere gospodarenja otpadom prema najboljoj dostupnoj tehnologiji

Najbolje raspoložive tehnologije (NRT ili engl. BAT) u zbrinjavanju krutog komunalnog otpada su one koje postižu najbolje učinke u smanjenju količina otpada koje je potrebno zbrinuti odlaganjem otpada na odlagališta, iskorištavanju energije otpada i odlagališnog plina te smanjenju emisija u zrak. Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom mora biti usklađen s važećim propisima zaštite okoliša.

Najčešće se primjenjuju sljedeće tehnologije s pripadajućim objektima:

- mehanička obrada krutog otpada (MO),
- biološka obrada odvojeno skupljenog biorazgradivog (zelenog) otpada s javnih površina te biorazgradivog otpada iz kućanstava.

Odvajanje tokova otpada na mjestu nastanka omogućuje da se korištenje najbolje dostupne tehnologije provodi uz prihvatljive troškove. Za određene vrste otpada koriste se različiti postupci sakupljanja ili predobrade i obrade s ciljem potpunog izbjegavanja ili što je moguće većeg smanjenja količina ostatnog otpada. Budući da je u gospodarenje otpadom potrebno uložiti velika financijska sredstva, treba težiti da otpada bude manje po masi i volumenu, te da se zbog ograničene dostupnosti energije i sirovina iz otpada iskoristi sve što je ekonomski isplativo uz načelo "otpad nije smeće".

9. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

Prikupljanje miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada podrazumijeva prikupljanje tog otpada na određenom području pružanja usluge putem spremnika od pojedinih korisnika i prijevoz tog otpada do ovlaštene osobe za obradu tog otpada.

Na području Općine Pokupsko organiziranim skupljanjem i odlaganjem komunalnog i napasnog otpada obuhvaćeni je nešto više od 60% domaćinstava koje pretpostavlja se obuhvaća više od 90% proizvođača otpada.

Naplata usluga gospodarenja miješanim komunalnim otpadom obavlja se po količini proizvedenog otpada odnosno volumenu i broju članova domaćinstava po jedinici spremnika čiji se otpad preuzima i odvozi na odlaganje.

Biorazgradiv otpad iz domaćinstva na području Općine Pokupsko trenutno se skuplja, ukoliko nije odvojen u domaćinstvu i iskorištena za proizvodnju komposta u dvorištima obiteljskih kuća, zajedno s ostatnim miješanim komunalnim otpadom i bit će tretiran u objektima budućeg Centra za gospodarenje otpadom.

Na području Općine Pokupsko predviđa se izgradnja kompostane koja bi obrađivala otpadnu biljnu masu sa javnih površina općine i masu skupljenu sa groblja, tržnica i iz prodajnih mjesta ali i domaćinstava. Kompostiranje mogu obavljati i sami građani ako imaju vrtove. Kako bi se sukladno Zakonu o zaštiti okoliša provodio plan smanjenja nastanka komunalnog otpada, odnosno, kako bi se iz komunalnog otpada izdvojio dio biorazgradivog otpada iz kuhinja i vrtova potrebno je započeti s programom edukacije vezane na kompostiranje. U sklopu programa treba educirati stanovništvo kroz radionice i tematska predavanja o važnosti odvajanja i kompostiranja otpada, educirati stanovništvo pisanim materijalima i predavanjima o postupcima kompostiranja otpada u vlastitom vrtu. One koji smanje količinu biootpada kompostiranjem u vlastitom vrtu treba stimulirati smanjenjem važeće naknade za usluge gospodarenja miješanim komunalnim otpadom.

U Općini Pokupsko za razvoj sustava kompostiranja u vlastitim vrtovima postoje dobri preduvjeti. Poljoprivrednim kućanstvima bi se podijelili komposter u kojima bi se odlagao kuhinjski i sličan biootpad. Proizvedeni kompost bi koristili stanovnici koji su ga proizveli, a eventualni višak bi se mogao, bez naknade i uz prethodnu analizu komposta predati komunalnim poduzećima koja se bave održavanjem javnih zelenih površina.

Elementi sustava gospodarenja otpadom u Općini Pokupsko planirani su sukladno danas važećim propisima RH koji se odnose na tu djelatnost te smjernicama EU-a. Planirano unapređivanje gospodarenja otpadom sagledava se kroz dva kriterija:

1. zadovoljavanje najviših standarda zaštite okoliša koja nameće postojeća, ali i buduća zakonska regulativa (uključujući uvažavanje direktiva EU-a).
2. tehničko-financijsku-ekološku opravdanost investicija imajući u vidu sadašnju cijenu zbrinjavanja otpada kao i buduću cijenu usluga, količine i strukturu otpada.

10. MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA

Glavnu ulogu u uređenom cjelovitom sustavu gospodarenja komunalnim otpadom ima odvojeno prikupljanje korisnih komponenti na mjestu nastanka i njihova uporaba. Na taj način se izravno utječe na izbjegavanje i smanjenje količina komunalnog otpada. Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom recikliranje se definira kao svaki postupak uporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpavanje.

Izdvajanje otpada na mjestu nastanka, prije mogućeg miješanja s ostalim komponentama komunalnog otpada naziva se primarna reciklaža. In situ reciklaža je izdvajanje iskoristivih dijelova otpada na samom mjestu nastajanja, tj. stanovnici sami sortiraju u posebnim kontejnerima ili vrećama, ili donose na posebne platoe kao što su eko – otoci, sabirna mjesta, transfer stanice ili reciklažna dvorišta. Ovaj način odvojenog skupljanja otpada na mjestu nastanka ima niz prednosti jer se odvija u neposrednoj blizini nastanka otpada, smanjuje se onečišćenje životnog prostora, sirovine su kvalitetnije jer imaju manje nečistoća, smanjeni su troškovi transporta i odlaganja, a prikupljeni materijali mogu se direktno plasirati na uporabu i reciklažu. Zahtjevi koji se moraju ispuniti za izdvajanje otpada na mjestu nastanka su sljedeći:

1. osigurati kapitalne investicije u potrebnu opremu i objekte;
2. osigurati osposobljeno i kvalificirano osoblje za vođenje sustava;
3. redovito odražavati opremu (i po potrebi zamjena);
4. osigurati prostor za odlaganje neupotrebljivih dijelova otpadnih materijala;
5. vršiti kontrolu kakvoće izdvojenih reciklabilnih materijala.

Mjesta nastanka komunalnog otpada uglavnom su domaćinstva, te javne i uslužne djelatnosti. Iz tog razloga primarna reciklaža zauzima posebno mjesto u "IVO konceptu", jer osim izdvajanja korisnih podrazumijeva i izdvajanje nekih štetnih komponenti komunalnog otpada, kako bi se u konačnici smanjio eventualno štetan potencijal preostalog dijela komunalnog otpada koji se obrađuje i odlaže. Zakonski okviri inzistiraju na što većoj primarnoj reciklaži, time i na recikliranju i uporabi otpada, kako bi se u prvom redu smanjio rastući pritisak na okoliš. U tom smislu postoje definirane i poticajne mjere i mjere sankcioniranja kojima se potiče primarna reciklaža i vraćanje otpada u novi proizvodni ciklus. Uspješnost odvojenog prikupljanja otpada počiva u poštovanju pravila koja vrijede za određene vrste i kategorije otpada. Kada govorimo o komunalnom otpadu tada se iskoristivim tj. korisnim frakcijama smatraju papir i karton, plastika, tekstil, staklo, metali, glomazni otpad pretežno metalnog sastava, biorazgradivi otpad i zeleni otpad. Uz korisne frakcije u komunalnom otpadu pojavljuje se i neizbježan udio štetnih (opasnih) komponenata kao što su: akumulatori, baterije, lijekovi, boje i lakovi, otapala, ulja, žarulje i slično.

Ustrojavanjem reciklažnog dvorišta u potpunosti će ostvariti preduvjeti za odvojeno gospodarenje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i glomaznog otpada odlaganjem u odgovarajuće spremnike različitih boja koje će preuzimati i na konačno zbrinjavanje odvoziti ovlaštene tvrtke.

11. POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM

Pregled za gospodarenje otpadom bitnih projekata na razini Općine Pokupsko:

1. provedba izobrazno-informativnih aktivnosti
2. unaprjeđenje informacijskog sustava gospodarenja otpadom
3. nabava i distribucija kućnih kompostera
4. nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje biootpada, papira/kartona, stakla, metala i plastike
5. izgradnja postrojenja za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada
6. izgradnja reciklažnog dvorišta
7. izgradnja reciklažnog dvorišta za građevni otpad
8. sanacija odlagališta neopasnog otpada.

Pored navedenih osobito je važno održavanje u funkciji uspostavljenog reciklažnog dvorišta koje se nalazi u fazi probnog rada, te sudjelovanje u projektima edukacije građana.

Zakonske odredbe navedene su u poglavlju 1.4. i novelirane zaključno s datumom 15.travnja 2018.godine.

12. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM

12.1. Izvori financiranja za provedbu mjera PGO-a

Utvrđivanje izvora financiranja početna je točka uspješnog izvršenja planiranih mjera uspostava sustava gospodarenja otpadom Općine Pokupsko. Isti se u ovom planu trebaju uzeti u obzir samo kao okvirni budući da se izvori financiranja ne mogu unaprijed definirati. Iz tog razloga u ovom Planu iznijet će se mogući izvori financiranja planiranih zahvata koji imaju za cilj unapređenje sustava gospodarenja otpadom na području Općine Pokupsko.

Izvori financiranja mogu biti, uz vlastita sredstva, dostupni iz međunarodnih i javnih fondova, Hrvatske banke za obnovu i razvoj (HBOR) te komercijalnog kapitala, koncesija, javno–privatnih partnerstva, itd.;

Javni izvori

Prema Nacionalnoj strategiji gospodarenja otpadom, sredstva za ulaganja u gospodarenje otpadom bit će dostupna iz državnog proračuna, županijskih proračuna te gradskih i općinskih proračuna, a sve u zavisnosti od veličine i važnosti samih zahvata za unapređivanje gospodarenja otpadom. Za potrebe gospodarenja otpadom Općine Pokupsko, dio financijskih sredstva je načelno osiguran iz sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU). Osigurana sredstva se najvećim dijelom odnose na sufinanciranje projekata edukacije i informiranja stanovnika općine, te uspostave zelenih otoka, mobilnog reciklažnog dvorišta, reciklažnog dvorišta i reciklažnog dvorišta građevnog otpada nabavom opreme, te opremanjem i izgradnjom istih.

Hrvatska banka za obnovu i razvoj (HBOR)

Hrvatska banka za obnovu i razvoj (HBOR) ustanovila je dva programa kreditiranja, pogodna za uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, tj. program za obnovu i razvoj komunalne infrastrukture i program za sufinanciranje ekoloških projekata. Krediti su u hrvatskim kunama, uz klauzulu u stranoj valuti. Sredstva se mogu dobiti s rokom dospelosti od 10 do 15 godina s određenim počekom. Kamatna je stopa oko 5%. Hrvatska banka za obnovu i razvoj (HBOR) može financirati do oko 75% proračunske vrijednosti investicije.

Strukturni fondovi EU

Strukturni fondovi EU su u službi kohezijske politike EU. Cilj ove politike, koja iznosi preko trećine proračuna EU, je ostvarivanje gospodarske i društvene kohezije odnosno ujednačen razvoj unutar EU. Iz ovih se fondova financiraju razvojni projekti koji doprinose smanjivanju razlika između razvijenijih i manje razvijenih dijelova EU kao i promicanju ukupne konkurentnosti europskog društva i gospodarstva. Ovi su fondovi na raspolaganju zemljama članicama Europske unije koje imaju potrebe za dodatnim EU ulaganjima u ujednačen i održiv gospodarski i društveni razvoj.

Sredstva EU predstavljaju osnovu za financiranje Planiranog sustava gospodarenja otpadom. Iz fondova EU moguće je osigurati dio potrebnih sredstava za kapitalne troškove, u prvom redu za financiranje odvojenog skupljanja otpada, pretovarnih stanica i Centara za gospodarenje otpadom, te za konačno zatvaranje službenih odlagališta.

Ostali izvori

Izvori financiranja mogu biti i prihodi od oporabljenog otpada, naknade za odlaganje inertnog otpada, namjenske naknade koju bi plaćali proizvođači otpada - domaćinstva i gospodarski subjekti te ostali slični prihodi. Visina troškova odnosno prihoda kojim se opterećuju proizvođači otpada se mogu odrediti odmah nakon izrade tehničke dokumentacije za pojedine zahvate što će rezultirati osiguravanjem potrebnih vlastitih sredstava kao učešća koje općina treba osigurati bez obzira koji način financiranja odabrao.

12.2. Visina financijski sredstava za provedbu mjera PGO-a

Iznosi potrebnih financijskih sredstava za izvršenje planiranih obaveza iz ovog Plana gospodarenja otpadom okvirnog su karaktera. Kako je za uspješnost svake aktivnosti potrebno kontinuirano razvijanje tako je potrebo ulaganje značajnih sredstava u sustav gospodarenja otpadom Općine Pokupsko. Zakon o zaštiti okoliša predviđa da su izvori sredstava državni proračun, proračun jedinica regionalne samouprave, sredstva međunarodne pomoći, proračun jedinica lokalne samouprave, krediti, ulaganja inozemnih i domaćih ulagača, doprinosi i naknade te drugi izvori utvrđeni posebnim zakonima. Danas se najčešće ostvaruju financijske podrške projekata iz sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, proračun županije i općine te sredstva Fondova kohezijske politike Europske Unije.

Sukladno Strategiji gospodarenja otpadom Republike Hrvatske s obzirom na današnje relativno niske cijene usluga u djelatnostima gospodarenja otpadom nužno je planirati njihov stalni i postupni rast do visine pokrivanja stvarnih troškova, vodeći računa da je iznos cijena u međuzavisnosti s količinama i opasnim svojstvima otpada prema načelu "onečišćivač plaća".

Za realizaciju programa gospodarenja otpadom može se koristiti jedan ili više financijskih izvora.

Pretpostavljeni iznosi potrebni financijskih sredstava za provedbu predviđenih mjera prikazani su u tablici.

Tablica 12.2./1. Potrebna sredstva za provedbu predviđenih mjera PGO-a

Mjera	Rok provedbe (god.) i nosioc troška	Iznos troška (kn)
Izrada elaborata izbora lokacije za postavljanje i uspostavu zelenih otoka	2017.-2018.	3.000,00
Postavljanje i opremanje zelenih otoka za odvojeno prikupljanje papira, stakla, plastike, metala, akumulatora, lijekova, i ostalih kategorija otpada	2019. JLS/FZOEU	60.000,00
Edukacija stanovništva o sustavu odvojenog prikupljanja otpada	Kontinuirano JLS	15.000,00 / god.
Informiranje stanovnika o problematici gospodarenja otpadom i mogućnostima sprječavanja onečišćenja okoliša	Kontinuirano JLS	10.000,00 / god.
Izvešće o provedbi PGO-a	Kontinuirano JLS	3.000,00 / god.
Revizija Plana gospodarenja otpadom sukladno Izvešću načelnika Županiji AZO/HAZOIP i MZOIP	Kontinuirano JLS	3.000,00 / god.
Izrada potrebne dokumentacije za proširenje funkcionalnosti reciklažnog dvorišta	2019. JLS	20.000,00
Dogradnja i opremanje reciklažnog dvorišta	2020. JLS/FZOEU	60.000,00
Nabava mobilnog reciklažnog dvorišta	2021. JLS/FZOEU	200.000,00
Izrada tehničko-tehnološkog rješenja za uspostavu reciklažnog dvorišta građevinskog otpada	2020. JLS/FZOEU	20.000,00
Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta građevnog otpada	2021. JLS/FZOEU	75.000,00
Izrada dokumentacije za izgradnju kompostane	2021. JLS/FZOEU	20.000,00
Izgradnja i opremanje kompostane	2022. JLS/FZOEU	55.000,00
Nabava 200 kompostišta za kućanstva volumena 200 i 400 litara	2019. JLS/FZOEU	30.000,00
Organiziranje i provođenje akcije skupljanja otpada odbačenog u prirodu	Kontinuirano/Prema potrebi i pojavi JLS	6.000,00 / god.
Nadogradnja sustava prikupljanja otpada postavljanjem odvojenih posuda na mjestu nastajanja otpada	Kontinuirano JLS/FZOEU	25.000,00 / god.
Praćenje natječaja FZOEU i kontinuirano javljanje na iste s ciljem nabave nepovratnih sredstava Fonda	Kontinuirano JLS	0,00

12.3. Rezultati kao posljedica organiziranog djelovanja

Kao rezultat uspostave opisanog sustava gospodarenja otpadom sukladno ovom Planu sa svim navedenim elementima, može se očekivati ispunjavanje strateških ciljeva predstavljenih Strategijom gospodarenja otpadom RH, a to su:

1. znatno smanjenje količina otpada koje treba zbrinuti odlaganjem na odlagalištu,
2. smanjenje štetnog potencijala otpada na osnovu izdvajanja korisnih i štetnih komponenti otpada,
3. doprinos zaposlenosti na lokalnom, regionalnom te državnom nivou (razvoj industrije i poduzetništva, usavršavanje organiziranosti industrije, proizvodnja komunalne opreme),
4. sprječavanje recidiva divljih odlagališta,
5. rješavanje problema divljih odlagališta podići će se atrakcija lokacije kao turističkog mjesta,
6. sveobuhvatno unaprjeđenje kakvoće života na području JLS.

Pravilnim postupanjem – odvajanjem na mjestu nastanka moguće je u znatnoj mjeri utjecati na ukupnu količinu otpada koji se odlaže na odlagalište, te ujedno i znatno smanjiti potrošnju prirodnih resursa. Naravno, uspješnost ovakvog sustava uvelike ovisi o popratnim aktivnostima vezano uz informiranje i edukaciju, te spremnosti lokalne samouprave da usmjeri nastojanja u tom smjeru i omogući stanovnicima sve neophodne informacije kao i adekvatnu razinu znanja o problematici vezanoj uz gospodarenje otpadom.

13. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA

13.1. Vremenski rokovi izvršenja obaveza iz PGO-a

Usvajanjem Plana gospodarenja otpadom od strane predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave započinje ciklus trajanja šest godina u kojem će PGO mijenjati i dopunjavati sukladno potrebama i nalazima analiza provedbe Plana. Kako se odredbe Plana počinju primjenjivati odmah tako je i potrebno postupiti sukladno slijedećoj tablici.

Tablica 13.1./1. Terminski plan izvršenja obaveza iz PGO-a

Obaveza / godina izvršenja	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Izrada elaborata izbora lokacije za postavljanje i uspostavu zelenih otoka	x	x				
Postavljanje i opremanje zelenih otoka za odvojeno prikupljanje otpada			x			
Edukacija stanovništva o sustavu odvojenog prikupljanja otpada	x	x	x	x	x	x
Informiranje stanovnika o problematici gospodarenja otpadom i mogućnostima sprječavanja onečišćenja okoliša	x	x	x	x	x	x
Izvešće o provedbi PGO-a	x	x	x	x	x	x
Revizija Plana gospodarenja otpadom sukladno Izvešću načelnika Županiji AZO i MZOIP	x	x	x	x	x	x
Izrada potrebne dokumentacije za uspostavu reciklažnog dvorišta			x			
Izgradnja reciklažnog dvorišta				x		
Opremanje reciklažnog dvorišta				x		
Nabava mobilnog reciklažnog dvorišta					x	
Izrada dokumentacije za uspostavu reciklažnog dvorišta građevnog otpada				x		
Izgradnja reciklažnog dvorišta građevnog otpada					x	
Izrada dokumentacije za izgradnju kompostane					x	
Izgradnja i opremanje kompostane						x
Nabava 200 kompostišta za kućanstva volumena 200 i 400 litara			x			
Organiziranje i provođenje akcije skupljanja otpada odbačenog u prirodu	x	x	x	x	x	x
Nadogradnja sustava prikupljanja otpada postavljanjem odvojenih posuda na mjestu nastajanja otpada	x	x	x	x	x	x
Praćenje natječaja FZOEU i kontinuirano javljanje na iste s ciljem nabave nepovratnih sredstava Fonda	x	x	x	x	x	x

13.2. Nositelji izvršenja Plana gospodarenja otpadom

Planom gospodarenja otpadom Općine Pokupsko reguliran je postojeći sustav zbrinjavanja otpada na području ove jedinice lokalne samouprave. Svakim poboljšanjem i/ili promjenom sustava potrebno je prilagoditi i ovaj Plan u smislu funkcionalnog rada sustava.

Općina Pokupsko dužna je na području jedinice lokalne samouprave osigurati:

- javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada, i gospodarenje biorazgradivim otpadom,
- odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog i problematičnog otpada,
- sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan Zakonu o održivom gospodarenju otpadom te uklanjanje tako odbačenog otpada,
- provođenje edukativno-informativne aktivnosti na svom području i mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada.

Općina Pokupsko dužna je sudjelovati u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.

Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada mogu obavljati:

- trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave i u kojem drži većinski dio dionica, odnosno udjela,
- javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave,
- pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji.

Općina Pokupsko dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnju provedbu edukativno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio.

Nadzor nad provedbom ovog Plana i Zakona o održivom gospodarenju otpadom na području Općine Pokupsko provodi inspekcija zaštite okoliša i zadužene i ovlaštene gradske i županijske službe. U provedbi inspekcijskog nadzora inspektori zaštite okoliša nadziru ispunjavanje propisanih uvjeta za obavljanje djelatnosti iz područja gospodarenja otpadom, vođenje očevidnika i drugih evidencija o postupanju s otpadom, ispunjavanje uvjeta, način rada i provedbu mjera za zatvaranje i sanaciju građevina za zbrinjavanje otpada, provedbu mjera gospodarenja otpadom utvrđenih procjenom utjecaja na okoliš i druge elemente sustava, u skladu s ovlastima utvrđenima Zakonom.

Za tumačenje ovog Plana nadležan je načelnik Općine Pokupsko.

Plan gospodarenja otpadom Općine Pokupsko donosi se za razdoblje od šest godina, a njegove izmjene i dopune po potrebi. Izmjene i dopune ovog Plana vrše se na način propisan za njegovo donošenje i prethodno opisan u Planu.